

Bruksela, 18 kwietnia 2018 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0091 (NLE)

7960/18
ADD 8

WTO 64
SERVICES 13
COASI 81

WNIOSEK

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	18 kwietnia 2018 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2018) 192 final - ANNEX 4 - PART 1/3
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIK do wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską a Japonią

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2018) 192 final - ANNEX 4 - PART 1/3.

Załącznik: COM(2018) 192 final - ANNEX 4 - PART 1/3

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.4.2018r.
COM(2018) 192 final

ANNEX 4 – PART 1/3

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego decyzji Rady

**w sprawie zawarcia Umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską a
Japonią**

ZAŁĄCZNIK 8-A

WSPÓŁPRACA REGULACYJNA W DZIEDZINIE REGULACJI SEKTORA FINANSOWEGO

Współpraca regulacyjna

1. Strony współpracują na zasadzie współpracy dwustronnej oraz w ramach organów międzynarodowych w celu dalszego zwiększenia stabilności finansowej na świecie, zapewnienia uczciwych i wydajnych rynków oraz ochrony inwestorów, deponentów, ubezpieczonych i osób, względem których podmioty świadczące usługi finansowe mają obowiązek powierniczy (zwanej dalej w niniejszym załączniku „współpracą regulacyjną”).
2. W ramach współpracy regulacyjnej Strony opierają się na zasadach i standardach ostrożnościowych uzgodnionych na poziomie wielostronnym oraz przestrzegają zasad ustanowionych w pkt 5–12 i zrealizowanych w ramowych postanowieniach w pkt 19–21.

Zakres współpracy regulacyjnej

3. Współpraca regulacyjna obejmuje cały obszar usług finansowych, które obejmują również ramy rachunkowości i kontroli finansowej, chyba że Strony uzgodniły inaczej.

4. Niniejszy załącznik stosuje się bez uszczerbku dla podziału i wykonywania kompetencji organów regulacyjnych i nadzorczych Stron. Strony uznają, że ich współpraca regulacyjna powinna odbywać się z należyтым uwzględnieniem różnic w strukturach rynków i modelach biznesowych, które mogą istnieć między Stronami w dziedzinie usług finansowych.

Zasady współpracy regulacyjnej

5. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby zapewnić wdrażanie i stosowanie na swoim terytorium międzynarodowych norm dotyczących regulacji i nadzoru w dziedzinie usług finansowych. Do takich międzynarodowych norm należą między innymi standardy i zasady przyjęte przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego, Międzynarodowe Stowarzyszenie Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego, Międzynarodową Organizację Komisji Papierów Wartościowych oraz Radę Stabilności Finansowej.
6. Strony dokładają wszelkich starań, by osiągnąć wzajemną spójność swoich odnośnych ram regulacyjnych i nadzorczych w dziedzinie usług finansowych w taki sposób, by wspierać realizację celów, o których mowa w pkt 1 i 2.

7. Bez uszczerbku dla własnych procedur ustawodawczych każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby zapewnić drugiej Stronie możliwość uzyskiwania na wczesnym etapie informacji i przedstawiania uwag na temat jej planowanych inicjatyw ustawodawczych w dziedzinie usług finansowych, które mogą być istotne dla drugiej Strony.
8. Strony muszą być w stanie w miarę możliwości wzajemnie polegać na swoich przepisach i procedurach nadzoru. Powyższe stosuje się bez uszczerbku dla prawa każdej ze Stron do oceny ram regulacyjnych i nadzorczych drugiej Strony na podstawie jej własnych przepisów, a w szczególności kryteriów zaufania, w celu ustanowienia zaufania. Do celów takiej oceny Strona opiera się na wynikach regulacyjnych i nie może wymagać, by przepisy i procedury nadzoru drugiej Strony były identyczne z jej własnymi przepisami i procedurami nadzoru.
9. Strony powiadamiają się wzajemnie o tym, w jaki sposób zapewniają skuteczny nadzór i egzekwowanie przepisów wykonawczych dotyczących wdrażania norm uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym lub wszelkich innych przepisów, w szczególności w dziedzinach, w których jedna ze Stron pokłada zaufanie w ramach regulacyjnych i nadzorczych drugiej Strony.
10. W procesie formułowania swoich planowanych inicjatyw ustawodawczych w dziedzinie usług finansowych każda ze Stron należyście uwzględnia wpływ danej inicjatywy na uczestników rynku i jurysdykcję drugiej Strony.

11. Każda ze Stron bada środek, o którym została powiadomiona w drodze konkretnego pisemnego wniosku drugiej Strony i który może mieć wpływ na zdolność uczestników rynku do świadczenia usług finansowych na terytorium Stron, w celu zapewnienia, na ile to możliwe, wzajemnej zgodności środków.
12. Każda ze Stron może w dowolnej chwili uchylić decyzję w sprawie opierania się na ramach nadzorczych i regulacyjnych drugiej Strony i powrócić do stosowania i egzekwowania swoich własnych przepisów, jeżeli przepisy i nadzór drugiej Strony nie są już równoważne pod względem wyników, jeżeli druga Strona nie egzekwuje skutecznie swoich przepisów lub w przypadku niewystarczającej współpracy ze strony drugiej Strony w zakresie nadzoru nad instytucjami finansowymi. Przed powrotem do stosowania i egzekwowania swoich własnych przepisów Strony konsultują się ze sobą w odpowiedni sposób.

Wspólne forum regulacyjne Unii Europejskiej i Japonii w dziedzinie usług finansowych

13. Z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy Strony ustanawiają wspólne forum regulacyjne Unii Europejskiej i Japonii w dziedzinie usług finansowych (zwane dalej w niniejszym załączniku „forum”).

14. Forum odpowiada za kierowanie współpracą regulacyjną między Stronami. W szczególności forum podsumowuje postępy i sporządza plany dotyczące przyszłej współpracy regulacyjnej. Forum przestrzega zasad współpracy regulacyjnej ustanowionych w pkt 5–12 i zrealizowanych w ramowych postanowieniach w pkt 19–21.
15. Forum składa się z przedstawicieli Komisji Europejskiej i rządu Japonii, w tym Agencji Usług Finansowych, którzy odpowiadają za kwestie dotyczące regulacji w dziedzinie usług finansowych na szczeblu technicznym. Bez uszczerbku dla prawa każdej ze Stron do podejmowania decyzji w sprawie składu swojego zespołu przedstawicieli w ramach forum każda ze Stron może zwrócić się do drugiej Strony o zaproszenie przedstawicieli innych organów regulacyjnych lub nadzorczych odpowiedzialnych za sektor finansowy na terytorium drugiej Strony, z myślą o tym, by wnieśli oni wkład w dyskusje na forum i prace przygotowawcze w kwestiach związanych z działalnością tych organów regulacyjnych lub nadzorczych. Druga Strona powinna pozytywnie rozpatrzyć taki wniosek.
16. Posiedzeniom forum przewodniczyć będą wspólnie urzędnicy wyższego szczebla Komisji Europejskiej i japońskiej Agencji Usług Finansowych.
17. Każda ze Stron uczestniczących w forum wyznacza punkt kontaktowy do celów ułatwienia współpracy regulacyjnej. Forum może tworzyć grupy robocze ekspertów w celu zbadania konkretnych zagadnień.

18. Posiedzenia forum odbywają się na przemian w Tokio (Japonia) i w Brukseli (Belgia) co najmniej raz w roku, a także za każdym razem, kiedy członkowie forum uznają to za konieczne.

Ramy współpracy regulacyjnej

19. Forum opracowuje i stosuje ramy współpracy regulacyjnej w celu wprowadzenia w życie zasad ustanowionych w pkt 5–12.
20. Ramy współpracy regulacyjnej obejmują:
- a) mechanizm wymiany informacji i konsultacji z drugą Stroną, w odpowiednich formach, na temat planowanych inicjatyw ustawodawczych, bez uszczerbku dla procedur ustawodawczych i administracyjnych każdej ze Stron;
 - b) wytyczne dotyczące wzajemnego zaufania do ram regulacyjnych i nadzorczych, w miarę możliwości dostosowane do każdego konkretnego obszaru regulacji sektora finansowego;
 - c) procedurę badania środków, o których mowa w pkt 11, o których Strona została powiadomiona w drodze konkretnego wniosku drugiej Strony;

- d) wytyczne w sprawie zarządzania forum;
 - e) procedurę mediacji technicznej, o której mowa w pkt 22–26 oraz
 - f) jeżeli tak zgodnie postanowiono, wszelkie inne uzgodnienia dotyczące wzmocnienia współpracy regulacyjnej.
21. Ramy współpracy w zakresie regulacji może również przewidywać specyficzne mechanizmy mające na celu ułatwienie współpracy w zakresie transgranicznego nadzoru i egzekwowania prawa.

Mediacja techniczna

22. Postanowienia niniejszego załącznika nie podlegają procedurze rozstrzygania sporów przewidzianej w rozdziale 21.
23. Bez uszczerbku dla postanowień pkt 22 każda ze Stron może zwrócić się do drugiej Strony z pisemnym wnioskiem o wszczęcie procedury mediacji technicznej w odniesieniu do zasad współpracy regulacyjnej ustanowionych w pkt 5–12. Procedura mediacji technicznej może zostać wszczęta wyłącznie w przypadku, gdy obie Strony wyrażą zgodę na jej zastosowanie w konkretnej kwestii.

24. Jeżeli Strony wyrażą zgodę na wszczęcie procedury na mocy pkt 23, forum ustanawia grupę roboczą do spraw mediacji technicznej. Grupa ta składa się z przedstawicieli każdej ze Stron, a przewodniczy jej mediator dysponujący odpowiednią wiedzą fachową, niezależny od obu Stron i mianowany przez forum.
25. Przewodniczący mianowany na mocy pkt 24 składa współprzewodniczącym forum sprawozdanie z wyników mediacji technicznej.
26. Strony działają w dobrej wierze, dokładając wszelkich starań, by rozwiązać wszelkie spory dotyczące niniejszego załącznika.

ZAŁĄCZNIK 8-B

WYKAZ DO ROZDZIAŁU 8

ZAŁĄCZNIK I

ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE ISTNIEJĄCYCH ŚRODKÓW

Wykaz Unii Europejskiej

Uwagi

1. W wykazie Unii Europejskiej określono, na podstawie art. 8.12 i 8.18, zastrzeżenia dokonane przez Unię Europejską w odniesieniu do istniejących środków, które nie spełniają zobowiązań wynikających z:
 - a) art. 8.7 lub 8.15;

b) art. 8.8 lub 8.16;

c) art. 8.9 lub 8.17;

d) art. 8.10 lub

e) art. 8.11.

2. Zastrzeżenia Strony nie naruszają praw i zobowiązań Stron na mocy GATS.

3. Każde zastrzeżenie określa następujące elementy:

a) „sektor” odnosi się do ogólnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

b) „podsektor” odnosi się do konkretnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

- c) „klasyfikacja gospodarcza” odnosi się, w stosownych przypadkach, do działalności objętej zastrzeżeniem zgodnie z CPC, ISIC Rev 3.1, lub inaczej wyraźnie opisanej w tym zastrzeżeniu;
- d) „rodzaj zastrzeżenia” określa zobowiązanie, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;
- e) „szczebel władzy” wskazuje szczebel władzy utrzymujący środek, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;
- f) „środki” oznaczają ustawy lub inne kwalifikujące się środki wskazane, w stosownych przypadkach, w elemencie „opis”, w odniesieniu do których dokonano zastrzeżenia. „Środek” wymieniony w elemencie „środki”:
 - (i) oznacza środek zmieniony, kontynuowany lub wznowiony od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy;
 - (ii) obejmuje wszelkie podrzędne środki przyjęte lub utrzymane na mocy środka i spójne z nim oraz

(iii) obejmuje wszelkie ustawy lub inne środki, które wdrażają dyrektywę na szczeblu państw członkowskich oraz

g) „opis” określa niezgodne z wymogami aspekty istniejącego środka, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia. Może także określać zobowiązania w przypadku liberalizacji.

4. Dokonując interpretacji zastrzeżenia, uwzględnia się wszystkie jego elementy. Zastrzeżenie interpretuje się w świetle stosownych zobowiązań zawartych w sekcjach, w stosunku do których dokonuje się zastrzeżenia. W zakresie, w jakim:

- a) element „środki” jest kwalifikowany zobowiązaniem dotyczącym liberalizacji zamieszczonym w elemencie „opis”, kwalifikowany tak element „środki” przeważa nad innymi elementami oraz
- b) element „środki” nie jest kwalifikowany w ten sposób, element „środki” przeważa nad innymi elementami, chyba że rozbieżność między elementem „środki” i pozostałymi elementami rozpatrywanymi łącznie jest tak istotna i znaczna, że stwierdzenie, że element „środki” przeważa, byłoby nieuzasadnione, w związku z czym w zakresie danej rozbieżności przeważają pozostałe elementy.

5. Do celów wykazu Unii Europejskiej „ISIC rev 3.1” oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, ISIC rev 3.1, 2002.
6. Zastrzeżenie dokonane na poziomie Unii Europejskiej stosuje się do środków Unii Europejskiej, do środków państwa członkowskiego Unii Europejskiej na szczeblu centralnym lub do środków instytucji rządowych lub samorządowych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, chyba że dane zastrzeżenie wyklucza państwo członkowskie Unii Europejskiej. Zastrzeżenie dokonane przez państwo członkowskie Unii Europejskiej stosuje się do środków instytucji rządowych i samorządowych na szczeblu centralnym, regionalnym lub lokalnym w tym państwie członkowskim. Do celów zastrzeżeń Belgii instytucje rządowe na szczeblu centralnym obejmują rząd federalny oraz rządy regionów i wspólnot, gdyż każde z nich posiada równoważne kompetencje ustawodawcze. Do celów zastrzeżeń Unii Europejskiej i jej państw członkowskich regionalny szczebel władzy w Finlandii oznacza Wyspy Alandzkie.

7. Wykaz ma zastosowanie wyłącznie do terytorium Unii Europejskiej i do postanowień TFUE, zgodnie z postanowieniami art. 1.3 ust. 1 lit. a), i jedynie w kontekście stosunków handlowych między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Japonią. Nie ma on wpływu na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z prawa Unii Europejskiej.
8. Poniższy wykaz zastrzeżeń nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, norm technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia dostępu do rynku lub ograniczenia traktowania narodowego w rozumieniu art. 8.7, 8.8, 8.15 i 8.16. Środki te (np. konieczność uzyskania zezwolenia, obowiązki świadczenia usługi powszechnej, konieczność posiadania uznanych kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, oraz wszelkie niedyskryminujące wymogi określające, że pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach lub obszarach chronionych), nawet jeśli nie są wymienione, mają zastosowanie w każdym wypadku.

9. Dla większej pewności należy zaznaczyć, że w przypadku Unii Europejskiej obowiązek przyznania traktowania narodowego nie pociąga za sobą wymogu rozszerzenia na osoby fizyczne lub prawne z Japonii traktowania przyznanego w państwie członkowskim na mocy TFUE lub jakiegokolwiek środka wprowadzonego na mocy tego traktatu, w tym środków je wdrażających w państwach członkowskich, w odniesieniu do:

- (i) osób fizycznych lub rezydentów państwa członkowskiego lub
- (ii) osób prawnych utworzonych lub zorganizowanych na mocy prawa innego państwa członkowskiego lub Unii Europejskiej oraz posiadających siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w państwie członkowskim.

Takie traktowanie narodowe przyznaje się osobom prawnym utworzonym lub zorganizowanym na mocy prawa państwa członkowskiego lub Unii Europejskiej oraz posiadającym siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w państwie członkowskim, włącznie z tymi, które są własnością japońskich osób fizycznych lub prawnych lub są przez nie kontrolowane.

10. Dla większej pewności należy zaznaczyć, że niedyskryminujący środek nie stanowi ograniczenia dostępu do rynku w rozumieniu art. 8.7 i 8.15, jeżeli jest to:
- a) środek wymagający oddzielenia własności infrastruktury od własności towarów dostarczanych lub usług świadczonych w ramach tej infrastruktury, aby zapewnić uczciwą konkurencję, np. w dziedzinie energii, transportu i telekomunikacji;
 - b) środek ograniczający koncentrację własności w celu zapewnienia uczciwej konkurencji;
 - c) środek mający na celu zapewnienie ochrony zasobów naturalnych i środowiska, w tym ograniczenie dostępności, liczby i zakresu udzielanych koncesji, oraz ogłoszenie moratorium lub wprowadzenie zakazu;
 - d) środek ograniczający liczbę udzielanych zezwoleń z powodu ograniczeń technicznych lub fizycznych np. dotyczących widma i częstotliwości na potrzeby telekomunikacji lub

- e) środek wymagający, aby określony odsetek udziałowców, właścicieli, partnerów lub dyrektorów przedsiębiorstwa posiadał określone kwalifikacje zawodowe lub wykonywał określony zawód, np. zawód prawnika lub księgowego.

- 11. Środki mające wpływ na usługi kabotażu w transporcie morskim nie są wymienione w niniejszym załączniku, ponieważ są one wyłączone z zakresu sekcji B rozdziału 8, zgodnie z art. 8.6 ust. 2 lit. a), oraz sekcji C rozdziału 8, zgodnie z art. 8.14 ust. 2 lit. a).
- 12. W poniższym wykazie zastrzeżeń stosowane są następujące skróty:

UE Unia Europejska, w tym jej wszystkie państwa członkowskie
AT Austria
BE Belgia
BG Bułgaria
CY Cypr
CZ Republika Czeska
DE Niemcy
DK Dania
EE Estonia
EL Grecja
ES Hiszpania

FI	Finlandia
FR	Francja
HR	Chorwacja
HU	Węgry
IE	Irlandia
IT	Włochy
LT	Litwa
LU	Luksemburg
LV	Łotwa
MT	Malta
NL	Niderlandy
PL	Polska
PT	Portugalia
RO	Rumunia
SE	Szwecja
SI	Słowenia
SK	Słowacja
UK	Zjednoczone Królestwo

Wykaz zastrzeżeń:

Zastrzeżenie nr 1 – Wszystkie sektory

Zastrzeżenie nr 2 – Zawody regulowane (wszystkie zawody z wyjątkiem związanych z opieką zdrowotną)

Zastrzeżenie nr 3 – Zawody regulowane (zawody związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów farmaceutycznych)

Zastrzeżenie nr 4 – Usługi badawczo-rozwojowe

Zastrzeżenie nr 5 – Usługi w zakresie nieruchomości

Zastrzeżenie nr 6 – Usługi dla przedsiębiorstw

Zastrzeżenie nr 7 – Usługi komunikacyjne

Zastrzeżenie nr 8 – Usługi w zakresie dystrybucji

Zastrzeżenie nr 9 – Usługi w zakresie edukacji

Zastrzeżenie nr 10 – Usługi w zakresie ochrony środowiska naturalnego

Zastrzeżenie nr 11 – Usługi finansowe

Zastrzeżenie nr 12 – Usługi w zakresie ochrony zdrowia i usługi społeczne

Zastrzeżenie nr 13 – Usługi związane z turystyką i podróżami

Zastrzeżenie nr 14 – Usługi związane z kulturą, rekreacją i sportem

Zastrzeżenie nr 15 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej

Zastrzeżenie nr 16 – Usługi związane z branżą energetyczną

Zastrzeżenie nr 17 – Rolnictwo, rybołówstwo i produkcja

Zastrzeżenie nr 1 – Wszystkie sektory

Sektor: Wszystkie sektory

Rodzaj zastrzeżenia: Dostęp do rynku

Traktowanie narodowe

Najwyższe uprzywilejowanie

Zakaz nakładania wymogów dotyczących wyników

Sekcja: Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Szczebel władzy: UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Rodzaj przedsiębiorstwa

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

UE: Wszystkie przedsiębiorstwa założone zgodnie z ustawodawstwem Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Unii Europejskiej i mające swoją siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności wewnątrz Unii Europejskiej, w tym te założone w państwach członkowskich Unii Europejskiej przez japońskich inwestorów, mają prawo do traktowania przyznawanego na mocy art. 54 TFUE. Traktowania takiego nie przyznaje się oddziałom lub agencjom spółek, których siedziba znajduje się poza Unią Europejską.

Traktowanie przyznawane przedsiębiorstwom założonym przez japońskich inwestorów zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego Unii Europejskiej i mającym swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności wewnątrz Unii Europejskiej pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich warunków lub zobowiązań zgodnych z postanowieniami sekcji B, które mogły zostać nałożone na takie przedsiębiorstwa w chwili zakładania działalności w Unii Europejskiej i które nadal mają zastosowanie.

Środki:

UE: Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

UE (dotyczy także instytucji rządowych i samorządowych na szczeblu regionalnym):

Sprzedając lub zbywając swoje udziały kapitałowe lub aktywa w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub istniejącym podmiocie rządowym świadczącym usługi społeczne i zdrowotne oraz edukacyjne (CPC 93, 92), każde państwo członkowskie może wprowadzić, w odniesieniu do japońskich przedsiębiorców lub ich przedsiębiorstw, zakazy lub ograniczenia dotyczące własności takich udziałów lub aktywów oraz możliwości właścicieli takich udziałów lub aktywów w zakresie kontroli wszelkich powstałych w rezultacie przedsiębiorstw. W odniesieniu do takiej sprzedaży lub zbycia w inny sposób państwo członkowskie Unii Europejskiej może przyjąć lub utrzymać dowolny środek dotyczący obywatelstwa kadry kierowniczej wyższego szczebla lub członków rady dyrektorów oraz dowolny środek ograniczający liczbę dostawców.

Do celów niniejszego zastrzeżenia:

- (i) każdy środek utrzymany lub przyjęty po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, który w momencie sprzedaży lub zbycia w inny sposób nakłada zakazy lub ograniczenia dotyczące własności udziałów kapitałowych lub aktywów lub nakłada wymogi dotyczące obywatelstwa lub ograniczenia dotyczące liczby dostawców opisane w niniejszym zastrzeżeniu, uznaje się za istniejący środek oraz
- (ii) „przedsiębiorstwo państwowe” oznacza przedsiębiorstwo będące własnością lub kontrolowane poprzez udziały własnościowe przez dowolne państwo członkowskie Unii Europejskiej oraz obejmuje przedsiębiorstwo założone po wejściu w życie niniejszej Umowy wyłącznie do celów sprzedaży lub zbycia udziałów kapitałowych lub aktywów w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub podmiocie rządowym.

Środki:

UE: Jak określono w elemencie „opis” wskazanym powyżej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

AT: W przypadku prowadzenia oddziału korporacje spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) muszą wyznaczyć przynajmniej jedną osobę zamieszkałą w Austrii odpowiedzialną za reprezentowanie korporacji. Osoby wchodzące w skład kadry zarządzającej (dyrektorzy zarządzający, osoby fizyczne) odpowiedzialne za przestrzeganie austriackiej ustawy o handlu (Gewerbeordnung) muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Austrii.

Środki:

AT: Aktiengesetz, BGBl. Nr. 98/1965, § 254 (2);
GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, § 107 (2) oraz
Gewerbeordnung, BGBl. Nr. 194/1994, § 39 (2a).

BG: Zagraniczne osoby prawne, z wyjątkiem osób prawnych założonych na podstawie ustawodawstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego EOG, mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą pod warunkiem, że zostały zarejestrowane w Republice Bułgarii w formie spółki wpisanej do rejestru handlowego. Tworzenie oddziałów wymaga zezwolenia.

Przedstawicielstwa zagranicznych przedsiębiorstw muszą zostać zarejestrowane w Bułgarskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej; nie mogą prowadzić działalności gospodarczej – mają jedynie prawo do reklamowania swojego właściciela i działania jako jego przedstawiciel lub pełnomocnik.

Środki:

BG: Prawo handlowe, art. 17a oraz
ustawa o wspieraniu inwestycji, art. 24.

EE: Zagraniczne przedsiębiorstwo wyznacza dyrektora lub dyrektorów oddziału. Dyrektor oddziału musi być osobą fizyczną mającą zdolność do czynności prawnych. Miejsce zamieszkania przynajmniej jednego dyrektora oddziału musi znajdować się w EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej.

Środki:

EE: Äriseadustik (kodeks handlowy) § 385.

FI: Co najmniej jeden ze wspólników w spółce jawnej lub jeden ze wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG lub – jeżeli wspólnik jest osobą prawną – posiadać siedzibę (nie jest dozwolona forma oddziału) w EOG. Organ rejestrujący może przyznawać zwolnienia z tego wymogu.

Do prowadzenia działalności gospodarczej jako przedsiębiorca prywatny wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG.

Jeżeli zagraniczna organizacja z państwa niebędącego członkiem EOG zamierza prowadzić działalność gospodarczą lub handlową poprzez założenie oddziału w Finlandii, musi posiadać pozwolenie na prowadzenie działalności handlowej.

Przynajmniej jeden zwyczajny członek i jeden zastępca członka rady dyrektorów oraz dyrektor zarządzający muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG. Organ rejestrujący może przyznawać spółkom zwolnienia z tego wymogu.

Środki:

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ustawa w sprawie prawa do prowadzenia działalności handlowej) (122/1919), s. 1;

Osuuskuntalaki (ustawa o spółdzielniach) 1488/2001;

Osakeyhtiölaki (ustawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością) (624/2006) oraz

Laki luottolaitostoiminnasta (ustawa o instytucjach kredytowych) (121/2007).

SE: Spółka zagraniczna, która nie została założona jako osoba prawna w Szwecji lub która prowadzi działalność za pośrednictwem przedstawiciela handlowego, prowadzi działalność handlową za pośrednictwem oddziału zarejestrowanego w Szwecji, z niezależnym zarządem i oddzielną rachunkowością. Dyrektor zarządzający oddziału oraz wicedyrektor zarządzający, jeśli został wyznaczony, muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG. Osoba fizyczna niemająca miejsca zamieszkania w EOG, prowadząca działalność gospodarczą w Szwecji, wyznacza i rejestruje przedstawiciela mającego miejsce stałego zamieszkania w Szwecji, odpowiedzialnego za tę działalność. Dla działalności prowadzonej w Szwecji musi być prowadzona oddzielna rachunkowość. Właściwy organ może w indywidualnych przypadkach przyznać zwolnienia z wymogów dotyczących oddziału i miejsca stałego zamieszkania. Projekty budowlane, których okres realizacji jest krótszy niż rok, realizowane przez przedsiębiorstwo z siedzibą poza EOG lub przez osobę fizyczną zamieszkałą poza EOG, są zwolnione z wymogów zakładania oddziału lub wyznaczenia przedstawiciela mającego miejsce stałego zamieszkania w Szwecji.

Szwedzka spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może zostać założona przez osobę fizyczną posiadającą miejsce stałego zamieszkania w EOG, przez szwedzką osobę prawną lub przez osobę prawną utworzoną zgodnie z prawodawstwem w państwie EOG i posiadającą siedzibę statutową, siedzibę główną lub główne miejsce prowadzenia działalności w EOG. Spółka może być założycielem tylko jeżeli wszyscy właściciele z nieograniczoną odpowiedzialnością osobistą mają miejsce stałego zamieszkania w EOG. Założyciele spoza EOG mogą złożyć do właściwego organu wniosek o pozwolenie.

W przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych co najmniej 50 % członków rady dyrektorów, co najmniej 50 % zastępców członków rady dyrektorów, dyrektor zarządzający, wicedyrektor zarządzający i co najmniej jedna z osób upoważnionych do składania podpisów w imieniu spółki, o ile została wyznaczona, musi mieć miejsce stałego zamieszkania w EOG. Właściwy organ może przyznać zwolnienia z tego wymogu. Jeżeli żaden z przedstawicieli spółki/stowarzyszenia nie ma miejsca stałego zamieszkania w Szwecji, zarząd musi wyznaczyć i zarejestrować osobę mającą miejsce stałego zamieszkania w Szwecji, która została upoważniona do otrzymywania pism w imieniu spółki/stowarzyszenia.

Odpowiednie warunki obowiązują dla ustanawiania wszystkich pozostałych rodzajów podmiotów prawnych.

Środki:

SE: Lag om utländska filialer m.m (ustawa w sprawie zagranicznych oddziałów) (1992:160); Aktiebolagslagen (ustawa o spółkach) (2005:551); ustawa o spółdzielczych stowarzyszeniach gospodarczych (1987:667) oraz ustawa o europejskich ugrupowaniach interesów gospodarczych (1994:1927).

SK: Zagraniczna osoba fizyczna, której nazwisko należy wpisać do rejestru działalności gospodarczej jako osoby upoważnionej do występowania w imieniu przedsiębiorcy (przedsiębiorstwa), musi przedstawić zezwolenie na pobyt na Słowacji.

Środki:

SK: ustawa 513/1991 Kodeks handlowy (art. 21) oraz
ustawa nr 404/2011 o pobycie cudzoziemców (art. 22 i 32).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, zakaz nakładania
wymogów dotyczących wyników:

BG: Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Bułgarii mogą zatrudniać obywateli państw trzecich wyłącznie na stanowiskach, w odniesieniu do których nie istnieje wymóg obywatelstwa bułgarskiego, pod warunkiem że łączna liczba obywateli państw trzecich zatrudnionych przez nie w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie przekracza 10 % średniej liczby obywateli Bułgarii, innych państw członkowskich Unii Europejskiej, państw, które są stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, zatrudnionych na umowę o pracę. Obywatele państw trzecich nie mogą być zatrudniani na stanowiskach, co do których istnieje wymóg obywatelstwa bułgarskiego. Przed zatrudnieniem obywateli państw trzecich należy przeprowadzić test potrzeb ekonomicznych.

Środki:

BG: ustawa o migracji zarobkowej i mobilności pracowników (art. 7).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

PL: Zakres działań przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie reklamę i promocję zagranicznej spółki dominującej reprezentowanej przez to przedstawicielstwo. We wszystkich sektorach z wyjątkiem usług prawnych inwestorzy spoza Unii Europejskiej mają prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej wyłącznie w formie spółki: komandytowej, komandytowo-akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej; spółki z EOG mają dostęp również do formy spółek prawa cywilnego (spółki jawnej i spółki z nieograniczoną odpowiedzialnością).

Środki:

PL: ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, art. 13 ust. 3 i art. 95 ust. 1.

b) Nabywanie nieruchomości

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

AT (dotyczy instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Nabywanie, zakup, wynajem lub dzierżawa nieruchomości przez osoby fizyczne i przedsiębiorstwa spoza Unii Europejskiej wymaga zezwolenia właściwych organów regionalnych (krajów związkowych). Zezwolenie wydaje się wyłącznie pod warunkiem, że nabycie uznaje się za leżące w interesie publicznym (w szczególności gospodarczym, społecznym i kulturalnym).

Środki:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004;

NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004 oraz

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

CZ: Grunty rolne i leśne mogą być nabywane przez zagraniczne osoby fizyczne posiadające miejsce stałego zamieszkania w Republice Czeskiej oraz przedsiębiorstwa mające siedzibę w Republice Czeskiej.

Do gruntu rolnego i leśnego będącego własnością państwa mają zastosowanie zasady szczególne. Grunty rolne będące własnością państwa mogą być nabywane wyłącznie przez obywateli Republiki Czeskiej, przez gminy i przez publiczne szkoły wyższe (do celów kształcenia i badań). Osoby prawne (bez względu na formę rejestracji lub miejsce siedziby) mogą nabywać państwowe grunty rolne od państwa tylko jeśli budynek, który już do nich należy, znajduje się na danym gruncie lub jeśli grunt ten jest niezbędny do celów korzystania z takiego budynku. Lasy państwowe mogą być nabywane wyłącznie przez gminy i publiczne szkoły wyższe.

Środki:

CZ: ustawa nr 95/1999, Coll.(w sprawie warunków dotyczących przekazywania przez państwo własności gruntów rolnych i leśnych na rzecz innych podmiotów) oraz ustawa nr 503/2012, Coll. w sprawie Urzędu Gruntów Państwowych.

DK: Zgodnie z duńską ustawą o nabywaniu nieruchomości osoby fizyczne, które nie mają miejsca zamieszkania w Danii i które nie mieszkały w Danii uprzednio przez łączny okres pięciu lat, muszą uzyskać pozwolenie od Ministerstwa Sprawiedliwości na nabycie tytułu do nieruchomości w Danii. Wymóg ten ma również zastosowanie do osób prawnych, które nie mają statutowej siedziby w Danii. W przypadku osób fizycznych pozwolenie na nabycie nieruchomości zostanie wydane, jeżeli wnioskodawca zamierza używać nieruchomości jako głównego miejsca zamieszkania. W przypadku osób prawnych, które nie mają statutowej siedziby w Danii, pozwolenie na nabycie nieruchomości zostanie co do zasady wydane, jeżeli nabycie jest warunkiem koniecznym do prowadzenia działalności gospodarczej przez nabywcę.

Pozwolenie wymagane jest również w przypadku, gdy wnioskodawca zamierza używać nieruchomości jako drugiego miejsca zamieszkania. Takie pozwolenie zostanie wydane wyłącznie w przypadku, gdy w wyniku oceny ogólnej i szczegółowej wnioskodawca zostanie uznany za mającego szczególnie silne powiązania z Danią.

Pozwolenie na mocy ustawy o nabywaniu nieruchomości wydaje się jedynie w związku z nabyciem konkretnej nieruchomości.

W szczególności nabywanie gruntów rolnych przez osoby fizyczne lub prawne regulowane jest również przez duńską ustawę o nieruchomościach rolnych, która nakłada ograniczenia na wszystkie podmioty – zarówno duńskie, jak i zagraniczne – nabywające nieruchomości rolne. W związku z tym każda osoba fizyczna lub prawna, która pragnie nabyć nieruchomość rolną, musi również spełnić wymogi określone we wspomnianej ustawie.

Środki:

DK: Duńska ustawa o nabywaniu nieruchomości (akt konsolidacyjny nr 265 z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie nabywania nieruchomości);
rozporządzenie wykonawcze dotyczące nabywania nieruchomości (rozporządzenie wykonawcze nr 764 z dnia 18 września 1995 r.) oraz
ustawa o nieruchomościach rolnych (akt konsolidacyjny nr 26 z dnia 14 stycznia 2015 r.).

HR: Zagraniczne spółki mogą nabywać nieruchomości w celu świadczenia usług jedynie pod warunkiem, że mają siedzibę i są zarejestrowane w Chorwacji jako osoby prawne. Zakup nieruchomości koniecznej do świadczenia usług przez oddziały wymaga zatwierdzenia przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Grunty rolne nie mogą być nabywane przez cudzoziemców.

Środki:

HR: ustawa o własności i innych prawach materialnych (Dziennik Ustaw 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09);
ustawa o gruntach rolnych (Dziennik Ustaw 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 31/11 oraz 63/11), art. 2;
ustawa o prawie własności i innych prawach rzeczowych, art. 354–358.b;
ustawa o gruntach rolnych oraz
ustawa o ogólnym postępowaniu administracyjnym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Cypryjczycy lub osoby cypryjskiego pochodzenia oraz obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej mogą nabywać nieruchomości na Cyprze bez ograniczeń. Cudzoziemiec nie może nabyć nieruchomości bez pozwolenia Rady Ministrów inaczej niż w wyniku czynności prawnej *mortis causa*. W przypadku cudzoziemców, jeżeli nabywana nieruchomość wykracza poza zakres niezbędny do budowy lokalu przeznaczonego na dom lub na działalność gospodarczą, bądź też w inny sposób przekracza dwa donumy (2 676 m²), to pozwolenie udzielone przez Radę Ministrów podlega warunkom, ograniczeniom i kryteriom określonym w rozporządzeniach wydanych przez Radę Ministrów i zatwierdzonych przez Izbę Reprezentantów. Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie jest obywatelem Republiki Cypryjskiej, w tym spółki kontrolowane przez podmioty z zagranicy. Pojęcie to nie obejmuje cudzoziemców cypryjskiego pochodzenia ani niecypryjskich współmałżonków obywateli Republiki Cypryjskiej.

Środki:

CY: ustawa o nabywaniu nieruchomości (przez cudzoziemców) (rozdział 109), zmieniona ustawami nr 52 z 1969 r., 55 z 1972 r., 50 z 1990 r., 54(I) z 2003 r. i 161(I) z 2011 r.

EL: Zagraniczne osoby fizyczne i prawne muszą posiadać uznaniowe zezwolenie Ministra Obrony, aby nabyć nieruchomość w regionach przygranicznych, bezpośrednio lub poprzez przejęcie udziału kapitałowego w spółce, która nie jest notowana na greckiej giełdzie papierów wartościowych i która posiada nieruchomości w tych regionach, lub poprzez zmianę osób udziałowców takiej spółki.

Środki:

EL: ustawa 1892/1990, zmieniona art. 114 ustawy 3978/2011, w powiązaniu, co do stosowania, z decyzją ministerialną 110/3/330340/Σ.120/7-4-14 Ministerstwa Obrony.

HU: Zakup nieruchomości przez nierezydentów wymaga uzyskania zezwolenia odpowiedniego organu administracyjnego odpowiedzialnego za obszar geograficzny, na którym położona jest dana nieruchomość.

Środki:

HU: dekret rządowy nr 251/2014 (X. 2.) w sprawie nabywania przez cudzoziemców nieruchomości innych niż grunty używane w rolnictwie lub leśnictwie oraz ustawa LXXVIII z 1993 r. (ust. 1/A).

MT: Osoby niebędące obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie mogą nabywać nieruchomości do celów handlowych. Spółki, w których 25 % (lub więcej) udziałów należy do podmiotów spoza Unii Europejskiej, muszą uzyskać zezwolenie właściwego organu (ministra właściwego do spraw finansów), aby móc nabyć nieruchomość do celów handlowych lub komercyjnych. Właściwy organ ustala, czy przedmiotowe nabycie stanowi dla maltańskiej gospodarki korzyść netto.

Środki:

MT: ustawa o nieruchomościach (nabywanych przez nierezydentów) (Cap. 246) oraz protokół nr 6 do traktatu o przystąpieniu do UE w sprawie nabywania „drugich domów” na Malcie.

PL: Nabycie nieruchomości przez cudzoziemca, bezpośrednie i pośrednie, wymaga zezwolenia. Zezwolenie jest wydawane, w drodze decyzji administracyjnej, przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie Minister Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości rolnych, jeżeli sprzeciwu również nie wniesie minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi.

Środki:

PL: ustawa z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz.U. 2016, poz. 1061 z późniejszymi zmianami).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

LV: Nabywanie gruntów miejskich przez obywateli Japonii jest dozwolone poprzez spółki zarejestrowane na Łotwie lub w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej:

- (i) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, rządu łotewskiego lub gminy, osobno lub łącznie;
- (ii) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób fizycznych i spółek z państw trzecich, z którymi Łotwa zawarła dwustronne umowy w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji, zatwierdzone przez łotewski parlament przed dniem 31 grudnia 1996 r.;
- (iii) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób fizycznych i spółek z państw trzecich, z którymi Łotwa zawarła dwustronne umowy w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji po dniu 31 grudnia 1996 r., jeżeli w umowach tych określono prawo łotewskich osób fizycznych i spółek do nabywania gruntów w danym państwie trzecim;

(iv) jeżeli łącznie ponad 50 % ich kapitału własnego jest we wspólnym posiadaniu osób, o których mowa w ppkt od (i) do (iii), lub

(v) będących publicznymi spółkami akcyjnymi, jeżeli ich akcje są notowane na giełdzie.

W przypadkach gdy Japonia umożliwia łotewskim obywatelom i przedsiębiorstwom nabywanie nieruchomości miejskich na jej terytorium, Łotwa umożliwi obywatelom i przedsiębiorstwom japońskim nabywanie nieruchomości miejskich na Łotwie na takich samych warunkach, jak w przypadku obywateli Łotwy.

Środki:

LV: ustawa o reformie gruntowej w miastach Republiki Łotewskiej, sekcja 20 i 21.

RO: Cudzoziemcy, bezpaństwowcy oraz osoby prawne (niebędący obywatelami lub osobami prawnymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej ani państwa członkowskiego EOG) mogą nabyć prawo własności gruntów na warunkach określonych w traktatach międzynarodowych na zasadzie wzajemności. Cudzoziemcy, bezpaństwowcy oraz osoby prawne nie mogą nabyć prawa własności gruntów na warunkach bardziej korzystnych niż warunki mające zastosowanie do obywateli państwa członkowskiego Unii Europejskiej i osób prawnych utworzonych zgodnie z prawodawstwem państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Środki:

RO: ustawa nr 17/2014 w sprawie niektórych środków regulujących nabywanie i zbywanie gruntów rolnych położonych poza miastem z późniejszymi zmianami oraz ustawa nr 268/2001 w sprawie prywatyzacji przedsiębiorstw będących właścicielami gruntów w ramach własności publicznej i prywatnego zarządzania majątkiem do użytku rolnego oraz ustanowienia Agencji Majątku Publicznego, z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

DE: W odniesieniu do nabywania nieruchomości mogą obowiązywać określone warunki dotyczące wzajemności.

Środki:

DE: ustawa wprowadzająca do kodeksu cywilnego (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche – EGBGB).

ES: Inwestycje zagraniczne w branżach bezpośrednio związanych z inwestycjami w nieruchomości dla placówek dyplomatycznych państw niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej wymagają zezwolenia administracyjnego wydawanego przez hiszpańską Radę Ministrów, chyba że istnieje wzajemna umowa w sprawie liberalizacji.

Środki:

ES: dekret królewski 664/1999 z dnia 23 kwietnia 1999 r. w sprawie inwestycji zagranicznych.

Zastrzeżenie nr 2 – Zawody regulowane (wszystkie zawody z wyjątkiem związanych z opieką zdrowotną)

Sektor – podsektor	Zawody regulowane – usługi prawne; usługi rzeczników patentowych, licencjonowanych specjalistów ds. własności przemysłowej i licencjonowanych specjalistów ds. własności intelektualnej; usługi w zakresie księgowości i prowadzenia ksiąg rachunkowych; usługi w zakresie audytu, usługi w zakresie doradztwa podatkowego, usługi architektoniczne, inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, część 879
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Najwyższe uprzywilejowanie Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi prawne (część CPC 861)

Dla większej pewności należy zaznaczyć, że zgodnie uwagami wprowadzającymi, w szczególności z pkt 9, wymogi rejestracji w stowarzyszeniu zawodowym prawników mogą obejmować wymóg uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych w dziedzinie prawa w kraju przyjmującym lub równoważnym, wymóg odbycia szkolenia pod nadzorem licencjonowanego prawnika lub wymóg posiadania biura lub adresu pocztowego w jurysdykcji danej organizacji zawodowej prawników. W zakresie, w jakim wymogi te są niedyskryminacyjne, nie są one wymienione.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii. Świadczenie usług prawnych w odniesieniu do prawa publicznego międzynarodowego i prawa kraju pochodzenia jest dozwolone wyłącznie w wymiarze transgranicznym. Wyłącznie prawnicy będący obywatelami EOG lub Szwajcarii mogą świadczyć usługi w ramach obecności handlowej. Udział zagranicznych prawników (którzy muszą posiadać pełne kwalifikacje w swoim kraju pochodzenia) w kapitale własnym oraz w wynikach działalności operacyjnej kancelarii prawnej nie może przekraczać 25 %; pozostała część udziałów musi przypadać prawnikom posiadającym pełne kwalifikacje z EOG lub Szwajcarii i tylko oni mogą wywierać decydujący wpływ na decyzje kancelarii prawnej.

Środki:

AT: Rechtsanwaltsordnung (ustawa o zawodach prawniczych) – RAO, RGeBl. nr 96/1868, art. 1 i 21c.

BE: Do uzyskania pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników, będącego warunkiem świadczenia usług prawnych dotyczących belgijskiego prawa krajowego, w tym występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Belgii. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania do uzyskania pełnego członkostwa w stowarzyszeniu zawodowym prawników dla zagranicznego prawnika wynosi co najmniej sześć lat od daty wniosku o rejestrację, a trzy lata przy spełnieniu określonych warunków. Konieczne jest posiadanie wydanego przez belgijskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych świadectwa, na mocy którego prawo krajowe lub konwencja międzynarodowa umożliwiają wzajemność (warunek wzajemności). Występowanie w roli przedstawiciela prawnego przed sądem kasacyjnym (Cour de Cassation) podlega kontyngentom.

Środki:

BE: Belgijski kodeks sądowy (art. 428–508); dekret królewski z dnia 24 sierpnia 1970 r.

BG (w odniesieniu również do zasady najwyższego uprzywilejowania): Świadczyć usługi prawne dotyczące prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym występować w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, może wyłącznie obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub cudzoziemiec mający kwalifikacje prawnicze, który uzyskał dyplom uprawniający do wykonywania zawodu w państwie członkowskim Unii Europejskiej. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej. Zagraniczni prawnicy mogą być dopuszczeni do działania w charakterze adwokata decyzją Naczelnej Rady Adwokackiej i muszą być zarejestrowani w ujednoliconym rejestrze prawników zagranicznych. Przedsiębiorstwa muszą być zarejestrowane w Bułgarii jako adwokackie spółki partnerskie („advokatsko sadrujie”) lub kancelarie prawne („advokatsko drujestvo”). Nazwa kancelarii prawnej może zawierać wyłącznie nazwiska zarejestrowanych partnerów. Zagranicznemu prawnikowi występującemu jako przedstawiciel przed sądem musi towarzyszyć prawnik bułgarski. Do świadczenia usług mediacji wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Bułgarii. W Bułgarii pełne traktowanie narodowe w zakresie zakładania i prowadzenia przedsiębiorstw oraz świadczenia usług może być rozszerzone wyłącznie na przedsiębiorstwa mające siedzibę w państwach, z którymi zostały lub zostaną zawarte porozumienia dwustronne o wzajemnej pomocy prawnej, i na obywateli tych państw.

Środki:

BG: ustawa o adwokaturze; ustawa o mediacji oraz ustawa o notariacie i działalności notarialnej.

CY: Do świadczenia usług prawnych, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii. Wspólnikami, udziałowcami lub członkami zarządu kancelarii prawnej na Cyprze mogą być wyłącznie adwokaci należący do stowarzyszenia zawodowego prawników. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

CY: ustawa o adwokaturze (rozdział 2), zmieniona ustawami nr 42 z 1961 r., 20 z 1963 r., 46 z 1970 r., 40 z 1975 r., 55 z 1978 r., 71 z 1981 r., 92 z 1983 r., 98 z 1984 r., 17 z 1985 r., 52 z 1985 r., 9 z 1989 r., 175 z 1991 r., 212 z 1991 r., 9(I) z 1993 r., 56(I) z 1993 r., 83(I) z 1994 r., 76(I) z 1995 r., 103(I) z 1996 r., 79(I) z 2000 r., 31(I) z 2001 r., 41(I) z 2002 r., 180(I) z 2002 r., 117(I) z 2003 r., 130(I) z 2003 r., 199(I) z 2004 r., 264(I) z 2004 r., 21(I) z 2005 r., 65(I) z 2005 r., 124(I) z 2005 r., 158(I) z 2005 r., 175(I) z 2006 r., 117(I) z 2007 r., 103(I) z 2008 r., 109(I) z 2008 r., 11(I) z 2009 r., 130(I) z 2009 r., 4(I) z 2010 r., 65(I) z 2010 r., 14(I) z 2011 r., 144(I) z 2011 r., 116(I) z 2012 r. oraz 18(I) z 2013 r.

CZ: Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej. Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa Unii Europejskiej i prawa państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w stowarzyszeniu zawodowym prawników. Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania w Republice Czeskiej.

Środki:

CZ: ustawa nr 85/1996 Coll., ustawa o zawodach prawniczych.

DE: Członkami stowarzyszenia zawodowego prawników, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa krajowego, mogą zostać wyłącznie prawnicy posiadający uprawnienia w EOG lub Szwajcarii. Do uzyskania pełnego członkostwa w organizacji zawodowej prawników konieczna jest obecność handlowa. Właściwe stowarzyszenie zawodowe prawników może przyznawać zwolnienia z tego wymogu. Zagraniczni prawnicy (posiadający kwalifikacje spoza EOG i Szwajcarii), którzy chcą mieć obecność handlową w formie Anwalts-GmbH lub Anwalts-AG, mogą nabywać wyłącznie udziały mniejszościowe. Zagraniczni prawnicy mogą świadczyć usługi prawne w zakresie prawa zagranicznego, o ile posiadają udowodnioną wiedzę specjalistyczną, przy czym do świadczenia usług prawnych w Niemczech niezbędna jest rejestracja.

Środki:

DE: § 59e, § 59f, § 206 Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; federalna ustawa o zawodzie prawnika);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG) oraz § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: Do posługiwania się tytułem „advokat” przy świadczeniu usług prawnych konieczne jest spełnienie określonych wymogów. W przypadku kancelarii prawnych zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej. Ponadto 90 % udziałów w duńskiej kancelarii prawnej musi należeć do prawników posiadających duńską licencję, prawników posiadających kwalifikacje w państwie członkowskim Unii Europejskiej i zarejestrowanych w Danii lub kancelarii prawnych zarejestrowanych w Danii.

Środki:

DK: Lovbekendtgørelse nr. 1257 af 13. Oktober 2016 (ustawa nr 1257 z dnia 13 października 2016 r. w sprawie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości).

EE: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego w postępowaniu karnym przed Sądem Najwyższym, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w Estonii. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

EE: Advokatuuriseadus (ustawa o advokaturze);

Notariaadiseadus (ustawa o notariacie);

Kohtutäituri seadus (ustawa komornicza); tsiviilkohtumenetluse seadustik (kodeks postępowania cywilnego);

halduskohtumenetluse seadus (kodeks postępowania administracyjnego);

kriminaalmenetluse seadustik (kodeks postępowania karnego) oraz

väiärteomenetluse seadustik (kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia).

EL: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

EL: Nowy kodeks prawniczy nr 4194/2013.

ES: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. Właściwe organy mogą przyznać zwolnienia na podstawie obywatelstwa. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, art. 13.1^a.

FI: Do członkostwa w stowarzyszeniu zawodowym prawników, będącego warunkiem stosowania fińskiego tytułu „asianajaja” lub szwedzkiego tytułu „advokat”, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG lub Szwajcarii. Usługi prawne, w tym dotyczące fińskiego prawa krajowego, mogą też być świadczone przez osoby niebędące członkami stowarzyszenia zawodowego prawników.

Środki:

FI: Laki asianajajista (ustawa o adwokaturze) (496/1958), s. 1 i 3 oraz Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (kodeks postępowania sądowego).

FR: Do pełnego członkostwa w stowarzyszeniu zawodowym prawników, będącego warunkiem świadczenia usług prawnych dotyczących prawa francuskiego, w tym występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania lub miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa w Finlandii. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej. Własność udziałów lub akcji i praw głosu w kancelarii prawnej świadczącej usługi w zakresie prawa francuskiego lub prawa Unii Europejskiej może podlegać ograniczeniom ilościowym w odniesieniu do działalności zawodowej partnerów. Występowanie w roli przedstawiciela prawnego przed sądem kasacyjnym (Cour de cassation) i Radą Stanu (Conseil d'Etat) podlega kwotom.

Środki:

FR: Loi du 31 décembre 1971, article 56, Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990, article 7.

HR: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo Unii Europejskiej. W postępowaniach, w których występuje element prawnomiędzynarodowy, strony mogą być reprezentowane przed sądami polubownymi i sądami *ad hoc* przez zagranicznych prawników należących do organizacji zawodowej prawników w swoich państwach pochodzenia.

Środki:

HR: ustawa o zawodach prawniczych (Dziennik Ustaw 9/94, 51/01, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Zagraniczni prawnicy mogą udzielać porad prawnych w zakresie prawa kraju pochodzenia i prawa międzynarodowego w ramach partnerstwa z węgierskim prawnikiem lub kancelarią prawną. Obecność handlowa powinna przyjąć formę spółki z węgierskim adwokatem (ügyvéd) lub kancelarią adwokacką (ügyvédi iroda).

Środki:

HU: ustawa XI z 1998 r. o adwokaturze.

IE: Do świadczenia usług prawnych dotyczących irlandzkiego prawa krajowego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w Irlandii. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

IE: Solicitors Acts 1954-2011.

IT: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) we Włoszech. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

IT: dekret królewski 1578/1933, art. 17 ustawy o zawodach prawniczych.

LT: (W odniesieniu również do zasady najwyższego uprzywilejowania) Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa wewnętrznego (prawa Unii Europejskiej i państwa członkowskiego), w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej. Prawnicy z innych państw mogą występować jako adwokaci w sądach tylko na podstawie umów dwustronnych w sprawie wzajemnej pomocy prawnej.

Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa Unii Europejskiej i prawa państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w stowarzyszeniu zawodowym prawników. Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa Unii Europejskiej i prawa krajowego państw członkowskich miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Niektóre rodzaje form prawnych mogą być również w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do organizacji zawodowej prawników. Członkami organizacji zawodowej prawników, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa krajowego, mogą zostać wyłącznie obywatele państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Prawnicy z innych państw mogą występować jako adwokaci w sądach tylko na podstawie dwustronnych umów dotyczących pomocy prawnej.

Środki:

LT: ustawa o adwokaturze Republiki Litewskiej z dnia 18 marca 2004 r. – nr IX-2066, ostatnio zmieniona w dniu 17 listopada 2011 r. (nr XI-1688).

LU: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa luksemburskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Zarząd palestry może, na zasadzie wzajemności, odstąpić od wymogu obywatelstwa dla cudzoziemca. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV (w odniesieniu do zasady najwyższego uprzywilejowania): Do świadczenia usług prawnych dotyczących łotewskiego prawa karnego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii. Prawnicy z innych państw mogą występować jako adwokaci w sądach tylko na podstawie umów dwustronnych w sprawie wzajemnej pomocy prawnej.

W odniesieniu do adwokatów z Unii Europejskiej i zagranicznych obowiązują szczególne wymogi. Na przykład udział w postępowaniu sądowym w sprawach karnych jest dozwolony jedynie we współpracy z adwokatem należącym do Łotewskiego Kolegium Adwokackiego. Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

LV: Kodeks postępowania karnego, s. 79 oraz łotewska ustawa o adwokaturze, s. 4.

MT: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa maltańskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

MT: Kodeks organizacji i postępowania cywilnego (rozdział 12).

NL: Wyłącznie prawnicy wpisani do niderlandzkiego rejestru i posiadający miejscową licencję mogą posługiwać się tytułem „advocaat”. Zamiast posługiwania się pełnym tytułem „advocaat” do celów działalności w Niderlandach prawnicy zagraniczni (niewpisani do rejestru) zobowiązani są podawać nazwę swojej krajowej organizacji zawodowej.

Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

NL: Advocatenwet (ustawa o adwokaturze).

PL: Zagraniczni prawnicy mogą prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki jawnej, spółki komandytowej lub spółki komandytowo-akcyjnej.

Środki:

PL: ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, art. 19.

PT (w odniesieniu również do zasady najwyższego uprzywilejowania): Do wykonywania zawodu prawnika w zakresie krajowego prawa portugalskiego konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w Portugalii. Do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami wymagane jest pełne członkostwo w stowarzyszeniu zawodowym prawników. Cudzoziemcy posiadający dyplom wydany przez Wydział Prawa w Portugalii mogą zarejestrować się w portugalskiej Izbie Adwokackiej (Ordem dos Advogados) na takich samych zasadach jak obywatele Portugalii, jeżeli ich własny kraj przyznaje obywatelom Portugalii traktowanie na zasadzie wzajemności.

Inni cudzoziemcy posiadający dyplom ukończenia studiów wyższych z dziedziny prawa, który został uznany przez Wydział Prawa w Portugalii, mogą przystąpić jako członkowie do Izby Adwokackiej, pod warunkiem że odbędą wymaganą aplikację i pomyślnie przejdą ostateczną ocenę oraz zdadzą egzamin dopuszczający do wykonywania zawodu. Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Usługi prawne w Portugalii mogą świadczyć wyłącznie kancelarie prawne, których udziały należą wyłącznie do prawników przyjętych do portugalskiej Izby Adwokackiej.

Środki:

PT: ustawa 15/2005, art. 203, 194;

statut portugalskiej Izby Adwokackiej (Estatuto da Ordem dos Advogados) oraz dekret z mocą ustawy 229/2004, art. 5, 7–9;

dekret z mocą ustawy 88/2003, art. 77 i 102;

statut Izby Radców Prawnych (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), zmieniony ustawą 49/2004, ustawą 14/2006 oraz dekretem z mocą ustawy nr 226/2008;

ustawa 78/2001 art. 31, 4;

rozporządzenie w sprawie mediacji rodzinnej i mediacji z zakresu prawa pracy (zarządzenie 282/2010);

ustawa 21/2007 w sprawie mediacji z zakresu prawa karnego, art. 12;

ustawa 32/2004 (zmieniona dekretem z mocą ustawy 282/2007 i ustawą 34/2009)

o syndykach masy upadłości, art. 3, art. 5 oraz

dekret z mocą ustawy 54/2004, art. 1 (Regime jurídico das sociedades de administradores de insolvência).

RO: Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej. Zagraniczny prawnik nie może przedstawiać pisemnych ani ustnych wniosków przed sądem ani innymi organami wymiaru sprawiedliwości, z wyjątkiem arbitrażu międzynarodowego.

Środki:

RO: ustawa o adwokaturze;

ustawa o mediacji oraz

ustawa o notariuszach i notariacie.

SE: Do członkostwa w stowarzyszeniu zawodowym prawników, będącego warunkiem stosowania tytułu „advokat”, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Zarząd szwedzkiej Rady Adwokackiej może przyznawać zwolnienia z tego wymogu. Członkostwo w Radzie Adwokackiej nie jest niezbędne do świadczenia usług prawnych dotyczących szwedzkiego prawa krajowego. Członek szwedzkiej Rady Adwokackiej może być zatrudniony wyłącznie przez innego członka palestry lub spółkę prowadzącą działalność członka palestry. Członek szwedzkiej Rady Adwokackiej może być jednak zatrudniony przez zagraniczną spółkę prowadzącą działalność adwokacką, pod warunkiem że spółka ta ma siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub EOG lub w Szwajcarii. Na podstawie wyłączenia przyznanego przez zarząd szwedzkiej Rady Adwokackiej członek szwedzkiej Rady Adwokackiej może być również zatrudniony przez kancelarię prawną spoza Unii Europejskiej. Członkowie szwedzkiej Rady Adwokackiej prowadzący działalność w ramach spółki nie mogą realizować celów innych niż wykonywanie zawodu adwokata ani prowadzić działalności innej niż wykonywanie zawodu adwokata. Współpraca z innymi kancelariami adwokackimi jest dozwolona, ale współpraca z zagranicznymi kancelariami wymaga zgody zarządu szwedzkiej Rady Adwokackiej.

Wykonywać zawód adwokata, posiadać udziały w spółce lub być współnikiem w spółce, bezpośrednio lub pośrednio, lub za pośrednictwem spółki, może wyłącznie członek Rady Adwokackiej. Członkiem lub zastępcą członka zarządu, zastępcą dyrektora zarządzającego, osobą upoważnioną do składania podpisów lub sekretarzem spółki może być wyłącznie członek szwedzkiej palestry.

Środki:

SE: Rättegångsbalken (szwedzki kodeks postępowania sądowego) (1942:740) oraz kodeks postępowania szwedzkiej Rady Adwokackiej, przyjęty w dniu 29 sierpnia 2008 r.

SI: Reprezentowanie klientów przed sądem za wynagrodzeniem jest uzależnione od obecności handlowej w Republice Słowenii. Zagraniczny prawnik, który ma uprawnienia do wykonywania zawodu prawnika za granicą, może świadczyć usługi prawne lub wykonywać zawód prawnika na warunkach określonych w art. 34a ustawy o adwokaturze, pod warunkiem że spełniony jest warunek rzeczywistej wzajemności. Ministerstwo Sprawiedliwości weryfikuje przestrzeganie warunku wzajemności. Obecność handlowa dla adwokatów mianowanych przez słoweńską Radę Adwokacką jest ograniczona do spółek jednoosobowych, kancelarii prawnych z ograniczoną odpowiedzialnością (spółek) lub kancelarii prawnych z nieograniczoną odpowiedzialnością (spółek). Działalność kancelarii prawnych jest ograniczona do działalności prawniczej. Wspólnikami w kancelarii prawnej mogą być wyłącznie prawnicy.

Środki:

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB2 Državnega Zbora RS z dne 21.5.2009 (ustawa o adwokaturze), nieurzędowa wersja skonsolidowana przygotowana przez słoweński parlament z dnia 21.5.2009).

SK: Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa słowackiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) w EOG lub Szwajcarii.

Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

SK: ustawa 586/2003 o adwokaturze, art. 2 i 12.

UK: Do celów świadczenia niektórych usług prawnych dotyczących prawa krajowego Zjednoczonego Królestwa odpowiedni organ regulacyjny lub zawodowy może określić wymogi w zakresie miejsca zamieszkania (obecności handlowej). Zastosowanie mają niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

Środki:

UK: W odniesieniu do Anglii i Walii – Solicitors Act 1974, Administration of Justice Act 1985 i Legal Services Act 2007. W odniesieniu do Szkocji – Solicitors (Scotland) Act 1980 oraz Legal Services (Scotland) Act 2010. W odniesieniu do Irlandii Północnej – Solicitors (Northern Ireland) Order 1976. Ponadto środki stosowane w każdej jurysdykcji obejmują wszelkie wymogi określone przez organy zawodowe i regulacyjne.

b) Rzecznicy patentowi, licencjonowani specjaliści ds. własności przemysłowej i licencjonowani specjaliści ds. własności intelektualnej (część CPC 879, 861, 8613)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG, CY, EE i LT: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii.

DE: Członkami stowarzyszenia zawodowego, uprawnionymi do świadczenia usług rzecznika patentowego w Niemczech w odniesieniu do prawa krajowego, mogą zostać wyłącznie prawnicy specjalizujący się w prawie patentowym posiadający niemieckie uprawnienia. Zagraniczni prawnicy patentowi mogą świadczyć usługi prawne w zakresie prawa zagranicznego, o ile posiadają udowodnioną wiedzę specjalistyczną, a do świadczenia usług prawnych w Niemczech niezbędna jest rejestracja. Zagraniczni prawnicy patentowi (posiadający kwalifikacje spoza EOG i Szwajcarii) nie mogą założyć spółki z krajowymi prawnikami patentowymi.

Zagraniczni prawnicy patentowi (spoza EOG i Szwajcarii) mogą mieć obecność handlową wyłącznie w formie Patentanwalts-GmbH lub Patentanwalt-AG i mogą nabywać wyłącznie udziały mniejszościowe.

EE, FI i HU: Do świadczenia usług rzecznika patentowego wymagane jest miejsce zamieszkania w państwie członkowskim EOG, a w EE – miejsce stałego zamieszkania.

ES i PT: Do świadczenia usług licencjonowanego specjalisty ds. własności przemysłowej wymagane jest obywatelstwo EOG.

IE: Do świadczenia usług rzecznika patentowego lub prawnika ds. własności intelektualnej wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG, obecność handlowa w EOG oraz spełnienie ustawowych wymogów w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z wymogami dotyczącymi formy prawnej co najmniej jeden z dyrektorów, partnerów, kierowników lub pracowników spółki musi być zarejestrowany jako rzecznik patentowy lub rzecznik ds. własności intelektualnej w Irlandii. Działalność transgraniczna wymaga obywatelstwa EOG i obecności handlowej w EOG, posiadania głównego miejsca prowadzenia działalności w państwie członkowskim EOG, kwalifikacji na podstawie prawa państwa członkowskiego EOG.

SI: Posiadacz zarejestrowanych praw (patenty, znaki towarowe, chronione wzory), który nie jest rezydentem w Słowenii, musi mieć rzecznika patentowego lub rzecznika ds. znaków towarowych i wzorów, który jest rezydentem w Słowenii, głównie do celów doręczania dokumentów, powiadomień itp.

Środki:

BG: art. 4 rozporządzenia w sprawie przedstawicieli ds. własności intelektualnej.

CY: ustawa o adwokaturze (rozdział 2), zmieniona ustawami nr 42 z 1961 r., 20 z 1963 r., 46 z 1970 r., 40 z 1975 r., 55 z 1978 r., 71 z 1981 r., 92 z 1983 r., 98 z 1984 r., 17 z 1985 r., 52 z 1985 r., 9 z 1989 r., 175 z 1991 r., 212 z 1991 r., 9(I) z 1993 r., 56(I) z 1993 r., 83(I) z 1994 r., 76(I) z 1995 r., 103(I) z 1996 r., 79(I) z 2000 r., 31(I) z 2001 r., 41(I) z 2002 r., 180(I) z 2002 r., 117(I) z 2003 r., 130(I) z 2003 r., 199(I) z 2004 r., 264(I) z 2004 r., 21(I) z 2005 r., 65(I) z 2005 r., 124(I) z 2005 r., 158(I) z 2005 r., 175(I) z 2006 r., 117(I) z 2007 r., 103(I) z 2008 r., 109(I) z 2008 r., 11(I) z 2009 r., 130(I) z 2009 r., 4(I) z 2010 r., 65(I) z 2010 r., 14(I) z 2011 r., 144(I) z 2011 r., 116(I) z 2012 r. oraz 18(I) z 2013 r.

DE: § 52e, § 52 f, § 154a und § 154 b Patentanwaltsordnung (PAO).

EE: Patendivoliniku seadus (ustawa o rzecznikach patentowych) § 2 (14).

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, art. 155–157.

FI: Tavaramerkkilaki (ustawa o znakach towarowych) (7/1964);
ustawa o zatwierdzonych rzecznikach do spraw własności przemysłowej (22/2014) oraz
Laki kasvinjalostajanoikeudesta (ustawa o prawie do ochrony odmian roślin) 1279/2009;
Mallioikeuslaki (ustawa o zarejestrowanych wzorach) 221/1971.

HU: ustawa XXXII z 1995 r. o rzecznikach patentowych.

IE: art. 85 i 86 Trade Marks Act 1996, z późniejszymi zmianami;
art. 51 Trade Marks Rules 1996, z późniejszymi zmianami;
art. 106 i 107 Patent Act 1992, z późniejszymi zmianami oraz
Register of Patent Agent Rules S.I. 580 z 2015 r.

LT: ustawa o znakach towarowych z dnia 10 października 2000 r. – nr VIII-1981;
ustawa o wzorach z dnia 7 listopada 2002 r. – nr IX-1181;
ustawa patentowa z dnia 18 stycznia 1994 r. – nr I-372;
ustawa w sprawie ochrony prawnej topografii układów scalonych z dnia 16 czerwca 1998 r.
oraz
rozporządzenie o rzecznikach patentowych, zatwierdzone zarządzeniem rządu Republiki
Litewskiej w dniu 20 maja 1992 r. – nr 362 (ostatnio zmienione w dniu 8 listopada 2004 r. –
nr 1410).

PT: dekret z mocą ustawy 15/95, zmieniony ustawą 17/2010, Portaria 1200/2010, art. 5 oraz
Portaria 239/2013 oraz
ustawa 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (ustawa o własności przemysłowej), Uradni list RS, št. 51/06
– uradno prečiščeno besedilo in 100/13 (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 51/06 –
oficjalna wersja skonsolidowana oraz 100/13).

c) Usługi w zakresie księgowości oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych (CPC 8621 inne niż usługi audytu, 86213, 86219, 86220)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych księgowych posiadających kwalifikacje zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG (CPC 862).

FR: Świadczenie usług w dziedzinie rachunkowości i księgowości przez zagranicznego usługodawcę jest uzależnione od decyzji Ministra Gospodarki, Finansów i Przemysłu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych. Świadczenie usług wyłącznie przez SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), AGC (Association de gestion et comptabilité) lub SCP (Société civile professionnelle) (CPC 86213, 86219, 86220).

IT: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do świadczenia usług rachunkowo-księgowych, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania lub prowadzenia działalności (CPC 86213, 86219, 86220).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

CY: Dostęp jest ograniczony do osób fizycznych. Wymagane zezwolenie, uwarunkowane przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. Stowarzyszenia zawodowe (spółki osobowe) między osobami fizycznymi są dozwolone.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

SI: Do świadczenia usług rachunkowo-księgowych wymagana jest siedziba w Unii Europejskiej (CPC 86213, 86219, 86220).

Środki:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4 oraz Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I Nr. 191/2013, §§ 7, 11, 28.

CY: ustawa 42(I)/2009.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, articles 3, 7, 7 ter, 7 quinquies, 27 et 42 bis.

IT: dekret legislacyjny 139/2005 oraz
ustawa 248/2006.

SI: ustawa o audycie (ZRev-2), Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 65/2008;
ustawa o spółkach (ZGD-1), Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 42/2006 oraz
ustawa o usługach na rynku wewnętrznym, Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 21/10.

d) Usługi audytu (CPC – 86211, 86212 inne niż usługi w zakresie księgowości i prowadzenia ksiąg rachunkowych)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

UE: Właściwe organy państwa członkowskiego Unii Europejskiej mogą uznać równoważność kwalifikacji audytora będącego obywatelem Japonii lub państwa trzeciego w celu zezwolenia mu na działalność w charakterze biegłego rewidenta na terytorium Unii Europejskiej z zastrzeżeniem wzajemności (CPC 8621).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

BG: Zastosowanie mogą mieć niedyskryminujące wymogi dotyczące formy prawnej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

SK: Wyłącznie przedsiębiorstwo, w którym przynajmniej 60 % udziałów kapitałowych lub praw głosu zarezerwowane jest dla obywateli Słowacji lub państwa członkowskiego Unii Europejskiej, może zostać upoważnione do przeprowadzania audytów na Słowacji.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych audytorów, posiadających kwalifikacje zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia, nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG.

DE: Firmy audytorskie („Wirtschaftsprüfungsgesellschaften”) mogą przyjmować tylko niektóre z form prawnych dopuszczalnych w Unii Europejskiej i EOG. Spółki jawne i spółki komandytowe można uznać za „Wirtschaftsprüfungsgesellschaften”, jeżeli wpisano je do rejestru handlowego jako spółki handlowe ze względu na ich działalność powierniczą, art. 27 WPO. Biegli rewidenci z państw trzecich zarejestrowani zgodnie z art. 134 WPO mogą jednak prowadzić ustawowe badanie rocznych sprawozdań finansowych lub przygotowywać skonsolidowane sprawozdania finansowe spółki z siedzibą poza Unią Europejską, której zbywalne papiery wartościowe znajdują się w obrocie na rynku regulowanym.

DK: Świadczenie usług ustawowych kontroli wymaga zatwierdzenia jako biegły rewident w Danii. Do zatwierdzenia takiego wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub EOG. Prawa głosu audytorów i firm audytorskich niezatwierdzonych zgodnie z przepisami rozporządzenia wdrażającego ósmą dyrektywę Rady 84/253/EWG z dnia 10 kwietnia 1984 r. wydaną na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie zatwierdzania osób odpowiedzialnych za dokonywanie ustawowych kontroli nie mogą przekraczać 10 % wszystkich praw głosu.

FI: W fińskiej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością oraz w spółkach, które są zobowiązane do przeprowadzenia audytu, przynajmniej jeden audytor musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG. Audytorem może być wyłącznie audytor posiadający licencję lokalną lub firma audytorska posiadająca licencję lokalną.

FR: W przypadku ustawowych kontroli i weryfikacji sprawozdań finansowych ksiąg: świadczenie usług poprzez jakąkolwiek formę spółki z wyjątkiem SNC (Société en nom collectif) i SCS (Société en commandite simple).

HR: Usługi audytu mogą świadczyć wyłącznie osoby prawne z siedzibą w Chorwacji lub osoby fizyczne zamieszkałe w Chorwacji.

SE: Usługi w zakresie ustawowego audytu mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji i firmy audytorskie zarejestrowane w Szwecji; zastosowanie ma wymóg miejsca stałego zamieszkania w EOG lub Szwajcarii. Tytuły „zatwierdzonego audytora” i „upoważnionego audytora” mogą być wykorzystywane wyłącznie przez audytorów zatwierdzonych lub upoważnionych w Szwecji. Audytorzy spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych i niektórych innych przedsiębiorstw, którzy nie są certyfikowanymi lub zatwierdzonymi księgowymi, muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG, chyba że rząd lub organ rządowy wyznaczony przez rząd w danej sprawie zdecyduje inaczej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

ES: Biegli rewidenci muszą mieć obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do audytu spółek spoza Unii Europejskiej notowanych na hiszpańskim rynku regulowanym.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

CY: Dostęp jest ograniczony do osób fizycznych. Wymagane zezwolenie, uwarunkowane przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. Stowarzyszenia zawodowe (spółki osobowe) między osobami fizycznymi są dozwolone.

PL: Do świadczenia usług audytu wymagana jest siedziba w Unii Europejskiej. Zastosowanie mają wymogi dotyczące formy prawnej.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BE: Do prowadzenia działalności zawodowej, w ramach której przechowywane będą akta, dokumenty i związana z nimi korespondencja, wymagana jest siedziba w Belgii oraz by co najmniej jeden administrator lub kierownik w danym przedsiębiorstwie był zatwierdzonym biegłym rewidentem.

SI: Wymagana obecność handlowa. Jednostka audytorska z państwa trzeciego może posiadać udziały w słoweńskiej firmie audytorskiej lub tworzyć spółki osobowe pod warunkiem, że na mocy prawa kraju, w którym jednostka ta jest zarejestrowana, słoweńskie spółki audytorskie mogą posiadać udziały lub tworzyć spółki osobowe w tym kraju. Wymóg stałego miejsca zamieszkania w Słowenii dla co najmniej jednego członka zarządu spółki audytorskiej z siedzibą w Słowenii.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

IT: Do świadczenia usług audytorskich przez osoby fizyczne wymagane jest stałe miejsce zamieszkania we Włoszech.

LT: Do świadczenia usług audytu wymagane jest posiadanie siedziby w EOG.

Środki:

UE: dyrektywa 2013/34/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz dyrektywa 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

BE: ustawa z dnia 22 lipca 1953 r. w sprawie powołania Instytutu Biegłych Rewidentów i organizacji nadzoru publicznego nad zawodem audytora, skoordynowana dnia 30 kwietnia 2007 r.

BG: ustawa o niezależnym audycie finansowym.

CY: ustawa o audytorach i obowiązkowym badaniu rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych z 2009 r. (ustawa 42(I)/2009), zmieniona ustawą nr 163(I) z 2013 r.

DE: Handelsgesetzbuch, HGB (kodeks handlowy;) Wirtschaftsprüferordnung, WPO (zarządzenie o biegłych rewidentach).

DK: Revisorloven (duńska ustawa o zatwierdzonych audytorach i firmach audytorskich), ustawa nr 468 z dnia 17 czerwca 2008 r.

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (nowa ustawa o audycie: ustawa 22/2015 o usługach audytowych).

FI: Tilintarkastuslaki (ustawa o audycie) (459/2007), ustawy sektorowe wymagające korzystania z usług audytorów posiadających lokalne uprawnienia.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, articles 3, 7, 7 ter, 7 quinquies, 27 et 42 bis.

HR: ustawa o audycie (Dziennik Ustaw 146/05, 139/08, 144/12), art. 3.

IT: dekret legislacyjny 58/1998, art. 155, 158 oraz 161;
dekret Prezydenta Republiki 99/1998 oraz
dekret legislacyjny 39/2010, art. 2.

LT: ustawa o audycie z dnia 15 czerwca 1999 r. – nr VIII -1227 (nowa wersja z dnia 3 lipca 2008 r. – nr X-1676).

PL: ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, Dz.U. z 2017, poz. 1089.

SE: Revisorslagen (ustawa o audytorach) (2001:883);
Revisionslag (ustawa o audycie) (1999:1079);
Aktiebolagslagen (ustawa o spółkach) (2005:551);
Lag om ekonomiska föreningar (ustawa o spółdzielczych stowarzyszeniach gospodarczych) (1987:667) oraz
pozostałe, określające wymogi dotyczące korzystania z usług zatwierdzonych audytorów.

SI: ustawa o audycie (ZRev-2), Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 65/2008; oraz
ustawa o spółkach (ZGD-1), Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 42/2006.

SK: ustawa nr 423/2015 o badaniu ustawowym.

- e) **Usługi doradztwa podatkowego (CPC 863, z wyjątkiem usług doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które uważa się za usługi prawne)**

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych doradców podatkowych, posiadających kwalifikacje zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia, nie mogą przekraczać 25 %. Usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG.

BG: Od doradców podatkowych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

CY: Dostęp jest ograniczony do osób fizycznych. Wymagane zezwolenie, uwarunkowane przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. Stowarzyszenia zawodowe (spółki osobowe) między osobami fizycznymi są dozwolone.

FR: Świadczenie usług wyłącznie przez SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions) lub SCP (Société civile professionnelle).

IT: Wymóg stałego miejsca zamieszkania.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

HU: Do świadczenia usług doradztwa podatkowego, w zakresie, w jakim usługi te są świadczone przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Węgier, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG.

Środki:

AT: Wirtschaftstreuhändergesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

BG: ustawa o rachunkowości;

ustawa o niezależnym audycie finansowym;

ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz

ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych.

CY: ustawa 42(I)/2009.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, art. 3, 7, 7 ter, 7 quinquies, 27 i 42 bis.

HU: ustawa XCII z 2003 r. w sprawie zasad opodatkowania oraz dekret Ministerstwa Finansów nr 26/2008 w sprawie licencjonowania i rejestracji działalności w zakresie doradztwa podatkowego.

IT: dekret legislacyjny 139/2005 oraz ustawa 248/2006.

f) Usługi architektoniczne, urbanistyczne, inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

FR: Architekt może otworzyć działalność we Francji tylko w celu świadczenia usług architektonicznych w jednej z następujących form prawnych (w sposób niedyskryminujący): SA et SARL (sociétés anonymes, à responsabilité limitée), EURL (Entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée), SCP (en commandite par actions), SCOP (Société coopérative et participative), SELARL (société d'exercice libéral à responsabilité limitée), SELAFA (société d'exercice libéral à forme anonyme), SELAS (société d'exercice libéral) lub SAS (Société par actions simplifiée), albo indywidualnie bądź jako wspólnik w firmie architektonicznej (CPC 8671).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Jeżeli dany projekt architektoniczny lub inżynierski ma istotne znaczenie na poziomie krajowym lub regionalnym, zagraniczni inwestorzy muszą działać w ramach spółki z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy (CPC 8671, 8672, 8673). Specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa. Do świadczenia usług w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8674) wymagane jest obywatelstwo EOG.

CY: Do świadczenia usług architektonicznych, urbanistycznych, inżynierskich i zintegrowanych usług inżynierskich (CPC 8671, 8672, 8673, 8674) wymagane jest obywatelstwo cypryjskie i stałe miejsce zamieszkania na Cyprze.

HU: Do świadczenia następujących usług, w zakresie, w jakim usługi te są świadczone przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Węgier, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG: usługi architektoniczne, inżynierskie (dotyczy tylko absolwentów odbywających staż), zintegrowane usługi inżynierskie i usługi w zakresie architektury krajobrazu (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CZ: Wymagane miejsce stałego zamieszkania w EOG.

HR: Projekt lub plan opracowany przez zagranicznego architekta, inżyniera lub urbanistę musi zostać zatwierdzony przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z chorwackim prawem (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

IT: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do świadczenia usług architektonicznych i inżynierskich, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania lub prowadzenia działalności we Włoszech (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

SK: Do rejestracji w izbie zawodowej, która jest niezbędna do świadczenia usług architektonicznych i inżynierskich, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

BE: Świadczenie usług architektonicznych obejmuje kontrolę i wykonanie robót (CPC 8671, 8674). Zagraniczni architekci posiadający zezwolenie w swoim państwie przyjmującym i pragnący okazjonalnie wykonywać swój zawód w Belgii są zobowiązani do uzyskania uprzedniego zezwolenia rady Izby Adwokackiej na obszarze geograficznym, na którym zamierzają wykonywać swoją działalność.

Środki:

BE: ustawa z dnia 20 lutego 1939 r. w sprawie ochrony tytułu i zawodu architekta oraz
ustawa z dnia 26 czerwca 1963 r. ustanawiająca Izbę Architektów, zasady etyki zawodowej
z dnia 16 grudnia 1983 r. ustanowione przez radę krajową Izby Architektów (zatwierdzone
art. 1 dekretu królewskiego z dnia 18 kwietnia 1985 r., M.B. z dnia 8 maja 1985 r.)

BG: ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym;
ustawa o izbie budownictwa oraz
ustawa o izbach architektów i inżynierów projektowych.

CY: ustawa 41/1962
ustawa 224/1990 oraz
ustawa 29(i)2001.

CZ: ustawa nr 360/1992 Coll. o wykonywaniu zawodu licencjonowanego architekta
i licencjonowanego inżyniera oraz technika pracującego w dziedzinie konstrukcji budynków.

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales;
Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte
sous forme de société en participation;

Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA oraz

Loi 77-2 du 3 janvier 1977, art. 12, 13, 14.

HR: ustawa o działalności w zakresie architektury i inżynierii w ramach planowania przestrzennego i budownictwa (Dziennik Ustaw 152/08, 49/11, 25/13) oraz ustawa o planowaniu przestrzennym z dnia 12 grudnia 2013 r. (011-01/13-01/291).

HU: ustawa LVIII z 1996 r. w sprawie izb zawodowych architektów i inżynierów.

IT: dekret królewski 2537/1925 w sprawie zawodu architekta i inżyniera; ustawa 1395/1923 oraz dekret Prezydenta Republiki (D.P.R.) 328/2001.

SK: ustawa 138/1992 o architektach i inżynierach, art. 3, 15, 15a, 17a i 18a.

Zastrzeżenie nr 3 – Zawody regulowane (zawody związane z opieką zdrowotną i sprzedażą detaliczną produktów farmaceutycznych)

Sektor – podsektor	Zawody regulowane – usługi medyczne (w tym usługi psychologów) i stomatologiczne; położne, personel pielęgniarski, fizjoterapeuci i personel paramedyczny; usługi weterynaryjne; sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych i inne usługi świadczone przez farmaceutów
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Najwyższe uprzywilejowanie Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi medyczne, stomatologiczne, położnicze, pielęgniarские, fizjoterapeutyczne i paramedyczne (CPC 852, 9312, 93191)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

IT: Do świadczenia usług psychologa wymagane jest obywatelstwo Unii Europejskiej; cudzoziemcy mogą uzyskać zezwolenie na wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności (część CPC 9312).

Środki:

IT: ustawa 56/1989 w sprawie zawodu psychologa.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Do świadczenia usług medycznych, stomatologicznych, położniczych, pielęgniarских, fizjoterapeutycznych i paramedycznych wymagane jest obywatelstwo cypryjskie i miejsce stałego zamieszkania na Cyprze.

Środki:

CY: ustawa o rejestracji lekarzy (rozdział 250);
ustawa o rejestracji stomatologów (rozdział 249);
ustawa 75(I)/2013 – podolodzy;
ustawa 33(I)/2008 – fizycy medyczni;
ustawa 34(I)/2006 – terapeuci zajęciowi;
ustawa 9(I)/1996 – technicy dentystyczni;
ustawa 68(I)/1995 – psychologzy;
ustawa 16(I)/1992; ustawa 23(I)/2011 – radiolodzy/radioterapeuci;
ustawa 31(I)/1996 – dietetycy / specjaliści do spraw żywienia;
ustawa 140/1989 – fizykoterapeuci oraz
ustawa 214/1988 – pielęgniarze i pielęgniarki.

DE (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Rejestracja zawodowa może zostać objęta ograniczeniami geograficznymi, obowiązującymi zarówno obywateli, jak i cudzoziemców.

Lekarze (w tym psychologowie, psychoterapeuci i dentyści) muszą zarejestrować się w regionalnych stowarzyszeniach lekarzy lub lekarzy dentystów (kassenärztliche lub kassenzahnärztliche Vereinigungen), jeżeli chcą leczyć pacjentów objętych ustawowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Rejestracja ta może podlegać ograniczeniom ilościowym opartym na regionalnym podziale lekarzy. Ograniczenie to nie ma zastosowania do dentystów. Rejestracja jest konieczna tylko dla lekarzy uczestniczących w publicznym systemie ubezpieczeń zdrowotnych. Możliwe jest nałożenie niedyskryminacyjnych ograniczeń dotyczących formy prawnej wymaganej do świadczenia przedmiotowych usług (§ 95 SGB V).

W przypadku usług medycznych, dentystycznych i położniczych dostęp jest ograniczony wyłącznie do osób fizycznych. Zastosowanie mogą mieć wymogi dotyczące siedziby.

Usługi telemedycyny mogą być świadczone tylko w ramach leczenia pierwszego kontaktu obejmującego wcześniejszą osobistą konsultację z lekarzem. Liczba usługodawców w dziedzinie ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne) może być ograniczona w celu zapewnienia interoperacyjności, zgodności i niezbędnych norm bezpieczeństwa. Ograniczenie to stosuje się w sposób niedyskryminujący (CPC 9312, 93191).

Środki:

Bundesärzteordnung (federalne rozporządzenie lekarskie);
Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde;

Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (ustawa w sprawie świadczenia usług psychoterapii z 16.7.1998);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung;

Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers;

Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege;

§ 7 Absatz 3 Musterberufordnung fuer Aerzte (model niemieckiego kodeksu zawodowego lekarzy);

§ 95, § 99 i kolejne, SGB V (kodeks socjalny nr V), ustawowe ubezpieczenie zdrowotne;

§ 1 Absatz 2 and Absatz 5 Hebammengesetz (kodeks położnych), § 291b SGB V (kodeks socjalny nr V) w sprawie świadczenia usług e-zdrowia;

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg in der Fassung of 16. 03. 1995 (GBl. BW z 17.05.1995 S. 314);

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in Bayern z 06.02.2002 (BAY GVBl 2002, s. 42)

Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) z 04.09.1978 (Berliner GVBl. s. 1937, rev. s. 1980)

§ 31 Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG) z 28.04.2003;

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG) z 12.05.2005;
§ 29 Heilberufsgesetz (HeilBG NRW) z 09.05.2000;
§ 20 Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz) z 07.02.2003;
Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) z 24.05.1994 (SächsGVBl., s. 935);
Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/-psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG) z 19.11.2007 oraz
Thüringer Heilberufegesetz vom 29 Januar 2002 (GVBl 2002, 125).

b) Usługi weterynaryjne (CPC 932)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

PL: Do celów wykonywania zawodu lekarza weterynarii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatele państw spoza Unii Europejskiej muszą zdać egzamin w języku polskim zorganizowany przez Izby Lekarsko-Weterynaryjne.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FR: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest obywatelstwo EOG, jednak od wymogu obywatelstwa można odstąpić na zasadzie wzajemności. Formy prawne dostępne dla przedsiębiorstwa świadczącego usługi weterynaryjne są ograniczone do trzech rodzajów spółek: SEP (Société en participation); SCP (Société civile professionnelle) i SEL (Société d'exercice liberal).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Wymóg obywatelstwa i statusu rezydenta w odniesieniu do świadczenia usług weterynaryjnych.

EL: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii.

ES: Warunkiem wykonywania zawodu jest członkostwo w stowarzyszeniu zawodowym, do którego wymagane jest posiadanie obywatelstwa UE, jednak warunek ten może zostać uchylony na mocy dwustronnego porozumienia zawodowego. Świadczenie usług weterynaryjnych jest ograniczone do osób fizycznych.

HR: Transgraniczne usługi weterynaryjne w Chorwacji mogą świadczyć wyłącznie osoby fizyczne i prawne posiadające siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej do celów prowadzenia działalności weterynaryjnej. Praktykę weterynaryjną w Republice Chorwacji mogą ustanowić wyłącznie obywatele Unii Europejskiej.

HU: Do członkostwa w węgierskiej Izbie Lekarsko-Weterynaryjnej, niezbędnego do świadczenia usług weterynaryjnych, wymagane jest obywatelstwo EOG. Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja na rynku pracy w sektorze.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

CZ: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagana jest fizyczna obecność na terytorium kraju.

DE (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych. Usługi telemedycyny mogą być świadczone tylko w ramach leczenia pierwszego kontaktu obejmującego wcześniejszą osobistą konsultację z weterynarzem.

DK i NL: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych.

IE: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych i spółek osobowych.

IT i PT: Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w danym kraju.

LV: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych.

SI: Transgraniczne usługi weterynaryjne w Słowenii mogą świadczyć wyłącznie osoby fizyczne i prawne posiadające siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej do celów prowadzenia działalności weterynaryjnej.

SK: Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do wykonywania zawodu, niezbędne jest posiadanie miejsca stałego zamieszkania na Słowacji. Świadczenie usług weterynaryjnych jest ograniczone do osób fizycznych.

UK: Świadczenie usług weterynaryjnych ograniczone jest do osób fizycznych i spółek osobowych. Do przeprowadzania zabiegów weterynaryjnych wymagana jest fizyczna obecność. Praktykowanie zawodu lekarza weterynarii jest zarezerwowane dla lekarzy weterynarii będących członkami izby lekarsko-weterynaryjnej Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

AT: Usługi weterynaryjne mogą świadczyć wyłącznie obywatele państwa członkowskiego EOG. Z wymogu obywatelstwa zwolnieni są obywatele państwa niebędącego członkiem EOG, jeżeli istnieje umowa między Unią Europejską a tym państwem zapewniająca traktowanie narodowe w odniesieniu do inwestycji i handlu transgranicznego w zakresie usług weterynaryjnych.

Środki:

AT: Tierärztesgesetz (ustawa o weterynarii), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

CY: ustawa 169/1990.

CZ: ustawa nr 166/1999 Coll. (ustawa weterynaryjna), §58–63, 39 oraz ustawa nr 381/1991 Coll. (w sprawie czeskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej), pkt 4.

DE: Federalny kodeks w sprawie zawodu lekarza weterynarii (Bundes- Tierärzteordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 20. November 1981 (BGBl. I S. 1193).

Poziom regionalny:

Ustawy w sprawie izb lekarskich krajów związkowych (Heilberufs- und Kammergesetze der Länder) oraz (oparte na nich) Badenia-Wirtembergia-, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HBKG) in der Fassung vom 16.03.1995;

Bawaria, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 06.02.2002;

Berlin, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) in der Fassung vom 04.09.1978 (GVBl. S. 1937);

Brandenburgia, Heilberufsgesetz (HeilBerG) vom 28.04.2003 (GVBl.I/03, Nr. 07, S.126);

Brema, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG) vom 12.05.2005, (Brem.GBl. S. 149);

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH) vom 14.12.2005 zum Ausgangs- oder Titeldokument (HmbGVBl. 2005, S. 495);

Hesja, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz) in der Fassung vom 07.02.2003;

Meklemburgia-Pomorze Przednie, Heilberufsgesetz (HeilBerG) vom 22.01.1993 (GVOBl. M-V 1993, S. 62);

Dolna Saksonia, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG) in der Fassung vom 08.12.2000;

Nadrenia Północna-Westfalia, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg) vom 9. Mai 2000 (GV. NRW. 2000 S. 403ff.);

Nadrenia-Palatynat, Heilberufsgesetz (HeilBG) vom 20.10.1978;

Kraj Saary, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG) vom 11.03.1998;

Saksonia, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) vom 24.05.1994;

Saksonia-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA) vom 13.07.1994 (GVBl. LSA 1994, S. 832);

Szlezwik-Holsztyn, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz – HBKG) vom 29. Februar 1996

Turyngia, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 29.01.2002 (GVBl 2002, S. 125) oraz

kodeksy etyki zawodowej Izb Lekarsko-Weterynaryjnych (Berufsordnungen der Kammern)

DK: ustawa nr 1149 z dnia 12 września 2015 w sprawie lekarzy weterynarii.

EL: dekret prezydencki 38/2010, decyzja ministerialna 165261/IA/2010 (Dziennik Ustaw 2157/B).1

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española, art. 62 i 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime articles L241-1; L241-2; L241-2-1.

HR: ustawa weterynaryjna (Dziennik Ustaw 41/07, 55/11), art. 89, 106.

HU: ustawa CXXVII z 2012 r. w sprawie węgierskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej oraz w sprawie warunków świadczenia usług weterynaryjnych.

IE: ustawa o gabinetach weterynaryjnych z 2005 r.

IT: dekret legislacyjny C.P.S. 233/1946 art. 7–9 oraz dekret Prezydenta Republiki (DPR) 221/1950, pkt 7.

LV: ustawa o medycynie weterynaryjnej.

NL: Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD).

PL: ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

PT: dekret z mocą ustawy 368/91 (statut Izby Lekarsko-Weterynaryjnej).

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (przepisy regulujące uznawanie kwalifikacji zawodowych lekarzy weterynarii), Uradni list RS, št. (Dziennik Ustaw) 71/2008, 7/2011, 59/2014 in 21/2016, ustawa o usługach na rynku wewnętrznym, Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 21/2010.

SK: ustawa 442/2004 w sprawie prywatnych lekarzy weterynarii, art. 2.

UK: Veterinary Surgeons Act (1966).

c) Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych i inne usługi świadczone przez farmaceutów (CPC 63211)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

AT: Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych może odbywać się wyłącznie w aptekach. Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Dzierżawcy i osoby zarządzające apteką muszą mieć obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

EL: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo Unii Europejskiej.

FR: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Zagraniczni farmaceuci mogą uzyskać pozwolenie na założenie działalności w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów.

HU: Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo EOG.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

CY: Do sprzedaży detalicznej produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych oraz do innych usług świadczonych przez farmaceutów (CPC 63211) zastosowanie ma wymóg obywatelstwa.

DE: Do otrzymania licencji farmaceuty lub otwarcia apteki prowadzącej sprzedaż detaliczną produktów leczniczych i niektórych produktów medycznych wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Niemczech. Obywatele innych państw i osoby, które nie zdały niemieckiego egzaminu na farmaceutę, mogą otrzymać tylko licencję umożliwiającą przejęcie apteki, która funkcjonuje od co najmniej trzech lat. Całkowita liczba aptek na osobę jest ograniczona do jednej apteki oraz najwyżej trzech oddziałów. Tylko osoby fizyczne mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.

EL: Tylko osoby fizyczne będące licencjonowanymi farmaceutami oraz spółki założone przez osoby będące licencjonowanymi farmaceutami mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.

FR: Na otwarcie apteki należy uzyskać zgodę, a obecność handlowa obejmująca sprzedaż detaliczną produktów leczniczych na odległość za pośrednictwem usług społeczeństwa informacyjnego musi przyjąć jedną z następujących form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący: société anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions (SEL), société en noms collectifs (SNC) lub SARL.

IT: Wykonywać zawód mogą wyłącznie osoby fizyczne wpisane do rejestru oraz osoby prawne w formie spółek osobowych, pod warunkiem że wszyscy wspólnicy w spółce są farmaceutami wpisanymi do rejestru. Wpis do rejestru zawodowego farmaceutów wymaga obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub miejsca stałego zamieszkania i wykonywania zawodu we Włoszech. Cudzoziemcy posiadający odpowiednie kwalifikacje mogą zostać wpisani do rejestru, jeżeli są obywatelami jednego z państw, z którymi Włochy zawarły specjalne porozumienie umożliwiające im wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności (D. Lgs. CPS 233/1946 art. 7–9 oraz D.P.R. 221/1950 pkt 3 i 7). Otwarcie lub ponowne otwarcie apteki jest dozwolone po przeprowadzeniu publicznego postępowania konkursowego. W postępowaniu tym mogą uczestniczyć jedynie obywatele państwa członkowskiego Unii Europejskiej wpisani do rejestru farmaceutów („albo”).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

ES: Tylko osoby fizyczne będące licencjonowanymi farmaceutami mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych. Żaden farmaceuta nie może otrzymać więcej niż jednej licencji.

ES, HR, HU, IT i PT: Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba mieszkańców i gęstość zaludnienia na danym obszarze.

LU: Tylko osoby fizyczne mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.

MT: Wydawanie zezwoleń na prowadzenie apteki podlega określonym ograniczeniom. Jedna osoba nie może posiadać więcej niż jednego zezwolenia wydanego na jej nazwisko w żadnej miejscowości (rozporządzenie 5(1) w ramach rozporządzeń Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)), z wyjątkiem przypadku, gdy w odniesieniu do danej miejscowości nie złożono innych wniosków (rozporządzenie 5(2) w ramach rozporządzeń Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)).

PT: W spółkach handlowych, w których kapitał jest reprezentowany przez udziały, udziały te powinny być imienne. Jedna osoba nie może jednocześnie, bezpośrednio ani pośrednio, posiadać ani prowadzić więcej niż czterech aptek ani zarządzać więcej niż czterema aptekami.

SI: Sieć aptek w Słowenii składa się z publicznych punktów aptecznych będących własnością gmin oraz prywatnych aptek posiadających koncesję (których większościowym udziałowcem musi być zawodowy farmaceuta). Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych na receptę jest zabroniona.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe:

LV: W celu rozpoczęcia niezależnej praktyki w aptece zagraniczny farmaceuta lub asystent farmaceuty, wykształcony w państwie, które nie jest państwem członkowskim Unii Europejskiej lub państwem członkowskim EOG, musi przepracować co najmniej rok w aptece pod nadzorem farmaceuty.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG i EE: Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych może odbywać się wyłącznie w aptekach.

BG: Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych jest zabroniona. Farmaceuta musi być stałym rezydentem. Kierownikami aptek muszą być wykwalifikowani farmaceuci; farmaceuta może kierować tylko jedną apteką, w której sam pracuje. Liczba aptek, które może posiadać jedna osoba, jest ograniczona.

EE: Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych oraz wysyłanie pocztą lub przesyłką kurierską produktów leczniczych zamówionych przez internet są zabronione. Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: gęstość zaludnienia na danym obszarze.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

SK: Do otrzymania licencji farmaceuty lub otwarcia apteki prowadzącej sprzedaż detaliczną produktów leczniczych i niektórych produktów medycznych wymagane jest miejsce stałego zamieszkania na Słowacji.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

DK: Tylko osoby fizyczne, które uzyskały licencję farmaceuty od duńskiego Urzędu ds. Zdrowia i Leków, mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.

Środki:

AT: Apothekengesetz (ustawa farmaceutyczna), RGeBl. nr 5/1907 z późniejszymi zmianami, §§ 3, 4, 12; Arzneimittelgesetz (ustawa o lekach), BGBl. nr 185/1983 z późniejszymi zmianami, §§ 57, 59, 59a oraz Medizinproduktegesetz (ustawa o produktach leczniczych), BGBl. nr 657/1996 z późniejszymi zmianami, § 99.

BG: ustawa o produktach leczniczych w medycynie ludzkiej, art. 146, 161, 195, 222, 228.

CY: ustawa w sprawie produktów farmaceutycznych i trucizn (rozdział 254).

DE: Apothekengesetz (niemiecka ustawa farmaceutyczna) § 2 ust. 2, § 11a;
Arzneimittelgesetz (niemiecka ustawa o lekach) § 43 ust. 1, § 73 ust. 1 nr 1a oraz
Medizinproduktegesetz, Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten § 11
ust. 2 i 3.

DK: Apotekerloven (duńska ustawa farmaceutyczna) LBK nr 1040 z 03.09.2014 r.

EE: Ravimiseadus (ustawa o produktach leczniczych), RT I 2005, 2, 4; § 29 (2) oraz
Tervishoiuteenuse korraldamise seadus (ustawa o organizacji usług zdrowotnych), RT I 2001,
50, 284.

EL: ustawa 5607/1932, zmieniona ustawami 1963/1991 oraz 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (Law
16/1997, of 25 April, regulating services in pharmacies), art. 2, 3.1 oraz
Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la
Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

FR: Code de la santé publique, articles L4221-1, L4221-13, L5125-10 oraz
Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par
les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 (ustawa 90-1258
w sprawie wykonywania wolnych zawodów w ramach spółki) oraz Lois 2011-331 du 28 mars
2011 et 2015-990 du 6 août 2015.

HR: ustawa o opiece zdrowotnej (Dziennik Ustaw 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11,
12/12, 70/12, 144/12).

HU: ustawa XCVIII z 2006 r. w sprawie przepisów ogólnych dotyczących niezawodnych
i wykonalnych z gospodarczego punktu widzenia dostaw produktów leczniczych i pomocy
medycznej oraz w sprawie dystrybucji produktów leczniczych.

IT: ustawa 362/1991, art. 1, 4, 7 i 9;
dekret legislacyjny CPS 233/1946, art. 7–9 oraz
dekret Prezydenta Republiki (D.P.R 221/1950, pkt 3 i 7).

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annex a043);
Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex
a041) oraz
Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27
mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a017).

LV: ustawa farmaceutyczna, s. 38.

MT: Pharmacy Licence Regulations (LN279/07) wydane na mocy ustawy Medicines Act (Cap. 458).

PT: dekret z mocą ustawy 307/2007, art. 9, 14 i 15 oraz zarządzenie 1430/2007.

SI: ustawa o usługach farmaceutycznych (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 85/2016) oraz
ustawa o produktach leczniczych (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 17/2014).

SK: ustawa 362/2011 o produktach leczniczych i wyrobach medycznych, art. 35a oraz ustawa 578/2004 o dostawcach usług opieki zdrowotnej, pracownikach medycznych, organizacjach zawodowych.

Zastrzeżenie nr 4 – Usługi badawczo-rozwojowe

Sektor – podsektor	Usługi badawczo-rozwojowe (B+R)
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 851, 853
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

UE: W odniesieniu do finansowanych ze środków publicznych usług badawczo-rozwojowych korzystających z funduszy zapewnianych przez Unię Europejską na szczeblu Unii Europejskiej wyłączone prawa lub zezwolenia mogą zostać udzielone wyłącznie obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej oraz osobom prawnym z Unii Europejskiej mającym swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w Unii Europejskiej (CPC 851, 853).

W odniesieniu do usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych zapewnianych przez państwo członkowskie wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać udzielone wyłącznie obywatelom danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz osobom prawnym z danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, których główna siedziba znajduje się w tym państwie członkowskim (CPC 851, 853).

Niniejsze zastrzeżenie pozostaje bez uszczerbku dla wykluczenia udzielania zamówień lub dotacji przez Stronę na podstawie art. 8.14 ust. 2 lit. c) i e) oraz art. 8.12 ust. 5 i 6.

Środki:

UE: Wszystkie obecne i przyszłe programy ramowe Unii Europejskiej w dziedzinie badań i innowacji, w tym regulamin uczestnictwa w programie „Horyzont 2020” dotyczący wspólnych inicjatyw technologicznych (WIT), decyzje na podstawie art. 185 oraz Europejski Instytut Innowacji i Technologii, jak również istniejące i przyszłe krajowe, regionalne i lokalne programy badawcze.

Zastrzeżenie nr 5 – Usługi w zakresie nieruchomości

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie nieruchomości
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 821, 822
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

CY: Do świadczenia usług w zakresie nieruchomości zastosowanie ma wymóg obywatelstwa i miejsca stałego zamieszkania.

CZ: Do uzyskania licencji niezbędnej do świadczenia usług w zakresie nieruchomości wymagane jest, w odniesieniu do osób fizycznych, miejsce stałego zamieszkania, a w odniesieniu do osób prawnych, miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa w Republice Czeskiej.

PT: W odniesieniu do osób fizycznych obowiązuje wymóg miejsca stałego zamieszkania w EOG. W odniesieniu do osób prawnych obowiązuje wymóg siedziby statutowej w EOG.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

DK: Do celów świadczenia usług w zakresie nieruchomości przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Danii tytułu „pośrednika w obrocie nieruchomościami” mogą używać jedynie uprawnieni pośrednicy w obrocie nieruchomościami będący osobami fizycznymi, którzy zostali wpisani do rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami Duńskiego Urzędu ds. Działalności Gospodarczej. Zgodnie z ustawą osoba ubiegająca się o wpis musi posiadać miejsce zamieszkania w Danii lub w Unii Europejskiej, EOG lub Szwajcarii.

ustawa o sprzedaży nieruchomości ma zastosowanie jedynie do świadczenia usług w zakresie nieruchomości na rzecz konsumentów. Ponadto ustawa o sprzedaży nieruchomości nie ma zastosowania do dzierżawy nieruchomości (CPC 822).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

HR: Do świadczenia usług w zakresie nieruchomości wymagana jest obecność handlowa w EOG.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

SI: W zakresie, w jakim Japonia umożliwia słoweńskim obywatelom i przedsiębiorstwom świadczenie usług pośredników w obrocie nieruchomościami, Słowenia umożliwi japońskim obywatelom i przedsiębiorstwom świadczenie usług pośredników w obrocie nieruchomościami na takich samych warunkach, jeżeli spełniają następujące wymogi: posiadają uprawnienia do prowadzenia działalności jako pośrednik w obrocie nieruchomościami w państwie pochodzenia, przedłożą odpowiednie dokumenty w sprawie niekaralności oraz są wpisane do rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami w odpowiednim (słoweńskim) ministerstwie.

Środki:

CY: ustawa 71(1)/2010 o agentach nieruchomości.

CZ: ustawa o licencji handlowej.

DK: Lov om omsætning af fast ejendom, 2014 (ustawa o sprzedaży nieruchomości).

HR: ustawa o pośrednictwie w obrocie nieruchomościami (Dziennik Ustaw 107/07 oraz 144/12), art. 2.

PT: dekret z mocą ustawy 211/2004 (art. 3 i 25), zmieniony i ponownie ogłoszony dekretem z mocą ustawy 69/2011.

SI: ustawa o pośrednictwie w obrocie nieruchomościami.

Zastrzeżenie nr 6 – Usługi dla przedsiębiorstw

Sektor – podsektor	Usługi dla przedsiębiorstw – usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi; usługi związane z usługami konsultacyjnymi w zakresie zarządzania; usługi badań i analiz technicznych; powiązane usługi konsultacji naukowych i technicznych; usługi związane z rolnictwem; usługi ochroniarskie; usługi pośrednictwa pracy; usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych oraz pozostałe usługi dla przedsiębiorstw
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 37, część CPC 612, część 621, część 625, 831, część 85990, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, część 893
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Najwyższe uprzywilejowanie Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Inwestycje i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi (CPC 83103, CPC 831)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

SE: W celu pływania pod szwedzką banderą w przypadku udziału podmiotów zagranicznych we własności statku konieczne jest wykazanie przewagi szwedzkich podmiotów gospodarczych. Przewaga szwedzkich podmiotów gospodarczych oznacza, że statek jest obsługiwany w Szwecji. Zagraniczne statki mogą uzyskać zwolnienie od tej zasady, jeśli są najmowane lub dzierżawione przez szwedzką osobę prawną w drodze umów czarteru bez załogi. Aby uzyskać zwolnienie, umowę czarteru bez załogi należy przedłożyć do szwedzkiej administracji morskiej oraz wykazać, że czarterujący ponosi pełną odpowiedzialność za eksploatację i załogę najmowanego lub dzierżawionego statku. Okres obowiązywania umowy powinien wynosić co najmniej od roku do dwóch lat (CPC 83103).

Środki:

SE: Sjölagen (prawo morskie) (1994:1009), rozdział 1, § 1.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

SE: Podmioty świadczące usługi wynajmu lub leasingu samochodów osobowych i niektórych pojazdów terenowych (terrängmotorfordon) bez kierowcy, będących przedmiotem wynajmu lub leasingu przez okres krótszy niż jeden rok, są zobowiązane do wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za zapewnienie m.in. prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz przestrzegania przepisów bezpieczeństwa drogowego. Osoba taka musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Szwecji (CPC 831).

Środki:

SE: Lag (1998:424) om biluthyrning (ustawa o wynajmie i leasingu samochodów).

b) Usługi wynajmu lub leasingu oraz inne usługi dla przedsiębiorstw związane z lotnictwem

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

UE: W przypadku wynajmu lub leasingu bez załogi statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii Europejskiej podlegają stosownym wymogom w zakresie rejestracji. Umowa leasingu bez załogi, której stroną jest przewoźnik lotniczy z Unii Europejskiej, podlega wymogom określonym w unijnych lub krajowych przepisach dotyczących bezpieczeństwa lotniczego, na przykład obowiązkowi uzyskania uprzedniej zgody i innym warunkom mającym zastosowanie do używania statków powietrznych zarejestrowanych w państwach trzecich. Rejestracja może podlegać wymogowi, by statek powietrzny stanowił własność osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa albo przedsiębiorstwa spełniającego szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału (CPC 83104).

W przypadku usług komputerowego systemu rezerwacji (KSR), jeżeli dostawcy usług KSR prowadzący działalność poza Unią Europejską nie zapewniają przewoźnikom lotniczym z Unii Europejskiej traktowania równoważnego (tj. niedyskryminacyjnego) temu, jakie zapewnia się w Unii Europejskiej, lub jeżeli przewoźnicy lotniczy spoza Unii Europejskiej nie zapewniają dostawcom usług KSR z Unii Europejskiej traktowania równoważnego temu, jakie zapewnia się w Unii Europejskiej, to można przyjąć środki mające na celu zapewnienie równoważnego traktowania wobec, odpowiednio, przewoźników lotniczych spoza Unii Europejskiej ze strony dostawców usług KSR prowadzących działalność w Unii Europejskiej lub wobec dostawców usług KSR spoza Unii Europejskiej ze strony przewoźników lotniczych z Unii Europejskiej.

Środki:

UE: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (wersja przekształcona); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 80/2009 z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie kodeksu postępowania dla komputerowych systemów rezerwacji i uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2299/89.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BE: Prywatne (cywilne) statki powietrzne należące do osób fizycznych, które nie są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub EOG, mogą zostać zarejestrowane jedynie pod warunkiem, że osoby te posiadają miejsce zamieszkania lub pobytu w Belgii nieprzerwanie przez co najmniej rok. Prywatne (cywilne) statki powietrzne należące do zagranicznych osób prawnych, nieutworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub EOG, mogą zostać zarejestrowane jedynie pod warunkiem, że osoby te posiadają siedzibę operacyjną, agencję lub oddział w Belgii nieprzerwanie przez co najmniej jeden rok (CPC 83104).

Środki:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

c) Usługi związane z usługami konsultacyjnymi w zakresie zarządzania – usługi arbitrażowe i pojednawcze (CPC 86602)

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

HU: Do prowadzenia działalności w zakresie mediacji (np. arbitrażu i postępowań pojednawczych) wymagane jest zezwolenie ministra odpowiedzialnego za wymiar sprawiedliwości; zezwolenie polega na wpisie do rejestru i może być udzielane wyłącznie osobom prawnym lub fizycznym posiadającym siedzibę lub miejsce stałego zamieszkania na Węgrzech.

Środki:

HU: ustawa LV z 2002 r. o mediacji.

d) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Usługi chemików i biologów mogą być świadczone jedynie przez osoby posiadające obywatelstwo państw członkowskich Unii Europejskiej.

FR: Zawód biologa jest zastrzeżony dla osób fizycznych, przy czym wymagane jest obywatelstwo EOG.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Do świadczenia usług transgranicznych w zakresie badań i analiz technicznych wymagane jest posiadanie siedziby w Bułgarii zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym oraz wpis do rejestru handlowego.

W przypadku okresowych kontroli w celu potwierdzenia stanu technicznego pojazdów transportu drogowego osoba powinna być zarejestrowana zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym lub ustawą w sprawie niekomercyjnych osób prawnych albo zarejestrowana w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie EOG.

Badanie i analiza składu i czystości powietrza i wody mogą być prowadzone wyłącznie przez bułgarskie Ministerstwo Środowiska i Wody lub jego agencje we współpracy z Bułgarską Akademią Nauk.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

IT: W przypadku biologów, analityków chemicznych, agronomów i „periti agrari” wymagane jest miejsce stałego zamieszkania i wpis do rejestru zawodowego. Obywatele państw trzecich mogą zostać wpisani do rejestru na zasadzie wzajemności.

Środki:

BG: ustawa o produktowych wymogach technicznych;

ustawa pomiarowa;

ustawa w sprawie akredytacji krajowej organów ds. zgodności;

ustawa w sprawie czystego powietrza atmosferycznego oraz

ustawa wodna, zarządzenie N-32 dotyczące okresowej kontroli w celu potwierdzenia stanu technicznego pojazdów transportu drogowego.

CY: ustawa o rejestracji chemików z 1988 r. (ustawa 157/1988), zmieniona ustawami nr 24(I) z 1992 r. i 20(I) z 2004 r. oraz

ustawa 157/1988.

FR: Articles L 6213-1 à 6213-6 du Code de la Santé Publique.

IT: Biolodzy, analitycy chemiczni: ustawa 396/1967 o zawodzie biologa oraz dekret królewski 842/1928 w sprawie zawodu analityka chemicznego.

e) Powiązane usługi konsultacji naukowych i technicznych (CPC 8675)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

IT: Do wpisu do rejestru geologów wymagane jest miejsce stałego zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności we Włoszech; wpis do tego rejestru jest niezbędny do wykonywania zawodów geodety lub geologa w celu świadczenia usług związanych z poszukiwaniem i eksploatacją kopalni itp. Wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej; cudzoziemcy mogą jednak zostać wpisani do rejestru na zasadzie wzajemności.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Odpowiednio wykwalifikowaną jednostką jest osoba (fizyczna lub prawna), która może wykonywać zadania związane z pomiarami katastralnymi, geodezją i kartografią. Osoba fizyczna prowadząca działalność w zakresie geodezji, pomiarów katastralnych oraz kartografii związanej z badaniem ruchów skorupy ziemskiej musi być zamieszkała w EOG lub Szwajcarii oraz posiadać obywatelstwo jednego z państw EOG lub Szwajcarii.

CY: Do świadczenia stosownych usług wymagane jest obywatelstwo.

FR: Świadczenie usług kartograficznych: wyłącznie przez SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), SCP (Société civile professionnelle), SA oraz SARL (sociétés anonymes, à responsabilité limitée). W przypadku inwestorów zagranicznych wymagane jest specjalne zezwolenie na świadczenie usług w zakresie eksploatacji i poszukiwań złóż.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

HR: Podstawowe usługi w zakresie konsultingu geologicznego, geodezyjnego i górniczego oraz usługi powiązane z konsultingiem w zakresie ochrony środowiska na terytorium Chorwacji mogą być świadczone wyłącznie wspólnie z krajowymi osobami prawnymi lub za ich pośrednictwem.

Środki:

BG: ustawa o katastrze i rejestrze nieruchomości oraz
ustawa geodezyjna i kartograficzna.

CY: ustawa 224/1990.

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008

HR: zarządzenie w sprawie wymogów dotyczących wydawania osobom prawnym pozwoleń na działalność w zakresie ochrony środowiska (Dziennik Ustaw nr 57/10), art. 32–35.

IT: Geolodzy: ustawa 112/1963, art. 2 i 5; D.P.R. 1403/1965, art. 1.

f) Usługi związane z rolnictwem (część CPC 88)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

IT: W przypadku biologów, analityków chemicznych, agronomów i „periti agrari” wymagane jest miejsce stałego zamieszkania i wpis do rejestru zawodowego. Obywatele państw trzecich mogą zostać wpisani do rejestru na zasadzie wzajemności.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

PT: Zawody biologa, analityka chemicznego i agronoma mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne.

Środki:

IT: Agronomowie: ustawa 3/1976 w sprawie zawodu agronoma („Periti agrari”); ustawa 434/1968, zmieniona ustawą 54/1991.

PT: dekret z mocą ustawy 119/92;
ustawa 47/2011 oraz
dekret z mocą ustawy 183/98.

g) Usługi ochroniarskie (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

EE: Do świadczenia usług w zakresie ochrony i usług dozoru zastosowanie ma wymóg miejsca stałego zamieszkania w Estonii.

IT: Do uzyskania zezwolenia niezbędnego do świadczenia usług ochrony i konwojowania przedmiotów wartościowych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz miejsce stałego zamieszkania w Unii Europejskiej.

PT: Transgraniczne świadczenie usług ochroniarskich przez zagranicznych usługodawców nie jest dozwolone.

W odniesieniu do pracowników wyspecjalizowanych istnieje wymóg obywatelstwa.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

DK: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla osób ubiegających się o zezwolenie na świadczenie usług ochroniarskich, a także dla menedżerów i większości członków zarządu podmiotów prawnych ubiegających się o zezwolenie na prowadzenie usług ochroniarskich. Status rezydenta nie jest jednak wymagany, jeżeli możliwość świadczenia takich usług wynika z umów międzynarodowych lub decyzji wydanych przez Ministra Sprawiedliwości.

Środki:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

EE: Turvaseadus (ustawa o bezpieczeństwie) § 21, § 43.

IT: ustawa o bezpieczeństwie publicznym (TULPS) 773/1931, art. 133–141; dekret królewski 635/1940, art. 257.

PT: ustawa 34/2013 oraz
zarządzenie 273/2013.

h) Usługi pośrednictwa pracy (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe (dotyczy również regionalnego szczebla instytucji rządowych):

BE: Region Flamandzki: Spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi udowodnić, że świadczy usługi pośrednictwa pracy w swoim państwie pochodzenia. Region Waloński: Aby świadczyć usługi pośrednictwa pracy, osoba prawna musi mieć określoną formę prawną (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique). Spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi wykazać, że spełnia warunki określone w dekreście (np. dotyczące rodzaju osoby prawnej), oraz udowodnić, że świadczy usługi pośrednictwa pracy w swoim państwie pochodzenia. Wspólnota Niemieckojęzyczna: Spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi udowodnić, że świadczy usługi pośrednictwa pracy w swoim państwie pochodzenia, oraz spełniać kryteria dopuszczenia określone we wspomnianym wyżej dekreście (CPC 87202).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

DE: Do uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności jako agencja pracy tymczasowej niezbędne jest obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub obecność handlowa w Unii Europejskiej (zgodnie z § 3 ust. 3–5 ustawy o agencjach pracy tymczasowej (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz)). Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych może wydać rozporządzenie w sprawie pośrednictwa pracy i rekrutacji spoza Unii Europejskiej i EOG w określonych zawodach, np. w zawodach związanych ze zdrowiem i opieką (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

ES: Przed rozpoczęciem działalności agencje pośrednictwa pracy mają obowiązek złożyć poświadczony oświadczenie potwierdzające spełnienie wymogów określonych w obowiązującym prawodawstwie (CPC 87201, 87202).

Środki:

BE: Region Flamandzki: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Region Waloński: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (dekret z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie rejestracji agencji pośrednictwa pracy), art. 7 oraz

Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (decyzja rządu Walonii z dnia 10 grudnia 2009 r. wdrażająca dekret z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie rejestracji agencji pośrednictwa pracy), art. 4.

Wspólnota Niemieckojęzyczna: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, art. 6.

DE: § 1 and 3 Abs 5 Arbeitnehmerüberlassungsgesetz –AÜG § 292 SGB III§ 38
Beschäftigungsverordnung.

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

i) Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

BG: W przypadku oficjalnych tłumaczeń dostarczanych przez biura tłumaczeń wymagana jest umowa z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

CY: Do świadczenia usług oficjalnych tłumaczeń pisemnych i poświadczania dokumentów wymagany jest wpis do rejestru tłumaczy. Zastosowanie ma wymóg obywatelstwa.

HU: Oficjalne tłumaczenia, urzędowe poświadczania tłumaczeń oraz uwierzytelnione kopie oficjalnych dokumentów sporządzonych w językach obcych mogą być wydawane wyłącznie przez węgierskie Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelniania (OFFI).

PL: Tłumaczem przysięgłym może być wyłącznie osoba fizyczna.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FI: Tłumacze przysięgli muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania na terenie EOG.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

EE: Tłumacz przysięgły musi być obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

HR: Tłumacze przysięgli muszą posiadać obywatelstwo jednego z państw członkowskich EOG.

Środki:

BG: rozporządzenie dotyczące legalizacji, poświadczania i tłumaczenia dokumentów.

CY: ustawa o ustanawianiu, rejestracji i regulacji działalności tłumaczy przysięgłych w Republice Cypryjskiej.

EE: Vandetõlgi seadus § 2 ust. 3, § 16, (ustawa o tłumaczach przysięgłych).

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (ustawa o tłumaczach przysięgłych) (1231/2007), s. 2(1))

HR: rozporządzenie w sprawie stałych tłumaczy sądowych (Dziennik Ustaw 88/2008), art. 2.

HU: dekret Rady Ministrów nr 24/1986 w sprawie urzędowych tłumaczeń pisemnych i ustnych.

PL: ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz.U. 2004 nr 273 poz. 2702, art. 2 ust. 1.

- j) Pozostałe usługi dla przedsiębiorstw (część CPC 612, część 621, część 625, 87901, 87902, 88493, część 893, część 85990, 87909, ISIC 37)**

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

SE: Lombardy muszą mieć formę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub oddziału (część CPC 87909).

Środki:

SE: ustawa lombardowa (1995:1000).

CZ: Upoważnione przedsiębiorstwo zajmujące się opakowaniami może świadczyć wyłącznie usługi związane ze zwrotem i odzyskiem opakowań; musi być osobą prawną zarejestrowaną w formie spółki akcyjnej (CPC 88493, ISIC 37).

Środki:

CZ: ustawa 477/2001 Coll. (ustawa opakowaniowa), pkt 16.

NL: Do świadczenia usług cechowania wymagana jest obecność handlowa w Niderlandach. Cechowanie wyrobów z metali szlachetnych jest obecnie objęte monopolem państwowym dwóch podmiotów niderlandzkich (część CPC 893).

Środki:

NL: Waarborgwet 1986.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

PT: Do świadczenia usług agencji inkasa i usług w zakresie oceny zdolności kredytowej wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej (CPC 87901, 87902).

Środki:

PT: ustawa 49/2004.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CZ: Usługi aukcyjne podlegają wymogowi uzyskania licencji. Aby uzyskać licencję (na organizowanie dobrowolnych aukcji publicznych), przedsiębiorstwo musi być zarejestrowane w Republice Czeskiej, a osoba fizyczna musi uzyskać pozwolenie na pobyt, natomiast przedsiębiorstwo lub osoba fizyczna muszą być wpisane do rejestru handlowego w Republice Czeskiej (część CPC 612, część 621, część 625, część 85990).

Środki:

CZ: ustawa nr 455/1991 Coll.

– ustawa o licencji handlowej oraz

ustawa nr 26/2000 Coll. – ustawa o aukcjach publicznych.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

SE: Plan gospodarczy spółki budowlanej musi zostać poświadczony przez przynajmniej dwie osoby. Osoby te muszą być publicznie zatwierdzone przez odpowiednie organy w EOG (CPC 87909).

Środki:

SE: ustawa o spółdzielniach budowlanych (1991:614).

Zastrzeżenie nr 7 – Usługi komunikacyjne

Sektor – podsektor	Usługi komunikacyjne – usługi pocztowe i kurierskie
Klasyfikacja gospodarcza:	Część CPC 71235, część CPC 73210, część 751
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

Usługi pocztowe i kurierskie (część CPC 71235, część CPC 73210, część 751)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

UE: Organizacja umieszczania skrzynek pocztowych na publicznych drogach, emitowania znaczków pocztowych i świadczenia usługi przesyłek poleconych stosowanych w procedurach sądowych lub administracyjnych może zostać ograniczona zgodnie z ustawodawstwem krajowym. Systemy licencjonowania mogą być ustanawiane dla usług, dla których istnieje ogólny obowiązek świadczenia usługi powszechnej. Licencje te mogą być przedmiotem szczególnego obowiązku świadczenia usługi powszechnej lub wkładu finansowego na fundusz kompensacyjny.

Środki:

UE: dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, zmieniona dyrektywą 2002/39/WE i dyrektywą 2008/06/WE.

Zastrzeżenie nr 8 – Usługi w zakresie dystrybucji

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie dystrybucji – ogólne, wyrobów tytoniowych, napojów alkoholowych
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 3546, część 621, 6222, 631, część 632
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

- a) **Usługi w zakresie dystrybucji (CPC 3546, 631, 632 z wyjątkiem 63211, 63297, 62276, część 621)**

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

PT: Istnieje specjalny system zezwoleń dotyczących zakładania niektórych placówek handlu detalicznego i centrów handlowych. Dotyczy on centrów handlowych, których całkowita powierzchnia pod dzierżawę jest równa lub większa niż 8 000 m², oraz placówek detalicznych o powierzchni handlowej równej lub większej niż 2 000 m², jeśli placówki takie znajdują się poza centrami handlowymi. Główne kryteria: wkład do różnorodności ofert handlowych; ocena usług oferowanych konsumentom; jakość zatrudnienia oraz społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw; integracja w środowisku miejskim; wkład w rozwijanie efektywności (CPC 631, 632 z wyjątkiem 63211, 63297).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Istnieje wymóg obywatelstwa w odniesieniu do przedstawicieli świadczących usługi dystrybucji produktów farmaceutycznych (CPC 62117).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

LT: Dystrybucja materiałów pirotechnicznych podlega wymogowi uzyskania licencji. Licencję mogą uzyskać wyłącznie osoby prawne mające siedzibę w Unii Europejskiej (CPC 3546).

Środki:

CY: ustawa 74(i) 202.

LT: ustawa o nadzorze nad cywilnym obrotem materiałami pirotechnicznymi (z dnia 23 marca 2004 r. nr IX-2074).

PT: dekret z mocą ustawy nr 10/2015 z dnia 16 stycznia.

b) Dystrybucja tytoniu (część CPC 6222, 62228, część 6310, 63108)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FR: Monopol państwa na hurtową i detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych. Wymóg obywatelstwa dla sprzedawców wyrobów tytoniowych (buraliste) (część CPC 6222, część CPC 6310).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

AT: O zezwolenie na prowadzenie działalności jako sprzedawca wyrobów tytoniowych mogą ubiegać się wyłącznie osoby fizyczne. Pierwszeństwo mają obywatele państwa członkowskiego EOG (CPC 63108).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

ES: Monopol państwa na sprzedaż detaliczną wyrobów tytoniowych. Założenie przedsiębiorstwa podlega wymogowi obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Działalność jako sprzedawca wyrobów tytoniowych mogą prowadzić wyłącznie osoby fizyczne. Jeden sprzedawca wyrobów tytoniowych nie może otrzymać więcej niż jednej licencji (CPC 63108).

IT: Do dystrybucji i sprzedaży wyrobów tytoniowych konieczna jest licencja. Licencji udziela się w drodze procedury publicznej. Wydawanie licencji uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących punktów sprzedaży (część CPC 6222, część CPC 6310).

Środki:

AT: ustawa o monopolu tytoniowym z 1996 r., § 5 i § 27.

ES: ustawa 14/2013 z dnia 27 września 2014 r.

FR: Code général des impôts, art. 568 i art. 276–279 załącznika 2.

IT: dekret legislacyjny 184/2003;

ustawa 165/1962;

ustawa 3/2003;

ustawa 1293/1957;

ustawa 907/1942 oraz

dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 1074/1958.

c) Dystrybucja napojów alkoholowych (CPC 62226, 631)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

SE: Systembolaget AB ma państwowy monopol na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, wina i piwa (z wyjątkiem piwa bezalkoholowego). Napoje alkoholowe to napoje o objętościowej zawartości alkoholu powyżej 2,25 %. W przypadku piwa limit objętościowej zawartości alkoholu wynosi 3,5 % (część CPC 631).

Środki:

SE: ustawa alkoholowa (2010:1622).

Zastrzeżenie nr 9 – Usługi w zakresie edukacji

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie edukacji (finansowane ze środków prywatnych)
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 921, 922, 923, 924
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Usługi szkolnictwa podstawowego i średniego finansowane ze środków prywatnych mogą być świadczone wyłącznie przez uprawnione bułgarskie przedsiębiorstwa (wymagana jest obecność handlowa). Bułgarskie przedszkola i szkoły posiadające udział zagraniczny mogą zostać założone lub przekształcone na wniosek stowarzyszeń lub korporacji lub przedsiębiorstw bułgarskich i zagranicznych osób fizycznych lub prawnych, należycie zarejestrowanych w Bułgarii, decyzją Rady Ministrów na wniosek ministra edukacji, młodzieży i nauki. Przedszkola i szkoły będące własnością kapitału zagranicznego mogą zostać założone lub przekształcone na wniosek zagranicznych podmiotów prawnych zgodnie z międzynarodowymi umowami i konwencjami i na mocy powyższych przepisów. Zagraniczne szkoły średnie nie mogą otwierać swoich oddziałów na terytorium Bułgarii. Zagraniczne szkoły średnie mogą otwierać wydziały, departamenty, instytuty i kolegia w Bułgarii wyłącznie w ramach struktury bułgarskich szkół średnich oraz we współpracy z nimi (CPC 921, 922).

SI: Szkoły podstawowe finansowane ze środków prywatnych mogą być zakładane wyłącznie przez słoweńskie osoby fizyczne lub prawne. Usługodawca musi ustanowić siedzibę statutową lub oddział (CPC 921).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

CZ i SK: Do wystąpienia o zgodę właściwych organów na prowadzenie instytucji szkolnictwa wyższego finansowanej ze środków prywatnych wymagane jest posiadanie siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług szkolnictwa technicznego i zawodowego na poziomie średnim (CZ CPC 92390, SK CPC 92).

ES i IT: Do otwarcia szkoły wyższej finansowanej ze środków prywatnych, która wydaje uznawane dyplomy lub przyznaje uznane stopnie naukowe, wymagane jest zezwolenie. Stosuje się test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących placówek.

ES: Procedura obejmuje uzyskanie opinii Parlamentu.

IT: Działalność taka prowadzona jest w oparciu o trzyletni program i wyłącznie włoskie osoby prawne mogą być uprawnione do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo (CPC 923).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

EL: Właściciele i większość członków rady dyrektorów w szkołach podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych oraz nauczyciele szkół podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych muszą posiadać obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej (CPC 921, 922). Kształcenie na poziomie wyższym może być prowadzone wyłącznie przez samorządne instytucje będące osobami prawnymi prawa publicznego. Ustawa 3696/2008 umożliwia jednak mieszkańcom i podmiotom z siedzibą w Unii Europejskiej (osobom fizycznym lub prawnym) zakładanie prywatnych instytucji szkolnictwa wyższego wydających certyfikaty, które nie są uznawane za równoważne wyższemu wykształceniu (CPC 923).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

AT: Świadczenie usług kształcenia na poziomie wyższym finansowanych ze środków prywatnych w dziedzinie nauk stosowanych wymaga zezwolenia właściwego organu, tj. Rady Szkolnictwa Wyższego (Fachhochschulrat). Inwestor chcący oferować studia w dziedzinie nauk stosowanych musi prowadzić działalność, której podstawowym przedmiotem jest oferowanie studiów tego typu, oraz przedstawić ocenę potrzeb i badanie rynku w celu zatwierdzenia proponowanego programu studiów. Właściwe ministerstwo może odmówić wydania zezwolenia, jeżeli program zostanie uznany za niezgodny z interesem edukacyjnym kraju. Osoba starająca się o otwarcie prywatnej szkoły wyższej musi uzyskać zezwolenie właściwego organu (Austriackiej Rady Akredytacji). Właściwe ministerstwo może odmówić wydania zgody, jeżeli decyzja organu ds. akredytacji jest niezgodna z interesem edukacyjnym kraju (CPC 923).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FR: Do nauczania w instytucji edukacyjnej finansowanej ze środków prywatnych wymagane jest posiadanie obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej (CPC 921, 922, 923). Obywatele Japonii mogą jednak uzyskać zezwolenie odpowiednich właściwych organów na nauczanie w instytucjach szkolnictwa podstawowego, średniego lub wyższego. Obywatele Japonii mogą również uzyskać zezwolenie odpowiednich właściwych organów na założenie i prowadzenie instytucji szkolnictwa podstawowego, średniego lub wyższego. Zezwoleń tego typu udziela się według uznania.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

MT: Usługodawcy, którzy chcą świadczyć usługi szkolnictwa wyższego lub kształcenia dorosłych finansowane ze środków prywatnych, muszą uzyskać zezwolenie Ministerstwa Edukacji i Zatrudnienia. Decyzja o wydaniu zezwolenia może być uznaniowa (CPC 923, 924).

Środki:

AT: ustawa o kształceniu w wyższych szkołach kształcenia technicznego, BGBl I nr 340/1993, z późniejszymi zmianami, § 2; ustawa o uniwersytetach prywatnych, BGBl. I nr 74/2011 z późniejszymi zmianami, § 2 oraz
ustawa o zapewnianiu jakości w szkolnictwie wyższym, BGBl. nr 74/2011 z późniejszymi zmianami, § 25 ust. 3.

BG: ustawa o edukacji publicznej, art. 12 oraz
ustawa o szkolnictwie wyższym, pkt 4 przepisów uzupełniających.

CZ: ustawa nr 111/1998, Coll. (ustawa o szkolnictwie wyższym), § 39 oraz
ustawa nr 561/2004 Coll. o edukacji przedszkolnej, szkolnictwie podstawowym, średnim, wyższym i zawodowym oraz pozostałych formach kształcenia (ustawa edukacyjna).

EL: Ustawy 682/1977, 284/1968, 2545/1940, dekret prezydencki 211/1994 zmieniony dekretem prezydenckim 394/1997, konstytucja Grecji, art. 16 ust. 5 oraz ustawa 3549/2007.

ES: Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades (ustawa 6 / 2001 z dnia 21 grudnia o uniwersytetach), art. 4.

FR: Code de l'éducation, art. L 444-5, L 914-4, L 441-8, L 731-8, L 731-1 do 8.

IT: dekret królewski nr 1592/1933 (ustawa o szkolnictwie średnim);
ustawa nr 243/1991 (okazjonalnie wkłady ze środków publicznych na rzecz prywatnych uczelni wyższych);
uchwała CNVSU nr 20/2003 (CNVSU – Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) oraz
dekret Prezydenta Republiki (D.P.R) 25/1998.

MT: Informacja prawna 296 z 2012 r.

SI: ustawa w sprawie organizacji i finansowania edukacji (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 12/1996), z późniejszymi zmianami, art. 40.

SK: ustawa nr 131 z dnia 21 lutego 2002 r. w sprawie szkolnictwa wyższego oraz zmian i uzupełnień do niektórych ustaw.

Zastrzeżenie nr 10 – Usługi w zakresie ochrony środowiska naturalnego

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie ochrony środowiska naturalnego – przetwarzanie i recykling zużytych baterii i akumulatorów, starych samochodów i odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych; usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu, usługi oczyszczania spalin
Klasyfikacja gospodarcza:	część CPC 9402, 9404
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

SK: Do przetwarzania i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów, olei odpadowych, starych samochodów i odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych wymagana jest rejestracja w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim EOG (wymóg siedziby) (część CPC 9402).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

SE: Jedynie podmioty ustanowione w Szwecji lub posiadające w Szwecji siedzibę główną kwalifikują się do uzyskania akredytacji do przeprowadzania kontroli gazów spalinowych (CPC 9404).

Środki:

SE: ustawa o pojazdach (2002:574).

SK: ustawa 79/2015 o odpadach.

Zastrzeżenie nr 11 – Usługi finansowe

Sektor – podsektor	Usługi finansowe – ubezpieczenia i bankowość
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Ubezpieczenia

BG: Działalność w zakresie ubezpieczeń emerytalnych musi być prowadzona w ramach spółki akcyjnej posiadającej licencję zgodnie z kodeksem ubezpieczeń społecznych i zarejestrowanej zgodnie z ustawą o prawie handlowym lub ustawodawstwem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (nie jest dozwolona forma oddziału). Osoby prawne niebędące rezydentami, zarejestrowane jako zakłady ubezpieczeń społecznych, komercyjne zakłady ubezpieczeń lub inne instytucje finansowe zgodnie ze swoim prawem krajowym, mogą być założycielami i udziałowcami zakładów ubezpieczeń emerytalnych, jeżeli okażą referencje bankowe od banków zagranicznych pierwszej klasy potwierdzone przez Narodowy Bank Bułgarii. Osoby fizyczne niebędące rezydentami nie mogą być założycielami ani udziałowcami zakładów ubezpieczeń emerytalnych. Dochód z dodatkowych, dobrowolnych funduszy emerytalnych oraz podobne przychody bezpośrednio związane z dobrowolnym ubezpieczeniem emerytalnym prowadzonym przez osoby zarejestrowane na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, które mogą, zgodnie z odnośnym ustawodawstwem, prowadzić działania w zakresie dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych, nie podlegają opodatkowaniu zgodnie z procedurą ustanowioną w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Prezesi zarządu, przewodniczący rady dyrektorów, dyrektorzy wykonawczy i personel zarządzający muszą mieć stały adres zamieszkania lub pozwolenie na pobyt stały w Bułgarii.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: Działalność promocyjna i pośrednictwo w imieniu spółki zależnej nieprowadzącej działalności na terytorium Unii Europejskiej lub oddziału niezarejestrowanego w AT (z wyjątkiem reasekuracji i retrocesji) są zabronione.

DE i LT: Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich przez zakłady ubezpieczeń niemające siedziby w Unii Europejskiej wymaga utworzenia oddziału i uzyskania zezwolenia na jego prowadzenie.

DK: Żadne osoby ani przedsiębiorstwa (włączając zakłady ubezpieczeń) nie mogą w celach handlowych w DK uczestniczyć w realizacji ubezpieczeń bezpośrednich dla osób mających miejsce zamieszkania w DK, dla statków duńskich lub dla własności w DK, innych niż zakłady ubezpieczeń posiadające zezwolenia wydane zgodnie z prawem duńskim lub upoważnione przez właściwe organy duńskie.

PL: Pośrednicy ubezpieczeniowi muszą zarejestrować przedsiębiorstwo (nie jest dozwolona forma oddziału).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: Aby otrzymać licencję na otwarcie oddziału, zagraniczni ubezpieczyciele muszą posiadać w swoim kraju pochodzenia formę prawną odpowiadającą spółce akcyjnej albo towarzystwu ubezpieczeń wzajemnych lub porównywalną do spółki akcyjnej albo towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych. Zarząd oddziału musi składać się z co najmniej dwóch osób fizycznych zamieszkałych w AT.

BG: Przed założeniem oddziału lub agencji w celu świadczenia usług ubezpieczeniowych zagraniczny ubezpieczyciel lub reasekurator musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w państwie pochodzenia w tych samych grupach ubezpieczeń, w ramach których chce świadczyć usługi w BG. Wymóg w zakresie miejsca stałego zamieszkania obowiązuje członków personelu zarządzającego oraz organu nadzorczego zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji i wszystkie osoby uprawnione do zarządzania zakładem ubezpieczeń lub reasekuracji lub reprezentowania zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji.

ES: Przed założeniem oddziału lub agencji w Hiszpanii w celu obsługi niektórych grup ubezpieczeń zagraniczny ubezpieczyciel musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w tych samych grupach ubezpieczeń w państwie pochodzenia od przynajmniej pięciu lat.

PT: W celu założenia oddziału lub agencji zagraniczne zakłady ubezpieczeń muszą wykazać wcześniejsze doświadczenie operacyjne wynoszące co najmniej pięć lat.

PT, ES i BG: Tworzenie oddziałów bezpośrednich nie jest dozwolone w przypadku pośrednictwa ubezpieczeniowego, które zarezerwowane jest dla przedsiębiorstw utworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

EL: Prawo przedsiębiorczości nie obejmuje tworzenia przedstawicielstw i innych stałych obecności zakładów ubezpieczeń, poza przypadkami, w których przedstawicielstwa te zakładane są jako agencje, oddziały lub siedziby główne.

W odniesieniu wyłącznie do traktowania narodowego:

SE: Przedsiębiorstwa prowadzące usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego, które to przedsiębiorstwa nie zostały zarejestrowane w Unii Europejskiej, mogą prowadzić działalność wyłącznie w formie oddziału.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

IT: Do wykonywania zawodu aktuarusza wymagane jest obywatelstwo Unii Europejskiej, z wyjątkiem cudzoziemców, którzy mogą uzyskać zezwolenie na wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności.

SE: Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich jest dopuszczalne wyłącznie poprzez usługodawcę świadczącego usługi ubezpieczeniowe posiadającego zezwolenie w Szwecji i pod warunkiem, że zagraniczny usługodawca i szwedzki zakład ubezpieczeń należą do tej samej grupy przedsiębiorstw lub zawarły umowę o współpracy.

Środki:

AT: ustawa o nadzorze ubezpieczeń, §5 ust. 1 pkt 3 (VAG), BGBl. nr 569/1978, § 1 ust. 2.

BG: Kodeks ubezpieczeń, art. 12, 56–63, 65, 66 i 80 ust. 4.

DE: §§ 67–69 Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) dla wszystkich usług ubezpieczeniowych – ustawa wdrażająca dyrektywę Wypłacalność II, w związku z Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) § 105, wyłącznie w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej przewoźników lotniczych.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

EL: dekret legislacyjny 400/1970.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), art. 36.

IT: art. 29 kodeksu ubezpieczeń prywatnych (dekret legislacyjny nr 209 z dnia 7 września 2005 r.) oraz
ustawa nr 194/1942, art. 4 ustawa 4/1999 o rejestrze.

LT: ustawa o ubezpieczeniach, 18 września 2003 r., nr IX-1737, ostatnio zmieniona 15 września 2016 r. oraz
ustawa nr XIII-98.

PL: ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. 2003 nr 124 poz. 1151) oraz
ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz.U. 2003 nr 124 poz. 1154) art. 16 i 31.

PT: dekret z mocą ustawy 94-B/98 art. 7 i rozdział I sekcja VI art. 34 ust. 6, 7 oraz dekret z mocą ustawy 144/2006 art. 7.

SE: Lag om försäkringsförmedling (ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym) (2005:405)
oraz
ustawa o ubezpieczycielach zagranicznych w Szwecji (1998:293).

b) Usługi bankowe i inne usługi finansowe

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

HU: Spółki spoza EOG mogą świadczyć usługi finansowe lub prowadzić działalność pomocniczą wobec usług finansowych wyłącznie za pośrednictwem oddziału w HU.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Osoby, które zarządzają bankiem i go reprezentują, muszą być obecne osobiście w siedzibie zarządu banku. Instytucja finansowa musi mieć swoje główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium Bułgarii.

HU: Rada dyrektorów instytucji kredytowej musi mieć co najmniej dwóch członków uznawanych za rezydentów zgodnie z przepisami dotyczącymi rynków walutowych i posiadających wcześniej miejsce stałego zamieszkania w HU przez co najmniej jeden rok.

Oddziały spółek spoza EOG zarządzających funduszami inwestycyjnymi nie mogą brać udziału w zarządzaniu europejskimi funduszami inwestycyjnymi i nie mogą świadczyć usług zarządzania aktywami na rzecz prywatnych funduszy emerytalno-rentowych.

RO: Uczestnikami rynku są osoby prawne utworzone jako spółki akcyjne zgodnie z przepisami prawa spółek. Alternatywnymi systemami obrotu może zarządzać operator systemu ustanowiony zgodnie z warunkami opisanymi powyżej lub firma inwestycyjna zatwierdzona przez CNVM.

SE: Założyciel banku oszczędnościowego musi być osobą fizyczną posiadającą miejsce stałego zamieszkania w państwie członkowskim EOG.

W odniesieniu wyłącznie do dostępu do rynku:

PT: Usługi w zakresie zarządzania funduszami emerytalnymi mogą być świadczone wyłącznie przez przedsiębiorstwa zarejestrowane w PT i wyspecjalizowane w tym celu oraz przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w PT i upoważnione do podejmowania działalności związanej z ubezpieczeniami na życie lub przez podmioty upoważnione do zarządzania funduszami emerytalnymi w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Nie jest dozwolone tworzenie oddziałów bezpośrednich z państw niebędących członkami Unii Europejskiej.

SI: Plany emerytalne mogą być oferowane przez wspólny fundusz emerytalny (który nie jest osobą prawną i w związku z tym jest zarządzany przez zakład ubezpieczeń, bank lub towarzystwo emerytalne), towarzystwo emerytalne lub zakład ubezpieczeń. Ponadto plany emerytalne mogą być oferowane przez podmioty oferujące plany emerytalne założone zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie członkowskim Unii Europejskiej.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

IT: W celu uzyskania zezwolenia na zarządzanie systemem rozrachunku papierów wartościowych lub centralnym depozytem papierów wartościowych z siedzibą we Włoszech spółka musi być zarejestrowana we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). W przypadku instytucji zbiorowego inwestowania innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe („UCITS”) zharmonizowane w prawodawstwie Unii Europejskiej wymaga się, aby powiernik lub depozytariusz miał siedzibę we Włoszech lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej i posiadał oddział we Włoszech. Przedsiębiorstwa zarządzające funduszami inwestycyjnymi niezharmonizowane w prawodawstwie Unii Europejskiej muszą być również zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). Wyłącznie banki, zakłady ubezpieczeń, przedsiębiorstwa inwestycyjne i zharmonizowane w prawodawstwie unijnym spółki zarządzające UCITS mające główną siedzibę w Unii Europejskiej oraz UCITS zarejestrowane we Włoszech mogą prowadzić działalność w zakresie zarządzania środkami funduszu emerytalnego. Prowadząc działalność związaną ze sprzedażą bezpośrednią, pośrednicy muszą korzystać z uprawnionych sprzedawców usług finansowych, zamieszkałych na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Przedstawiciele pośredników spoza Unii Europejskiej nie mogą prowadzić działalności mającej na celu świadczenie usług inwestycyjnych, w tym transakcji z użyciem środków własnych i na zlecenie klientów, emisji i gwarantowania emisji instrumentów finansowych (wymagana jest forma oddziału).

Środki:

BG: ustawa o instytucjach kredytowych, art. 2 i 17;
kodeks ubezpieczeń społecznych, art. 121e oraz
ustawa walutowa, art. 3.

HU: ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych;
ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych oraz
ustawa CXX z 2001 r. o rynku finansowym.

IT: dekret legislacyjny 58/1998, art. 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 i 80;
wspólne rozporządzenie Banku Włoch i Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) z 22.2.1998 r., art. 3 i 41;
rozporządzenie Banku Włoch z 25.1.2005 r. oraz
rozporządzenie Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) 16190 z 29.10.2007 r., tytuł V, rozdział VII, sekcja II, art. 17–21, 78–81, 91–111.

PT: dekret z mocą ustawy 12/2006, zmieniony dekretem z mocą ustawy 180/2007; dekret z mocą ustawy 357-A/2007; rozporządzenie 7/2007-R, zmienione rozporządzeniem 2/2008-R; rozporządzenie 19/2008-R; rozporządzenie 8/2009.

RO: ustawa nr 297/2004 o rynkach kapitałowych, rozporządzenie CNVM (Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare) nr 2/2006 w sprawie rynków regulowanych i alternatywnych systemów obrotu.

SE: Sparbankslagen (ustawa o bankach oszczędnościowych) (1987:619), rozdział 2, § 1, część 2.

SI: ustawa o ubezpieczeniach emerytalno-rentowych (Dziennik Ustaw nr 102/15).

Zastrzeżenie nr 12 – Usługi w zakresie ochrony zdrowia i usługi społeczne

Sektor – podsektor	Usługi w zakresie ochrony zdrowia i usługi społeczne
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 931, 933
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

DE (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Służby ratownicze i usługi specjalistycznego transportu chorych są organizowane i regulowane przez kraje związkowe. Większość krajów związkowych deleguje kompetencje w dziedzinie ratownictwa do gmin. Gminy mogą przyznać pierwszeństwo podmiotom niekomercyjnym. Odnosi się to w równym stopniu do usługodawców krajowych i zagranicznych (CPC 931, 933). Usługi ratunkowe wymagają planowania, zezwoleń i akredytacji. Usługi telemedycyny mogą być świadczone tylko w ramach leczenia pierwszego kontaktu obejmującego wcześniejszą osobistą konsultację z lekarzem. Liczba usługodawców w dziedzinie ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne) może być ograniczona w celu zapewnienia interoperacyjności, zgodności i niezbędnych norm bezpieczeństwa. Ograniczenie to stosuje się w sposób niedyskryminujący.

FR: Inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z Unii Europejskiej, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie *société d'exercice liberal* i *société civile professionnelle*. Do świadczenia usług medycznych, dentystycznych i położniczych wymagane jest obywatelstwo francuskie. Cudzoziemcy mogą jednak uzyskać dostęp do świadczenia tych usług w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. Świadczenie usług medycznych, dentystycznych, położniczych i pielęgniarских: wyłącznie przez SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions) lub SCP. W przypadku usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie (innych niż usługi szpitalne) oraz usług społecznych do pełnienia funkcji zarządczych wymagane jest zezwolenie. W procedurze udzielania zezwoleń bierze się pod uwagę dostępność kierowników miejscowych.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: Współpraca lekarzy na potrzeby publicznej opieki ambulatoryjnej, tzw. grupowa praktyka lekarska, może się odbywać wyłącznie w formie prawnej Offene Gesellschaft/OG lub Gesellschaft mit beschränkter Haftung – GmbH. Jako partnerzy w tego rodzaju praktykach mogą występować wyłącznie lekarze. Muszą oni posiadać uprawnienia do prowadzenia niezależnej praktyki lekarskiej, być zarejestrowani w austriackiej izbie lekarskiej i aktywnie wykonywać zawód lekarza w ramach danej grupowej praktyki lekarskiej. Żadne inne osoby fizyczne ani prawne nie mogą być partnerami w grupowej praktyce lekarskiej i nie mogą brać udziału w jej przychodach ani zyskach (część CPC 9312).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

HR: Zakładanie niektórych placówek opieki społecznej finansowanych ze źródeł prywatnych może być przedmiotem ograniczeń uzależnionych od zapotrzebowania na danym obszarze geograficznym (CPC 9311, 93192, 93193, 933).

SI: Monopol państwowy na następujące usługi: zaopatrzenie w krew, preparaty z krwi, pobieranie i przechowywanie organów ludzkich do przeszczepu, usługi socjomedyczne, higieniczne, epidemiologiczne i ekozdrowotne, usługi patoanatomiczne oraz techniki wspomaganego rozrodu (CPC 931).

Środki:

AT: ustawa medyczna, BGBl. I Nr. 169/1998, §§ 52a–52c;

ustawa federalna regulująca usługi medyczno-techniczne wyższego szczebla, BGBl. Nr. 460/1992 oraz

ustawa federalna regulująca zawód fizjoterapeuty niższego i wyższego szczebla, BGBl. Nr. 169/2002.

DE: Bundesärzteordnung (federalne rozporządzenie lekarskie):

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde;

Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichentherapeuten (ustawa w sprawie świadczenia usług psychoterapii z 16.7.1998);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung;

Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers;
Gesetz über den Beruf der Rettungsassistentin und des Rettungsassistenten;
Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege;
Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie;
Gesetz über den Beruf des Logopäden;
Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin;
Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen;
Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten;
Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten;
Bundesapothekerordnung;
Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten;
Gesetz über technische Assistenten in der Medizin, Personenbeförderungsgesetz (ustawa o transporcie publicznym);
Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz - RDG) in Baden-Württemberg vom 08.02.2010 (GBl. 2010, s. 285);
Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG) vom 22.07.2008 (GVBl 2008, s. 429);
Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz) vom 08.07.1993 (GVBl. s. 313);
Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG) in der Fassung vom 18.05.2005;
Gesetz über den Rettungsdienst im Lande Bremen (BremRettDG) vom 22.09.1992;

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG) vom 09.06.1992;
Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V)
vom 01.07.1993;
Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG) vom 02.10.2007 (GVBl, s. 473);
Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch
Unternehmer (RettG NRW) vom 09.11.1992;
Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG)
vom 22.04.1991;
Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG) vom 09.02.1994;
Gesetz zur Neuordnung des Brandschutzes, Rettungsdienstes und Katastrophenschutzes im
Freistaat Sachsen vom 24.06.2004;
Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA) vom 07.11.1993;
Gesetz über die Notfallrettung und den Krankentransport im Land Schleswig-Holstein (RDG)
vom 29.11.1991;
Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG) vom 22.12.1992;
§ 8 Krankenhausfinanzierungsgesetz (ustawa o finansowaniu szpitali);
§§ 14, 30 Gewerbeordnung (niemiecka ustawa o handlu i przemyśle);
§ 108 Sozialgesetzbuch V (kodeks socjalny nr V);

ustawowe ubezpieczenie zdrowotne:

§ 291b SGB V (kodeks socjalny nr V) w sprawie świadczenia usług e-zdrowia;

§ 15 Sozialgesetzbuch VI (SGB VI, kodeks socjalny nr VI);

§ 34 Sozialgesetzbuch VII (SGB VII, kodeks socjalny nr VII), Unfallversicherung;

§ 21 Sozialgesetzbuch IX (SGB IX, kodeks socjalny nr IX) Rehabilitation und Teilhabe behinderter Menschen);

§ 72 Sozialgesetzbuch XI (SGB XI, kodeks socjalny nr XI), długoterminowe ubezpieczenie zdrowotne;

Landespflegegesetze:

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz - LPfllG) vom 11. September 1995;

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG) vom 8. Dezember 2006;

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen
(Landespflegeeinrichtungsgesetz - LPflegEG) vom 19. Juli 2002;

Gesetz zur Umsetzung des Elften Buches Sozialgesetzbuch;

(Landespflegegesetz - LPflegeG) vom 29. Juni 2004;

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur
Änderung des Bremischen Ausführungsgesetzes zum Bundessozialhilfegesetz
(BremAGPflegeVG) vom 26. März 1996;

Hamburgisches Landespflegegesetz (HmbLPG) vom 18. September 2007;

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz vom 19. Dezember 1994;

Landespflegegesetz (LPflegeG M-V) vom 16. Dezember 2003;
Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz - NPflegeG) vom 26. Mai 2004;
Gesetz zur Umsetzung des Pflege-Versicherungsgesetzes (Landespflegegesetz Nordrhein-Westfalen - PfG NW) vom 19. März 1996;
Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) vom 25. Juli 2005 (GVBl 2005, S. 299) – (Rheinland-Pfalz);
Saarländisches Gesetz Nr. 1355 zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen vom 21. Juni 1995;
Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG) vom 25. März 1996 ist zum 31.12.2002 außer Kraft getreten);
Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (PflegeV-AG) vom 7. August 1996;
Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landes-pflegegesetz - LPflegeG) vom 10. Februar 1996;
Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes (ThürAGPflegeVG) vom 20. Juli 2005;
Personenbeförderungsgesetz (ustawa o transporcie publicznym);
Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg vom 29.11.2007;

Bawarska ustawa o szpitalach (Bayerisches Krankenhausgesetzes - BayKrG vom 28.03.2007);
§§ 12, 13, 14 Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG) vom 08.07.2009 (GVBl. I/09, s. 310);
Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts vom 18.09.2011 (GVBl. s. 483);
Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG) vom 12.04.2011 (Gesetzblatt Bremen vom 29.04.2011);
Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG) vom 17.04.1991 (HmbGVBl. s. 127);
§§ 17-19 Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011) vom 21.12.2010 (GVBl. I 2010, s. 587);
Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V) vom 20.05.2011 (GVOBl. M-V 2011, s. 327);
Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG) vom 19.01.2012 (Nds. GVBl. Nr. 1 vom 26.01.2012, s. 2);
Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW) vom 11.12.2007 (GV. NRW s. 702);
§ 6 Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf) in der Fassung vom 01.12.2010 (GVBl. s. 433);
Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG) vom 13.07.2005;
Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungsgesetzes (AG-KHG) in Schleswig-

Holstein vom 12.12.1986 (GVOBl. Schl.-H. s. 302);

§ 3 Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA) vom 14.04.2005 (GVBl. LSA 2005, s. 202);

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz - SächsKHG) vom 19.08.1993 (Sächs GVBl. s. 675);

§ 4 Thüringischer Krankenhausgesetz (Thür KHG) in der Fassung der Neubekanntmachung 30.04.2003 (GVBl. s. 262) oraz

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG) vom 19. August 1993 (SächsGVBl. s. 675).

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 et la loi 66-879 du 29 novembre 1966 (SCP) oraz

Code de la santé publique, articles L6122-1, L6122-2 (Ordonnance 2010-177 du 23 février 2010).

HR: ustawa o opiece zdrowotnej (Dziennik Ustaw 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12).

SI: ustawa o świadczeniach zdrowotnych, Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 23/2005, art. 1,3, 62–64 oraz

ustawa w sprawie leczenia niepłodności i technik wspomaganego rozrodu, Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 70/00, art. 15 i 16.

Zastrzeżenie nr 13 – Usługi związane z turystyką i podróżami

Sektor – podsektor	Usługi związane z turystyką i podróżami – hotele, restauracje i catering; usługi biur podróży i organizatorów turystyki (włącznie z pilotami wycieczek); usługi przewodników turystycznych
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

BG: Konieczna jest rejestracja przedsiębiorstwa (nie jest dozwolona forma oddziału). Usługi organizatorów turystyki lub usługi biur podróży mogą być świadczone przez osobę mającą siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim EOG, jeżeli przy zakładaniu przedsiębiorstwa na terytorium Bułgarii dana osoba przedstawi kopię dokumentu poświadczającego jej prawo do prowadzenia takiej działalności i zaświadczenie lub inny dokument wydany przez instytucję kredytową lub ubezpieczyciela, zawierające dane o istnieniu ubezpieczenia obejmującego odpowiedzialność tej osoby za szkody, które mogą wyniknąć wskutek zawinionego niewykonania obowiązków zawodowych. Liczba zagranicznych członków personelu zarządzającego nie może być większa niż liczba członków personelu zarządzającego będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza 50 %. Wymóg obywatelstwa EOG dla przewodników turystycznych (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

CY: Licencje na założenie i prowadzenie biura podróży w postaci spółki lub przedstawicielstwa oraz przedłużenie koncesji istniejącej spółki lub przedstawicielstwa przyznaje się wyłącznie osobom fizycznym lub prawnym z Unii Europejskiej. Spółka z siedzibą poza Republiką Cypryjską, z wyjątkiem spółek z siedzibą w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, nie może prowadzić w Republice Cypryjskiej w sposób zorganizowany lub stały działalności, o której mowa w art. 3 wspomnianej wyżej ustawy, chyba że jest reprezentowana przez spółkę z siedzibą w Republice Cypryjskiej. Świadczenie usług przewodnika turystycznego podlega wymogowi posiadania obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej (CPC 7471, 7472).

HR: Do świadczenia usług hotelarskich i gastronomicznych w gospodarstwach domowych i gospodarstwach wiejskich wymagane jest obywatelstwo EOG (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

EL: Aby uzyskać prawo do wykonywania zawodu, obywatele państw trzecich muszą uzyskać dyplom szkoły przewodników turystycznych greckiego ministerstwa turystyki. W drodze wyjątku, w przypadku potwierdzenia braku przewodnika turystycznego dla danego języka, prawo do wykonywania zawodu może zostać przyznane czasowo obywatelom państw trzecich na zasadzie odstępstwa od powyższych przepisów.

ES (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Do świadczenia usług przewodnika turystycznego wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej (CPC 7472).

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

HU: Transgraniczne świadczenie usług biur podróży, usług organizatorów turystyki oraz usług przewodników turystycznych wymaga uzyskania licencji wydawanej przez węgierski urząd ds. pozwoleń handlowych. Licencje są zarezerwowane dla obywateli EOG oraz osób prawnych posiadających siedzibę w państwie członkowskim EOG (CPC 7471, 7472).

IT (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Przewodnicy turystyczni z państw niebędących członkami Unii Europejskiej muszą uzyskać specjalną licencję danego regionu, aby wykonywać zawód zawodowego przewodnika turystycznego. Przewodnicy turystyczni z państw członkowskich Unii Europejskiej mogą pracować swobodnie bez konieczności uzyskania takiej licencji. Licencję wydaje się przewodnikom turystycznym, którzy wykazują się odpowiednimi kompetencjami i wiedzą (CPC 7472).

Środki:

BG: ustawa o turystyce, art. 61, 113 i 146.

CY: ustawa w sprawie biur podróży i przewodników turystycznych 1995–2004 (N.41(I)/1995-2004).

EL: dekret prezydencki 38/2010, decyzja ministerialna 165261/IA/2010 (Dziennik Ustaw 2157/B), art. 50 ustawy 4403/2016.

ES: Andaluzja: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;
Aragonia: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;
Kantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas;

Kastylija i León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Kastylija-La Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Katalonia: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, art. 88;

Wspólnota Madrytu: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Wspólnota Walencka: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Estremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicja: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Baleary: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares;

Wyspy Kanaryjskie: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, art. 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Nawarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra. Księstwo Asturii: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias oraz

Region Murcji: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: ustawa o branży hotelarskiej i gastronomicznej (Dziennik Ustaw 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12) oraz
ustawa o świadczeniu usług turystycznych (Dziennik Ustaw 68/07 i 88/10).

HU: ustawa CLXIV z 2005 r. o handlu, dekret rządowy nr 213/1996 (XII.23.) w sprawie organizacji turystyki i działalności biur podróży.

IT: ustawa 135/2001, art. 7 ust. 5 i 6 oraz
ustawa 40/2007 (DL 7/2007).

Zastrzeżenie nr 14 – Usługi związane z kulturą, rekreacją i sportem

Sektor – podsektor	Usługi rekreacyjne; pozostałe usługi związane ze sportem
Klasyfikacja gospodarcza:	CPC 962, część 96419
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

Pozostałe usługi związane ze sportem (CPC 96419)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, kadra kierownicza
wyższego szczebla i zarząd oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

AT (dotyczy instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Działalność szkół narciarskich i usługi przewodników górskich regulowane są ustawodawstwem krajów związkowych. Świadczenie tych usług może wymagać obywatelstwa państwa członkowskiego EOG. Przedsiębiorstwa mogą być zobowiązane do powołania dyrektora zarządzającego będącego obywatelem państwa członkowskiego EOG.

CY: Wymóg obywatelstwa do celów ustanowienia szkoły tańca i wymóg obywatelstwa dla instruktorów kultury fizycznej.

Środki:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr. 53/97;
Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 25/98;
NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 5710;
OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 93/1997;
Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr. 83/89;
Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 76/81;
Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr. 58/97;
Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 53/76;
Tiroler Schischulgesetz, LGBL. Nr. 15/95;
Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr. 7/98;
Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr. 55/02, §4 (2)a;
Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 54/02 oraz
Wiedeń: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr. 37/02.

CY: ustawa 65(i)/1997 oraz
ustawa 17(i)/1995.

Zastrzeżenie nr 15 – Usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej

Sektor – podsektor	Usługi transportowe – rybołówstwo i transport wodny – wszelka inna działalność handlowa prowadzona ze statku; usługi transportu wodnego i usługi pomocnicze w branży transportu wodnego; usługi transportu kolejowego i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego; usługi transportu drogowego i usługi pomocnicze w branży transportu drogowego; usługi pomocnicze w branży transportu lotniczego świadczenie usług transportu kombinowanego
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Najwyższe uprzywilejowanie Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

- a) **Usługi transportu morskiego i usługi pomocnicze w branży transportu morskiego.**
Każda działalność handlowa prowadzona ze statku (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, część 742, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd: Transgraniczny handel usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Działalność przewozowa oraz wszelka działalność związana z inżynierią wodną i podwodnymi pracami technicznymi, poszukiwaniem i wydobywaniem zasobów mineralnych i innych zasobów nieorganicznych, usługami pilotażowymi, bunkrowaniem, odbiorem odpadów, mieszaninami wodno-olejowymi itp., prowadzona przez statki na wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym Bułgarii, może być wykonywana jedynie przez statki pływające pod banderą Bułgarii lub banderą innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Liczba usługodawców w danym porcie może być ograniczona w zależności od przepustowości portu, określonej przez komisję ekspercką powoływaną przez ministra transportu, technologii informacyjnych i łączności.

Wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług wspierających. Kapitan i starszy mechanik statku muszą być obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Nie mniej niż 25 % stanowisk na szczeblu kierowniczym i operacyjnym oraz nie mniej niż 25 % stanowisk na szczeblu podwładnych musi być obsadzonych przez obywateli Bułgarii (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Środki:

BG: Kodeks żeglugi handlowej; ustawa o wodach morskich, śródlądowych drogach wodnych i portach Republiki Bułgarii; zarządzenie w sprawie warunków i kolejności wyboru bułgarskich przewoźników do przewozu pasażerów i ładunków na mocy traktatów międzynarodowych oraz zarządzenie 3 dotyczące serwisowania bezzałogowych statków.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

Transgraniczny handel usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: W przypadku usług wspierających dla transportu publicznego świadczonych w bułgarskich portach o znaczeniu krajowym prawo do świadczenia czynności wspierających przyznawane jest na podstawie umowy koncesyjnej. W portach o znaczeniu regionalnym prawo to jest przyznane na podstawie umowy z właścicielem portu (CPC 74520, 74540, 74590).

Środki:

BG: Kodeks żeglugi handlowej; ustawa o wodach morskich, śródlądowych drogach wodnych i portach Republiki Bułgarii.

DK: Podmioty świadczące usługi pilotażowe mogą prowadzić działalność w Danii tylko wówczas, gdy są rezydentami w państwie członkowskim UE/EOG oraz są zarejestrowane i zatwierdzone przez władze duńskie zgodnie z duńską ustawą o usługach pilotażowych (CPC 74520).

Środki:

DK: Duńska ustawa o usługach pilotażowych, § 18.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

DE (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Statek, który nie należy do obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, może być wykorzystywany do działalności innej niż usługi transportowe i usługi pomocnicze w branży transportowej na niemieckich federalnych drogach wodnych dopiero po uzyskaniu specjalnego zezwolenia. Zwolnienia dla statków spoza Unii Europejskiej mogą zostać przyznane jedynie pod warunkiem, że żadne statki z Unii Europejskiej nie są dostępne albo są dostępne na bardzo niekorzystnych warunkach, lub na zasadzie wzajemności. Zwolnienia dla statków pływających pod banderą Japonii mogą zostać przyznane na zasadzie wzajemności (§ 2 ust. 3 KüSchVO) Wszystkie działania wchodzące w zakres ustawy o pilotażu są regulowane, a akredytacja jest ograniczona do obywateli EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

W odniesieniu do wynajmu lub dzierżawy statków morskich z obsługą lub bez obsługi oraz wynajmu lub dzierżawy jednostek śródlądowych bez obsługi zawieranie umów dotyczących transportu towarowego przez statki pływające pod banderą innego państwa lub czarterowanie takich statków może zostać ograniczone w zależności od dostępności statków pływających pod banderą niemiecką lub pod banderą innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Transakcje pomiędzy rezydentami i nierezydentami dotyczące:

- (i) wynajmu statków pływających po śródlądowych drogach wodnych, które to statki nie są zarejestrowane na obszarze gospodarczym;
- (ii) transportu towarów takimi statkami pływającymi po śródlądowych drogach wodnych lub
- (iii) usług holowania przez takie statki pływające po śródlądowych drogach wodnych

na obszarze gospodarczym mogą być ograniczone (transport wodny, usługi wspierające w branży transportu wodnego, wynajem statków, dzierżawa statków bez obsługi (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)).

Środki:

DE: §§ 1, 2 Flaggenrechtsgesetz (Flag Protection Act);
§ 2 Verordnung über die Küstenschifffahrt vom 05.07. 2002;
§§ 1, 2 Binnenschifffahrtsaufgabengesetz (BinSchAufgG);
Vorschriften aus der (Schifffahrts-) Patentverordnung in der Fassung vom 08.04.2008;
§ 9 Abs. 2 Nr. 1 Seelotsgesetz vom 08.12. 2010 (BGBl. I S. 1864);
§ 1 Nr. 9, 10, 11 und 13 Seeaufgabengesetz (SeeAufgG) oraz
See-Eigensicherungsverordnung vom 19.09.2005 (BGBl. I S. 2787), geändert durch Artikel
516 Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 2407).

FI: Usługi wspierające w branży transportu morskiego na fińskich wodach morskich są zarezerwowane dla flot pływających pod banderą krajową, unijną lub norweską (CPC 745).

Środki:

FI: Merilaki (ustawa morska) (674/1994) oraz
Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ustawa w sprawie prawa do prowadzenia
działalności handlowej) (122/1919), s. 4.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

EL: Na obszarach portowych obowiązuje monopol państwa na usługi obsługi ładunków (CPC 741).

Środki:

EL: Kodeks publicznego prawa morskiego (dekret legislacyjny 187/1973).

IT: W odniesieniu do usług w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską stosuje się test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i kryterium tworzenia nowych miejsc pracy (CPC 741).

Środki:

IT: Kodeks żeglugowy;
ustawa 84/1994 oraz
dekret ministerialny 585/1995.

b) Usługi transportu kolejowego i usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego (CPC 711, 743)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BG: Usługi transportu kolejowego i usługi wspierające transport kolejowy w Bułgarii mogą świadczyć wyłącznie obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej. Licencję na wykonywanie przewozów pasażerskich lub transportu towarowego koleją wydaje minister transportu przewoźnikom kolejowym zarejestrowanym jako przedsiębiorstwa handlowe (CPC 711, 743).

Środki:

BG: ustawa o transporcie kolejowym, art. 37, 48.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

LT: Prawa wyłączne do świadczenia usług tranzytu przyznaje się przedsiębiorstwom kolejowym będącym własnością państwa lub których 100 % udziałów jest własnością państwa (CPC 711).

Środki:

LT: Kodeks transportu kolejowego Republiki Litewskiej z dnia 22 kwietnia 2004 r. – nr IX-2152, zmieniony w dniu 8 czerwca 2006 r. – nr X-653

c) Transport drogowy i usługi pomocnicze w branży transportu drogowego (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

AT: W przypadku przewozu osób i transportu towarowego wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać przyznane jedynie obywatelom państwa członkowskiego Unii Europejskiej i osobom prawnym z Unii Europejskiej, których siedziba główna znajduje się na terytorium Unii Europejskiej (CPC 712).

Środki:

AT: Güterbeförderungsgesetz (Goods Transportation Act), BGBl. Nr. 593/1995; § 5; Gelegenheitsverkehrsgesetz (Occasional Traffic Act), BGBl. Nr. 112/1996; § 6; oraz Kraftfahrliniengesetz (ustawa o regularnych usługach transportowych), BGBl. I Nr. 203/1999 ze zmianami, §§ 7 i 8.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

EL: Operatorzy usług drogowego transportu towarowego. Do prowadzenia działalności w zakresie drogowego transportu towarowego wymagana jest grecka licencja. Licencje są przyznawane w sposób niedyskryminacyjny, z zastrzeżeniem wzajemności. Przedsiębiorstwa zajmujące się drogowym transportem towarowym z siedzibą w Grecji mogą korzystać wyłącznie z pojazdów zarejestrowanych w Grecji (CPC 7123).

Środki:

EL: Licencje dla operatorów usług drogowego transportu towarowego: grecka ustawa 3887/2010 (Dziennik Ustaw A' 174), zmieniona art. 5 ustawy 4038/2012 (Dziennik Ustaw A' 14) – rozporządzenia (WE) 1071/09 i 1072/09.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

IE: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do przewozów autobusowych między miastami. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i kryterium tworzenia nowych miejsc pracy (CPC 7121, CPC 7122).

Środki:

IE: Public Transport Regulation Act 2009 (ustawa o regulacji transportu publicznego z 2009 r.).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

MT: Taksówki – obowiązują ograniczenia ilościowe dotyczące liczby licencji.

Karozzini (powozy konne) – obowiązują ograniczenia ilościowe dotyczące liczby licencji (CPC 712).

Środki:

MT: Taxi Services Regulations (przepisy dotyczące usług taksówkarskich) (SL499.59)

PT: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług przewozu limuzynami. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i kryterium tworzenia nowych miejsc pracy (CPC 71222).

Środki:

PT: dekret z mocą ustawy 41/80 z dnia 21 sierpnia.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

CZ: Do świadczenia usług transportu drogowego wymagana jest rejestracja w Republice Czeskiej (nie jest dozwolona forma oddziału).

Środki:

CZ: ustawa nr 111/1994 Coll. o transporcie kolejowym.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – traktowanie narodowe:

RO: Przewoźnicy drogowi przewożący towary i pasażerów mogą używać wyłącznie pojazdów zarejestrowanych w Rumunii, posiadanych i używanych zgodnie z przepisami rozporządzenia rządu (CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123).

Środki:

RO: Rumuńska ustawa o transporcie drogowym (rozporządzenie rządu nr 27/2011).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

SE: Do prowadzenia działalności jako przewoźnik w zakresie transportu drogowego wymagana jest szwedzka licencja. Do kryteriów otrzymania licencji taksówkarskiej należy wyznaczenie przez spółkę osoby fizycznej działającej jako kierownik ds. transportu (*de facto* wymóg w zakresie miejsca zamieszkania – zob. szwedzkie zastrzeżenie dotyczące rodzajów przedsiębiorstw).

Zgodnie z kryteriami otrzymania licencji dla innych przewoźników drogowych wymaga się, by spółka posiadała siedzibę w Unii Europejskiej, posiadała miejsce prowadzenia działalności w Szwecji i wyznaczyła osobę fizyczną działającą jako kierownik ds. transportu, która musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Unii Europejskiej.

Licencje są przyznawane w sposób niedyskryminacyjny z tym wyjątkiem, że przewoźnicy oferujący usługi przewozu drogowego towarów i pasażerów mogą co do zasady wykorzystywać wyłącznie pojazdy zarejestrowane w krajowym rejestrze ruchu drogowego. Jeśli pojazd jest zarejestrowany za granicą, należy do osoby fizycznej lub prawnej, której główne miejsce zamieszkania znajduje się za granicą, i został sprowadzony do Szwecji do tymczasowego użytku, może być tymczasowo wykorzystywany w Szwecji. Użytek tymczasowy jest zwyczajowo definiowany przez szwedzką agencję ds. transportu jako nieprzekraczający jednego roku.

Przewoźnicy oferujący transgraniczne usługi przewozu drogowego towarów i pasażerów za granicą muszą posiadać licencję na prowadzenie takiej działalności wydaną przez właściwy organ w państwie, w którym mają siedzibę. Dodatkowe wymagania dotyczące handlu transgranicznego mogą zostać określone w dwustronnych umowach o transporcie drogowym. W przypadku pojazdów, do których taka dwustronna umowa nie ma zastosowania, konieczna jest licencja szwedzkiej agencji ds. transportu (CPC 712).

Środki:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (ustawa o transporcie zarobkowym);

Lag om vägtrafikregister (2001:558) (ustawa o rejestrze ruchu drogowego);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (rozporządzenie rządu o transporcie zarobkowym);

Taxitrafiklag (2012:211) (ustawa taksówkowa) oraz

Taxitrafikförordning (2012:238) (rozporządzenie rządu w sprawie taksówek).

d) Usługi pomocnicze w branży transportu lotniczego

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

PL: W przypadku usług przechowywania towarów mrożonych lub schłodzonych oraz usług przechowywania luzem płynów lub gazów w portach lotniczych możliwość świadczenia pewnych kategorii usług zależy od wielkości portu lotniczego. Liczba usługodawców w poszczególnych portach lotniczych może zostać ograniczona z uwagi na brak miejsca, a z innych przyczyn – do minimum dwóch usługodawców.

Środki:

PL: ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, art. 174 ust. 2 oraz art. 174 ust. 3 pkt 3.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, najwyższe uprzywilejowanie:

UE: W odniesieniu do usług obsługi naziemnej wymagane może być posiadanie siedziby na terytorium Unii Europejskiej. Poziom otwarcia usług obsługi naziemnej jest uzależniony od rozmiarów portu lotniczego. Liczba dostawców w poszczególnych portach lotniczych może być ograniczona. W przypadku „dużych portów lotniczych” nie może wynosić mniej niż dwóch usługodawców.

Środki:

UE: dyrektywa 1996/67/WE z dnia 15 października 1996 r. w sprawie dostępu do rynku usług obsługi naziemnej w portach lotniczych Wspólnoty.

BE (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): W odniesieniu do usług obsługi naziemnej wymagana jest wzajemność.

Środki:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (art. 18);

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondaafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (art. 14) oraz

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (art.14).

e) Usługi wspierające we wszystkich rodzajach transportu (część CPC 748)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

UE (dotyczy także instytucji rządowych i samorządowych na szczeblu regionalnym): Usługi w zakresie odprawy celnej mogą być świadczone wyłącznie przez rezydentów Unii Europejskiej.

Środki:

UE: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny.

f) Świadczenie usług transportu kombinowanego (CPC 711, 712, 7212, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

UE (dotyczy także instytucji rządowych i samorządowych na szczeblu regionalnym): Z wyjątkiem Finlandii: wyłącznie przewoźnicy z siedzibą w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którzy spełniają warunki dostępu do zawodu i dostępu do rynku transportu towarów między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, mogą, w kontekście operacji transportu kombinowanego pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, wykonywać początkowe lub końcowe odcinki transportu drogowego, stanowiące integralną część operacji transportu kombinowanego, obejmujące przekroczenie granicy lub nieobejmujące przekroczenia granicy. Zastosowanie mają ograniczenia dotyczące danego rodzaju transportu.

Można wprowadzić niezbędne środki w celu zapewnienia, by podatki od środków transportowych mające zastosowanie do pojazdów drogowych wykorzystywanych w transporcie kombinowanym były obniżane lub zwracane (CPC 711, 712, 7212, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749).

Środki:

UE: dyrektywa 1992/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych przepisów dla niektórych rodzajów transportu kombinowanego towarów pomiędzy państwami członkowskimi.

Zastrzeżenie nr 16 – Usługi związane z branżą energetyczną

Sektor – podsektor	Działania związane z energią – górnictwo i wydobywanie; samodzielne wytwarzanie, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody; transport paliwa rurociągami; przechowywanie i magazynowanie paliw transportowanych rurociągami oraz usługi związane z dystrybucją energii
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, część 742, 8675, 883, 887
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Górnictwo i kopalnictwo (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675, 883)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

NL: Poszukiwanie i wydobywanie węglowodorów w Niderlandach zawsze jest prowadzone wspólnie przez spółkę prywatną i spółkę państwową (z ograniczoną odpowiedzialnością) wyznaczoną przez Ministra Gospodarki. Zgodnie z art. 81 i 82 ustawy o górnictwie wszystkie udziały w tej wyznaczonej spółce muszą być bezpośrednio lub pośrednio własnością państwa niderlandzkiego (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

Środki:

NL: Mijnbouwwet (ustawa o górnictwie).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

BE: Poszukiwanie i wydobywanie zasobów mineralnych i innych zasobów nieożywionych na wodach terytorialnych oraz szelfie kontynentalnym wymaga koncesji. Koncesjonariusz musi mieć adres świadczenia usług w Belgii (ISIC Rev. 3.1:14).

Środki:

BE: Arrêté Royal du 1er septembre 2004 relatif aux conditions, à la délimitation géographique et à la procédure d'octroi des concessions d'exploration et d'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental.

BG: Niektóre rodzaje działalności gospodarczej związane z eksploatacją lub użytkowaniem własności państwowej uwarunkowane są uzyskaniem koncesji przyznawanej na mocy przepisów ustawy o koncesjach lub innych szczególnych przepisów o koncesjach. Działalność w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania podziemnych zasobów naturalnych na terytorium Republiki Bułgarii, na szelfie kontynentalnym i w wyłącznej strefie ekonomicznej na Morzu Czarnym wymaga uzyskania zezwolenia, a działalność w zakresie wydobywania i eksploatacji jest przedmiotem koncesji przyznawanej na mocy ustawy o podziemnych zasobach naturalnych.

Spółki zarejestrowane w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym (tj. w strefach off-shore) lub bezpośrednio lub pośrednio powiązane z takimi spółkami nie mogą uczestniczyć w procedurach otwartych dotyczących wydania pozwoleń lub koncesji na poszukiwanie, eksploatację lub wydobywanie zasobów naturalnych, w tym rud uranu i toru, ani korzystać z istniejących pozwoleń lub koncesji, które zostały już wydane, gdyż takie działania, w tym możliwość zarejestrowania geologicznego lub komercyjnego odkrycia złóż w wyniku działań poszukiwawczych, nie są dozwolone.

Przedsiębiorstwa handlowe, w których państwo członkowskie lub gmina posiada udział kapitałowy przekraczający 50 %, nie mogą realizować żadnych transakcji dotyczących rozporządzania aktywami trwałymi przedsiębiorstwa, zawierać żadnych umów dotyczących zakupu udziałów kapitałowych, najmu, wspólnych działań, kredytów lub zabezpieczenia wierzytelności ani ponosić jakichkolwiek zobowiązań wynikających z weksli, chyba że pozwala na to Agencja Prywatyzacji lub rada gminy, zależnie od tego, który organ jest właściwy. Nie naruszając art. 8.4, ust. 1 i 2, zgodnie z decyzją Zgromadzenia Narodowego Republiki Bułgarii z dnia 18 stycznia 2012 r. wszelkie wykorzystanie technologii szczelinowania hydraulicznego obejmujące intensywne szczelinowanie hydrauliczne do działań związanych z poszukiwaniem, eksploracją lub wydobyciem ropy i gazu jest zabronione decyzją Parlamentu. Poszukiwanie i wydobycie gazu łupkowego jest zabronione (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.112, 3.1 13, 3.1 14).

Górnictwo rud uranu jest zabronione na mocy dekretu Rady Ministrów nr 163 z dnia 20 sierpnia 1992 r.

W odniesieniu do górnictwa rud toru zastosowanie ma ogólny system koncesji górniczych. Aby brać udział w systemie koncesji na górnictwo rud toru, japońska spółka musi być zarejestrowana zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym i wpisana do rejestru handlowego. Decyzje zezwalające na górnictwo rud toru są podejmowane indywidualnie w sposób niedyskryminacyjny. Zakaz udziału spółek zarejestrowanych w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym (tj. w strefach off-shore) lub bezpośrednio lub pośrednio powiązanych z takimi spółkami w procedurach otwartych dotyczących wydania koncesji na górnictwo zasobów naturalnych dotyczy również rud uranu i toru (ISIC Rev. 3.1 12).

Środki:

BG: ustawa o podziemnych zasobach naturalnych;
ustawa o koncesjach;
ustawa o prywatyzacji i kontroli poprywatyzacyjnej;
ustawa o bezpiecznym wykorzystaniu energii jądrowej;
ustawa o stosunkach gospodarczych i finansowych ze spółkami zarejestrowanymi w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym, stronami powiązanymi z takimi spółkami i ich właścicielami oraz
ustawa o zasobach podziemnych.

CY: Rada Ministrów może, ze względów bezpieczeństwa energetycznego, odmówić wydania zezwolenia na dostęp i prowadzenie działalności w zakresie poszukiwania, eksploatacji i wydobycia węglowodorów wszelkim podmiotom faktycznie kontrolowanym przez Japonię lub obywateli Japonii. Żaden podmiot nie może, po uzyskaniu zezwolenia na poszukiwanie, eksploatację i produkcję węglowodorów, znaleźć się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą Japonii lub obywatela Japonii bez wcześniejszej zgody Rady Ministrów. Rada Ministrów może odmówić udzielenia zezwolenia na poszukiwanie, eksploatację i produkcję węglowodorów podmiotowi, który jest faktycznie kontrolowany przez Japonię lub państwo trzecie lub obywatela Japonii lub państwa trzeciego, jeżeli w odniesieniu do dostępu oraz prowadzenia działalności w zakresie poszukiwania, eksploatacji i wydobycia węglowodorów Japonia lub dane państwo trzecie nie przyznaje podmiotom z Republiki Cypryjskiej lub podmiotom z państw członkowskich Unii Europejskiej traktowania porównywalnego do tego, jakie

Republika Cypryjska lub państwo członkowskie Unii Europejskiej przyznaje podmiotom z Japonii lub danego państwa trzeciego (ISIC Rev 3.1 1110).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

Środki:

CY: ustawa o węglowodorach (ustawa w sprawie poszukiwania, eksploatacji i wydobywania węglowodorów) z 2007 r., (ustawa 4(I)/2007), zmieniona ustawami nr 126(I) z 2013 r. oraz 29(I) z 2014 r.

IT (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym w odniesieniu do poszukiwania): Kopalnie należące do państwa podlegają szczególnym przepisom w sprawie poszukiwania i wydobywania złóż. Przed podjęciem wszelkiej działalności poszukiwawczej należy uzyskać koncesję na poszukiwanie złóż kopalin („permesso di ricerca”, art. 4 dekretu królewskiego 1447/1927). Koncesja ma ograniczony czas obowiązywania i dokładnie określa zakres gruntów objętych poszukiwaniem. Można wydać więcej niż jedną koncesję na poszukiwanie złóż kopalin na tym samym obszarze różnym osobom lub spółkom (koncesje tego typu nie zawsze zakładają wyłączność). Do wydobywania minerałów wymagane jest zezwolenie („concessione”, art. 14) organów regionalnych (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 8675, 883).

Środki

IT: Usługi w zakresie poszukiwania złóż: dekret królewski 1447/1927 oraz dekret legislacyjny 112/1998, art. 34.

SK: W odniesieniu do górnictwa, działań związanych z górnictwem i działalności geologicznej wymagana jest rejestracja w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim EOG (nie jest dozwolona forma oddziału). Działania w zakresie wydobywania i poszukiwania objęte przepisami słowackiej ustawy nr 44/1988 o ochronie i eksploatacji zasobów naturalnych są regulowane w sposób niedyskryminujący, między innymi w ramach środków polityki publicznej mających na celu zapewnienie ochrony zasobów naturalnych i środowiska naturalnego, takich jak zezwolenia lub zakazy dotyczące niektórych technologii wydobywania. Dla większej pewności należy zaznaczyć, że środki takie obejmują zakaz stosowania metody ługowania cyjankiem w przetwarzaniu lub rafinowaniu minerałów, wymóg posiadania specjalnego zezwolenia w przypadku szczelinowania hydraulicznego w działaniach poszukiwawczych, rozpoznawczych i wydobywczych związanych z wydobywaniem ropy i gazu, a także wymóg uprzedniego zatwierdzenia w drodze lokalnego referendum w przypadku radioaktywnych zasobów mineralnych. Nie zwiększa to niezgodnych z wymogami aspektów istniejącego środka, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia. (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 7131).

Środki

SK: ustawa nr 51/1988 o górnictwie, materiałach wybuchowych i państwowej administracji górniczej oraz ustawa nr 569/2007 o działalności geologicznej.

UK: Do podjęcia działalności poszukiwawczej i wydobywczej na szelfie kontynentalnym Zjednoczonego Królestwa (UK Continental Shelf – UKCS) oraz świadczenia usług wymagających bezpośredniego dostępu do zasobów naturalnych lub ich eksploatacji niezbędna jest licencja.

Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowanie do licencji wydanych w odniesieniu do działalności wydobywczej na szelfie kontynentalnym Zjednoczonego Królestwa. Aby uzyskać licencję, spółka musi posiadać miejsce prowadzenia działalności w Zjednoczonym Królestwie.

Oznacza to:

- (i) posiadanie w Zjednoczonym Królestwie personelu;
- (ii) rejestrację w Companies House spółki w Zjednoczonym Królestwie albo
- (iii) rejestrację w Companies House oddziału spółki zagranicznej w Zjednoczonym Królestwie.

Wymóg ten dotyczy każdego przedsiębiorstwa, które ubiega się o nową licencję, oraz każdego przedsiębiorstwa, które chce przystąpić do istniejącej licencji poprzez przeniesienie. Ma on zastosowanie do wszystkich licencji oraz do wszystkich przedsiębiorstw, bez względu na to, czy dane przedsiębiorstwo prowadzi działalność operacyjną. Aby być stroną licencji obejmującej obszar wydobywania, spółka musi: a) być zarejestrowana w Companies House jako spółka ze Zjednoczonego Królestwa; lub b) prowadzić działalność za pośrednictwem stałego miejsca prowadzenia działalności w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z sekcją 148 ustawy Finance Act 2003 (co zazwyczaj wymaga posiadania w Zjednoczonym Królestwie personelu)(ISIC Rev. 3.1 11, CPC 883, 8675).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

Środki

UK: Petroleum Act 1988.

FI: Poszukiwanie i wydobywanie zasobów mineralnych wymaga uzyskania licencji wydawanej przez rząd w odniesieniu do górnictwa materiałów jądrowych. Przed rozpoczęciem prac górniczych wymagane jest pozwolenie rządu. Pozwolenie może zostać udzielone osobie fizycznej mającej miejsce stałego zamieszkania w EOG lub osobie prawnej mającą siedzibę w EOG. Zastosowanie może mieć test potrzeb ekonomicznych (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

Środki

FI: Kaivoslaki (ustawa o górnictwie) (621/2011) oraz
Ydinenergiailaki (ustawa o energii jądrowej) (990/1987).

IE: Spółki prowadzące poszukiwania złóż i spółki górnicze prowadzące działalność w Irlandii muszą być obecne w tym kraju. W przypadku poszukiwania minerałów istnieje wymóg, by podczas trwania prac spółki (zarówno irlandzkie, jak i zagraniczne) korzystały z usług agenta albo zatrudniały miejscowego kierownika poszukiwań w Irlandii. W przypadku górnictwa istnieje wymóg, by państwowe pozwolenie lub licencję posiadała spółka zarejestrowana w Irlandii. Nie ma ograniczeń co do własności takiej spółki (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

Środki

IE: Minerals Development Acts 1940–2017 oraz
Planning Acts and Environmental Regulations.

SI: Poszukiwanie i wydobywanie zasobów mineralnych, w tym regulowane usługi wyszukiwania, podlegają wymogowi obywatelstwa lub siedziby w EOG, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim OECD albo w państwie trzecim na zasadzie wzajemności. Przestrzeganie warunku wzajemności weryfikuje ministerstwo właściwe do spraw górnictwa (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Środki

SI: ustawa o górnictwie z 2014 r.

- b) **Samodzielne wytwarzanie, przesył i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody; transport paliwa rurociągami; przechowywanie i magazynowanie paliw transportowanych rurociągami usługi związane z dystrybucją energii (ISIC Rev. 3.1 40, 3.1 401, CPC 63297, 713, 7131, część 742, 74220, 887)**

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku:

DK: Przed rozpoczęciem prac właściciel lub użytkownik zamierzający wybudować rurociąg do transportu surowej lub rafinowanej ropy naftowej i produktów naftowych oraz gazu ziemnego musi uzyskać pozwolenie władz lokalnych. Liczba wydawanych pozwoleń może być ograniczona (CPC 7131).

Środki:

DK: Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (zarządzenie w sprawie planowania, zakładania i eksploatacji zbiorników ropy naftowej, instalacji rurociągowych i rurociągów), nr 724 z 1 lipca 2008 r.

MT: EneMalta plc ma monopol na dostawy energii elektrycznej (ISIC Rev. 3.1 401; CPC 887).

Środki:

MT: EneMalta Act Cap. 272 and EneMalta (Transfer of Assets, Rights, Liabilities & Obligations) Act Cap. 536.

NL: Sieć elektryczna oraz sieć gazociągów należą w całości do niderlandzkiego rządu (systemy przesyłowe) i innych organów publicznych (systemy dystrybucyjne) (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 71310).

Środki:

NL: Elektriciteitswet 1998; Gaswet.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

AT: W odniesieniu do przesyłu gazu zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom państwa członkowskiego EOG posiadającym miejsce stałego zamieszkania w EOG. Przedsiębiorstwa i spółki muszą mieć siedzibę na terenie EOG. Operator sieci musi powołać dyrektora zarządzającego i dyrektora technicznego, odpowiedzialnego za techniczną kontrolę działania sieci, będących obywatelami państwa członkowskiego EOG.

Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące obywatelstwa, miejsca stałego zamieszkania i siedziby, jeżeli działanie sieci uznaje się za leżące w interesie publicznym.

W odniesieniu do transportu towarów innych niż gaz i woda zastosowanie mają następujące zasady:

- (i) w odniesieniu do osób fizycznych zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom EOG zamieszkałym w Austrii; oraz

- (ii) przedsiębiorstwa i spółki muszą mieć siedzibę w Austrii. Stosuje się test potrzeb ekonomicznych lub badanie interesu. Rurociągi transgraniczne nie mogą naruszać interesów związanych z bezpieczeństwem Austrii oraz jej statusu jako państwa neutralnego. Przedsiębiorstwa i spółki muszą powołać dyrektora zarządzającego będącego obywatelem państwa członkowskiego EOG. Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące obywatelstwa, miejsca stałego zamieszkania i siedziby, jeżeli działanie rurociągu uznaje się za leżące w krajowym interesie gospodarczym (CPC 713).

Środki:

AT: Rohrleitungsgesetz (ustawa o transporcie rurociągami), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) i (2), §§ 5 (1) i (3), 15, 16 oraz Gaswirtschaftsgesetz 2011(ustawa gazowa), BGBl. I nr 107/2011, art. 43 i 44, art. 90 i 93.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe, kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe (dotyczy wyłącznie instytucji rządowych i samorządowych na szczeblu regionalnym):

AT: W odniesieniu do przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom państwa członkowskiego EOG posiadającym miejsce zamieszkania w EOG. Jeżeli operator wyznacza dyrektora zarządzającego lub dzierżawcę, wymóg miejsca zamieszkania uchyla się.

Osoby prawne (przedsiębiorstwa) i spółki muszą mieć siedzibę na terenie EOG. Muszą powołać dyrektora zarządzającego lub dzierżawcę będących obywatelami państwa członkowskiego EOG zamieszkałymi na terenie EOG.

Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące miejsca zamieszkania, siedziby i obywatelstwa, jeżeli działanie sieci uznaje się za leżące w interesie publicznym (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Środki:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBL. Nr. 59/2006 z późniejszymi zmianami;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBL. Nr. 7800/2005 z późniejszymi zmianami;

Landesgesetz, mit dem das Oberösterreichische Elektrizitätswirtschafts- und -organisationsgesetz 2006 erlassen wird (Oö. ElWOG 2006), LGBL. Nr. 1/2006 z późniejszymi zmianami;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. Nr. 75/1999 z późniejszymi zmianami;

Gesetz vom 16. November 2011 über die Regelung des Elektrizitätswesens in Tirol (Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012), LGBL. Nr. 134/2011;

Gesetz über die Erzeugung, Übertragung und Verteilung von elektrischer Energie (Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBL. Nr. 59/2003 z późniejszymi zmianami;

Gesetz über die Neuregelung der Elektrizitätswirtschaft (Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005), LGBL. Nr. 46/2005;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. Nr. 70/2005 oraz

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. Nr. 24/2006.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

CZ: Do wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz handlu energią elektryczną i innych rodzajów działalności operatora rynku energii elektrycznej, a także do wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i magazynowania gazu oraz handlu gazem, jak również do wytwarzania i dystrybucji energii cieplnej wymagane jest zezwolenie. Takie zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie osobie fizycznej posiadającej zezwolenie na pobyt lub osobie prawnej mającej siedzibę w Unii Europejskiej. W odniesieniu do przesyłu energii elektrycznej

i gazu oraz licencji dla operatorów rynku obowiązują prawa wyłączne (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 62271, 742, 887).

Środki:

CZ: ustawa nr 458/2000 o warunkach dla przedsiębiorstw i administracji publicznej w sektorach energetycznych (ustawa energetyczna).

PL: Na mocy ustawy Prawo energetyczne uzyskania koncesji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie:

- (i) wytwarzania paliw lub energii, z wyłączeniem: wytwarzania paliw stałych lub paliw gazowych, wytwarzania energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 50 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii, kogeneracji energii elektrycznej i ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 5 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii; wytwarzania ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej nieprzekraczającej 5 MW;
- (ii) magazynowania paliw gazowych w instalacjach magazynowych, skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego, jak również magazynowania paliw ciekłych, z wyłączeniem: lokalnego magazynowania gazu płynnego w instalacjach o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz magazynowania paliw ciekłych w obrocie detalicznym;
- (iii) przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, z wyłączeniem: dystrybucji paliw gazowych w sieci o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz przesyłania lub dystrybucji ciepła, jeżeli łączna moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW;

- (iv) obrotu paliwami lub energią, z wyłączeniem: obrotu paliwami stałymi; obrotu energią elektryczną za pomocą instalacji o napięciu poniżej 1 kV będącej własnością odbiorcy; obrotu paliwami gazowymi, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 100 000 euro; obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 10 000 euro oraz obrotu paliwami gazowymi i energią elektryczną dokonywanego na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych przez domy maklerskie prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi oraz obrotu ciepłem, jeżeli moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW. Ograniczenia dotyczące obrotu nie mają zastosowania do usług w zakresie obrotu hurtowego paliwami gazowymi lub gazem płynnym lub do usług detalicznych w odniesieniu do gazu w butlach.

Właściwy organ może udzielić koncesji wyłącznie wnioskodawcy, który ma główne miejsce prowadzenia działalności lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego UE, państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Środki:

PL: ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, art. 32 i 33.

W odniesieniu do transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

LT: Zezwolenia na przesył, dystrybucję i dostarczanie energii elektrycznej oraz organizację obrotu energią elektryczną można wydawać jedynie litewskim osobom prawnym lub oddziałom zagranicznych osób prawnych lub innych organizacji z siedzibą na Litwie. Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowania do usług konsultingowych dotyczących przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej świadczonych na podstawie wynagrodzenia lub umowy (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

W przypadku paliw wymagana jest siedziba na Litwie. Zezwolenia na przesył i dystrybucję paliw można wydawać jedynie litewskim osobom prawnym lub oddziałom zagranicznych osób prawnych lub innych organizacji (jednostkom zależnym) z siedzibą na Litwie.

Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług konsultingowych dotyczących przesyłu i dystrybucji paliw świadczonych na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 713, CPC 887).

Środki:

LT: ustawa nr VIII-1973 z dnia 10 października 2000 r. o gazie ziemnym w Republice Litewskiej oraz
ustawa w sprawie energii elektrycznej Republiki Litewskiej z dnia 20 lipca 2000 r. – nr VIII-1881.

SI: Produkcja, handel, dostawy do odbiorców końcowych, przesył i dystrybucja energii elektrycznej i gazu ziemnego wymagają siedziby w Unii Europejskiej (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Środki:

SI: Energetski zakon (ustawa energetyczna) z 2014 r., Dziennik Urzędowy Republiki Słowenii, nr 17/2014.

Zastrzeżenie nr 17 – Rolnictwo, rybołówstwo i produkcja

Sektor – podsektor	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo; hodowla zwierząt i reniferów, rybołówstwo i rolnictwo; działalność wydawnicza, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji
Klasyfikacja gospodarcza:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 882, 88442
Rodzaj zastrzeżenia:	Dostęp do rynku Traktowanie narodowe Najwyższe uprzywilejowanie <u>Zakaz nakładania wymogów dotyczących wyników</u> Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd
Sekcja:	Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami
Szczebel władzy:	UE / państwo członkowskie (o ile nie określono inaczej)

Opis:

a) Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – zakaz nakładania wymogów dotyczących wyników:

UE: Agencje interwencyjne wyznaczone przez państwa członkowskie Unii Europejskiej skupują zboża zebrane w Unii Europejskiej. Refundacji wywozowych nie przyznaje się na ryż przywożony z jakiegokolwiek państwa trzeciego ani ponownie wywożony do jakiegokolwiek państwa trzeciego. O płatności wyrównawcze mogą ubiegać się wyłącznie producenci ryżu z Unii Europejskiej.

Środki:

UE: rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

IE: Ustanowienie działalności w sektorze młynarstwa przez osoby posiadające miejsce zamieszkania za granicą wymaga zezwolenia (ISIC Rev. 3.1 1531).

Środki:

IE: Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

FI: Jedynie obywatele państwa członkowskiego EOG zamieszkali na obszarze chowu reniferów mogą być właścicielami hodowli reniferów i mogą się tą hodowlą zajmować. Mogą zostać przyznane prawa wyłączne.

Środki:

FI: Poronhoitolaki (ustawa o hodowli reniferów) (848/1990), rozdział 1, s. 4, protokół 3 do Traktatu o przystąpieniu Finlandii.

FR: Do członkostwa w spółdzielni rolniczej lub pełnienia funkcji dyrektora takiej spółdzielni wymagane jest uprzednie zezwolenie (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

Środki:

FR: Code rural et de la pêche maritime: art. R331-1 w sprawie instalacji oraz art. L529-2 w sprawie spółdzielni rolniczych.

SE: Właścicielami i operatorami hodowli reniferów mogą być tylko Lapończycy.

Środki:

SE: ustawa o hodowli reniferów (1971:437), pkt 1.

b) Rybołówstwo i akwakultura (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

FR: Francuski statek pływający pod francuską banderą może uzyskać upoważnienie do połowów lub może być upoważniony do prowadzenia połowów na podstawie kwot krajowych jedynie pod warunkiem stwierdzenia, że występuje rzeczywisty ekonomiczny związek na terytorium Francji, a statek jest zarządzany i kontrolowany ze stałej siedziby znajdującej się na terytorium Francji (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Środki:

FR: Code rural et de la pêche maritime: art. L921-3.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

SE: Połowy komercyjne oznaczają połowy z profesjonalną licencją połowową lub połowy prowadzone przez zagranicznych rybaków posiadających specjalne pozwolenie na połowy komercyjne na szwedzkich wodach terytorialnych lub w szwedzkiej strefie ekonomicznej. Profesjonalna licencja połowowa może zostać wydana rybakowi, dla którego rybołówstwo ma podstawowe znaczenie w kontekście utrzymania się, oraz jeżeli jego działalność jest powiązana ze szwedzką branżą rybną. Związek ze szwedzką branżą rybacką można wykazać np. jeżeli w trakcie roku kalendarzowego rybak dokonuje połowy swoich połowów (pod względem wartości) w Szwecji, jeżeli połowa rejsów połowowych rozpoczyna się w szwedzkim porcie lub połowa rybaków we flocie posiada miejsca stałego zamieszkania w Szwecji.

W przypadku statków o długości przekraczającej pięć metrów wraz z profesjonalną licencją połowową wymagane jest pozwolenie na działalność statku rybackiego. Pozwolenie jest wydawane, jeżeli m.in. statek jest zarejestrowany w rejestrze krajowym, statek ma rzeczywiste związki gospodarcze ze Szwecją, posiadaczem pozwolenia jest rybak z profesjonalną licencją połowową oraz dowódcą statku jest rybak z profesjonalną licencją połowową.

Dowódca statku rybackiego o pojemności brutto powyżej 20 musi być obywatelem państwa członkowskiego EOG. Szwedzka agencja ds. transportu może przyznawać zwolnienia z tego wymogu.

Statek uznaje się za szwedzki i mogący pływać pod szwedzką banderą, jeśli w ponad połowie należy do szwedzkich obywateli lub osób prawnych. Rząd może pozwolić zagranicznym statkom na pływanie pod szwedzką banderą, jeżeli ich działania pozostają pod kontrolą Szwecji albo ich właściciel jest w stanie wykazać, że posiada miejsce stałego zamieszkania w Szwecji. Statki, które w 50 % należą do obywateli państwa członkowskiego EOG lub spółek posiadających statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w EOG i których działania są kontrolowane ze Szwecji, również mogą zostać zarejestrowane w szwedzkim rejestrze (ISIC Rev. 3.1 0501, 3.1 0502, CPC 882).

Środki:

SE: Prawo morskie (1994:1009);

ustawa rybna (1993:787);

zarządzenie w sprawie rybołówstwa, akwakultury i branży rybackiej (1994:1716);

rozporządzenia rybne Krajowej Rady ds. Rybołówstwa (2004:25) oraz

rozporządzenie w sprawie ochrony statków (2003:438).

c) Produkcja – działalność wydawnicza, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

LV: Jedynie osoby prawne zarejestrowane na Łotwie oraz osoby fizyczne z Łotwy mają prawo do zakładania środków masowego przekazu i publikowania w nich. Oddziały nie są dozwolone (CPC 88442).

Środki:

LV: ustawa o prasie i innych środkach masowego przekazu, s. 8

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku:

DE (dotyczy także instytucji rządowych na szczeblu regionalnym): Wszystkie publicznie rozpowszechniane lub drukowane gazety, dzienniki lub czasopisma muszą wyraźnie wskazywać „odpowiedzialnego redaktora” (pełne imię i nazwisko i adres osoby fizycznej). Odpowiedzialny redaktor musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Niemczech, Unii Europejskiej lub kraju EOG. Federalny Minister Spraw Wewnętrznych może dopuścić wyjątki od tej zasady (ISIC Rev. 3.1 223, 224).

Środki:

DE: § 10 Abs. 1 Nr. 4 Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz v. 4. Februar 2005, GVBl. S. 23;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW) v. 14 Jan. 1964, GBl. S.11;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW) v. 24. Mai 1966 (GV. NRW. S. 340);

§ 8 Abs. 1 Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH) vom 25.1.2012, GVOBL. SH S. 266;

§ 7 Abs. 2 Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V) v. 6 Juni 1993, GVOBl. M-V 1993, S. 541;

§ 8 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt in der Neufassung vom 2.5.2013 (GVBl. LSA S. 198);

§ 7 Abs. 2 Berliner Pressegesetz (BlnPrG) v. 15 Juni 1965, GVBl. S. 744;

§ 10 Abs. 1 Nr. 1 Brandenburgisches Landspressegesetz (BbgPG) v. 13. Mai 1993, GVBl. I/93, S. 162;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG), Brem. GBl. 1965, S. 63;

§ 7 Abs. 3 Nr. 1 Hessisches Pressegesetz (HPresseG) v. 12. Dezember 2004, GVBl. 2004 I S.2;

§ 7 Abs. 2 i.V.m § 9 Abs. 1 Ziffer 1 Thüringer Pressegesetz (TPG) v. 31. Juli 1991, GVBl. 1991 S. 271;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Hamburgisches Pressegesetz v. 29. Januar 1965, HmbGVBl., S. 15;

§ 6 Abs. 2 Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG) v. 3. April 1992, SächsGVBl. S. 125;

§ 8 Abs. 2 Niedersächsisches Pressegesetz v. 22. März 1965, GVbl. S. 9;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Saarländisches Mediengesetz (SMG) vom 27. Februar 2002 (Amtsbl. S. 498) oraz

Art. 5 Abs. 2 Bayerisches Pressegesetz in der Fassung der Bekanntmachung v. 19. April 2000 (GVBl, S. 340).

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe, dostęp do rynku, najwyższe uprzywilejowanie:

IT: W zakresie, w jakim Japonia umożliwia włoskim obywatelom i przedsiębiorstwom prowadzenie wyżej wymienionej działalności, Włochy umożliwiają obywatelom i przedsiębiorstwom japońskim prowadzenie takiej działalności na takich samych warunkach. W zakresie, w jakim Japonia umożliwia włoskim inwestorom posiadanie ponad 49 % kapitału i praw głosu w japońskim wydawnictwie, Włochy umożliwiają japońskim inwestorom posiadanie ponad 49 % kapitału i praw głosu we włoskim wydawnictwie na takich samych warunkach (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Środki:

IT: ustawa 416/1981, art. 1 (z późniejszymi zmianami)

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd:

PL: Wymóg obywatelstwa dla naczelników redaktorów gazet i czasopism (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Środki:

PL: ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, Dz.U. 1984 nr 5 poz. 24 z późniejszymi zmianami.

W odniesieniu do liberalizacji inwestycji – traktowanie narodowe oraz transgranicznego handlu usługami – dostęp do rynku, traktowanie narodowe:

SE: Osoby fizyczne będące właścicielami czasopism, które są drukowane i wydawane w Szwecji, muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w Szwecji lub obywatelstwo państwa członkowskiego EOG. Właściciele takich czasopism będący osobami prawnymi muszą mieć siedzibę w EOG. Za czasopisma, które są drukowane i wydawane w Szwecji, oraz nagrania techniczne musi odpowiadać redaktor, który posiada miejsce zamieszkania w Szwecji (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Środki:

SE: ustawa o wolności prasy (1949:105);

ustawa o prawie podstawowym do wolności wypowiedzi (1991:1469) oraz

ustawa o zarządzeniach dotyczących ustawy o wolności prasy oraz o prawie podstawowym do wolności wypowiedzi (1991:1559).

Wykaz Japonii

Uwagi

1. W niniejszym wykazie określono, zgodnie z art. 8.12, 8.18 i 8.24, zastrzeżenia dokonane przez Japonię w odniesieniu do istniejących środków, które nie spełniają zobowiązań wynikających z:
 - a) art. 8.7 lub 8.15;
 - b) art. 8.8 lub 8.16;
 - c) art. 8.9 lub 8.17;
 - d) art. 8.10 lub
 - e) art. 8.11.

2. Każde zastrzeżenie określa następujące elementy:

- a) „sektor” odnosi się do ogólnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;
- b) „podsektor” odnosi się do konkretnego sektora, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;
- c) „klasyfikacja gospodarcza” odnosi się, w stosownych przypadkach, do celów przejrzystości, do działalności objętej zastrzeżeniem zgodnie z kodami krajowych lub międzynarodowych klasyfikacji działalności;
- d) „odnośne zobowiązania” określają zobowiązania, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do których dokonano zastrzeżenia;
- e) „szczebel władzy” wskazuje szczebel władzy utrzymujący środek, w odniesieniu do którego dokonano zastrzeżenia;

f) „środki” oznaczają obowiązujące przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, w odniesieniu do których dokonano zastrzeżenia. Środek wymieniony w elemencie „środki”:

i) oznacza środek zmieniony, kontynuowany lub wznowiony od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy oraz

(ii) obejmuje wszelkie podrzędne środki przyjęte lub utrzymane na mocy środka i spójne z nim oraz

g) „opis” określa, w odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w ust. 1, niezgodne z wymogami aspekty istniejących środków, wobec których dokonano zastrzeżenia.

3. Dokonując interpretacji zastrzeżenia, uwzględnia się wszystkie jego elementy. Zastrzeżenie należy interpretować w świetle odpowiednich postanowień sekcji, w odniesieniu do których dokonano zastrzeżenia, a element „środki” ma pierwszeństwo przed pozostałymi elementami.

4. W odniesieniu do usług finansowych:

- a) ze względów ostrożnościowych w kontekście art. 8.65 Japonii nie zabrania się wprowadzania środków takich jak niedyskryminujące ograniczenia co do formy prawnej obecności handlowej. Z tych samych powodów Japonii nie zabrania się stosowania niedyskryminujących ograniczeń dotyczących dostępu do rynku w odniesieniu do nowych usług finansowych, które to ograniczenia muszą być spójne z ramami regulacyjnymi ukierunkowanymi na osiągnięcie tych celów ostrożnościowych. W związku z tym firmy specjalizujące się w handlu papierami wartościowymi są uprawnione do handlowania papierami wartościowymi określonymi w odpowiednich przepisach prawnych Japonii, natomiast banki nie są uprawnione do handlowania tymi papierami wartościowymi, chyba że jest to dozwolone zgodnie z tymi przepisami oraz
- b) usługi świadczone na terytorium Unii Europejskiej na rzecz usługobiorcy w Japonii bez jakiegokolwiek aktywnego marketingu ze strony usługodawcy są uznawane za usługi świadczone na mocy art. 8.2 lit. d) ppkt (ii).

5. W odniesieniu do usług transportu morskiego środki mające wpływ na usługi kabotażu w transporcie morskim nie są wymienione w niniejszym wykazie, ponieważ są one wyłączone z zakresu sekcji B rozdziału 8, na mocy art. 8.6 ust. 2 lit. a), oraz sekcji C rozdziału 8, na mocy art. 8.14 ust. 2 lit. a).
6. Przepisy ustawowe i wykonawcze Japonii dotyczące dostępności widma i wpływające na zobowiązania wynikające z art. 8.7 i 8.15 nie zostały ujęte w niniejszym wykazie Japonii, zgodnie z załącznikiem 6 do wytycznych w sprawie formułowania list szczegółowych zobowiązań (dokument WTO S/L/92 z dnia 28 marca 2001).
7. Do celów wykazu Japonii „JSIC” oznacza Japońską Standardową Klasyfikację Przemysłową ustanowioną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Komunikacji i zmienioną 30 października 2013 r.

1	Sektor:	Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo oraz usługi powiązane (z wyjątkiem rybołówstwa na morzu terytorialnym, na wodach wewnętrznych, w wyłącznej strefie ekonomicznej i na szelfie kontynentalnym, o którym mowa w zastrzeżeniu nr 11 w wykazie Japonii zawartym w załączniku II do załącznika 8-B)	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja	JSIC 01	Rolnictwo
	gospodarcza:	JSIC 02	Leśnictwo
		JSIC 03	Rybołówstwo, z wyjątkiem akwakultury
		JSIC 04	Akwakultura
		JSIC 6324	Spółdzielnie rolnicze
		JSIC 6325	Spółdzielnie rybackie i przetwórstwa rybnego
		JSIC 871	Stowarzyszenia o charakterze spółdzielczym w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa, gdzie indziej niesklasyfikowane
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹	
		rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3	

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa oraz usług powiązanych (z wyjątkiem rybołówstwa na morzu terytorialnym, na wodach wewnętrznych, w wyłącznej strefie ekonomicznej i na szelfie kontynentalnym, o którym mowa w zastrzeżeniu nr 11 w wykazie Japonii zawartym w załączniku II do załącznika 8-B) w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której wystąpi znaczne negatywne oddziaływanie na sprawne funkcjonowanie gospodarki japońskiej¹.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że brak odniesienia w tym opisie do „bezpieczeństwa narodowego”, o którym mowa w nr 11, 13, 15, 37, 43, 44, 52 i 54 w wykazie Japonii w niniejszym załączniku nie oznacza, że art. 1.5 nie ma zastosowania do tej kontroli ani że Japonia zrzeka się prawa do powoływania się na art. 1.5 w celu uzasadnienia kontroli.

2	Sektor:	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych
	Podsektor:	Naprawa pojazdów silnikowych
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 89 Usługi konserwacji pojazdów samochodowych
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o pojazdach drogowych (ustawa nr 185 z 1951 r.), rozdział 6
	Opis:	<u>Transgraniczny handel usługami</u> Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie naprawy i demontażu pojazdów silnikowych, jest zobowiązana do ustanowienia warsztatu w Japonii i uzyskania zezwolenia od dyrektora generalnego Rejonowego Biura Transportu właściwego dla rejonu, w którym zlokalizowany jest warsztat.

3	Sektor:	Usługi dla przedsiębiorstw
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 9111 Usługi związane z zatrudnieniem JSIC 9121 Usługi agencji pracy tymczasowej
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o bezpieczeństwie zatrudnienia (ustawa nr 141 z 1947 r.), rozdziały 3 i 3-3 ustawa dotycząca zabezpieczenia właściwego funkcjonowania agencji pracy tymczasowej i ochrony wysyłanych pracowników (ustawa nr 88 z 1985 r.), rozdział 2 ustawa o pracy w portach (ustawa nr 40 z 1988 r.), rozdział 4 ustawa o bezpieczeństwie zatrudnienia marynarzy (ustawa nr 130 z 1948 r.), rozdział 3 ustawa dotycząca poprawy warunków zatrudnienia robotników budowlanych (ustawa nr 33 z 1976 r.), rozdział 5 i 6

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Osoba, która zamierza świadczyć następujące usługi dla przedsiębiorstw w Japonii, musi posiadać miejsce prowadzenia działalności w Japonii i, stosownie do sytuacji, uzyskać zezwolenie od właściwego organu lub zgłosić zgłoszenie do właściwego organu:
 - a) prywatne usługi pośrednictwa pracy, w tym płatne usługi pośrednictwa pracy dla pracowników budowlanych i usługi pośrednictwa pracy dla marynarzy lub
 - b) usługi agencji pracy tymczasowej, w tym sztauerów i marynarzy, oraz usługi pośrednictwa pracy dla pracowników budowlanych.
2. Usługi zapewniania zatrudnienia mogą być świadczone wyłącznie przez związek zawodowy, który uzyskał zezwolenie od właściwego organu na mocy ustawy o bezpieczeństwie zatrudnienia lub ustawy o bezpieczeństwie zatrudnienia marynarzy.

4	Sektor:	Usługi świadczone przez agencje inkasa	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja	JSIC 6619	Pozostałe pomocnicze instytucje finansowe
	gospodarcza:	JSIC 7299	Zawody regulowane, gdzie indziej niesklasyfikowane
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa o środkach specjalnych dotyczących zarządzania wierzytelnościami i windykacji należności (ustawa nr 126 z 1998 r.), art. 3 i 4	
		ustawa o adwokaturze (ustawa nr 205 z 1949 r.), rozdziały 72 i 73	

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Osoba, która zamierza świadczyć usługi pośrednictwa w windykacji należności, stanowiące praktykę prawniczą w odniesieniu do postępowań sądowych, musi być adwokatem posiadającym uprawnienia nadane na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Bengoshi”), spółką prawniczą założoną zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Japonii („Bengoshi-hojin”) lub osobą prawną ustanowioną na mocy ustawy o środkach specjalnych dotyczących zarządzania wierzytelnościami i windykacji należności oraz mieć biuro w Japonii.
2. Nikt z wyjątkiem osób prawnych ustanowionych na mocy ustawy o środkach specjalnych dotyczących zarządzania wierzytelnościami i windykacji należności, które prowadzą działalność w dziedzinie obsługi wierzytelności na mocy przepisów tej ustawy, nie może prowadzić działalności polegającej na przejmowaniu i windykacji wierzytelności innych osób.

5	Sektor:	Budownictwo	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 06	Roboty budowlane, ogólne, w tym publiczne i prywatne roboty budowlane
		JSIC 07	Roboty budowlane wykonywane przez wyspecjalizowanych wykonawców, z wyjątkiem instalacji urządzeń
		JSIC 08	Instalacja urządzeń
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa o działalności budowlanej (ustawa nr 100 z 1949 r.), rozdział 2 ustawa dotycząca recyklingu materiałów budowlanych (ustawa nr 104 z 2000 r.), rozdział 5	

Opis:

Transgraniczny handel usługami

1. Osoba, która zamierza prowadzić działalność budowlaną, jest zobowiązana do ustanowienia miejsca prowadzenia działalności w Japonii i uzyskania zezwolenia od Ministra Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki lub od gubernatora prefektury właściwego dla rejonu, w którym zlokalizowane jest miejsce prowadzenia działalności.
2. Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie robót rozbiórkowych, jest zobowiązana do ustanowienia miejsca prowadzenia działalności w Japonii i zarejestrowania się w biurze gubernatora prefektury właściwego dla rejonu, w którym zlokalizowane jest miejsce prowadzenia działalności.

6	Sektor:	Usługi w zakresie dystrybucji
	Podsektor:	Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej, usługi w zakresie sprzedaży detalicznej oraz usługi świadczone przez pośredników dotyczące napojów alkoholowych
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 5222 Napoje spirytusowe JSIC 5851 Sklepy z napojami spirytusowymi
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o podatku od napojów spirytusowych (ustawa nr 6 z 1953 r.), art. 9–11
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> Liczba licencji udzielonych usługodawcom w tych podsektorach może być ograniczona, jeżeli jest to niezbędne do utrzymania równowagi między podażą napojów spirytusowych a popytem na nie w celu zapewnienia dochodów podatkowych z podatku od napojów spirytusowych (art. 10 pkt 11 ustawy o podatku od napojów spirytusowych).

7	Sektor:	Usługi w zakresie dystrybucji
	Podsektor:	Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej świadczone na publicznym rynku hurtowym
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 521 Produkty rolne, produkty hodowli zwierząt i drobiu oraz produkty akwakultury
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o rynku hurtowym (ustawa nr 35 z 1971 r.), art. 9, 10, 15, 17 i 33
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> Liczba licencji udzielonych dostawcom usług handlu hurtowego na publicznych rynkach hurtowych może być ograniczona w przypadkach, gdy dla publicznych rynków hurtowych ustalono maksymalną liczbę dostawców w celu zagwarantowania prawidłowego i należytego funkcjonowania publicznych rynków hurtowych.

8	Sektor:	Wsparcie kształcenia
	Podsektor:	Usługi szkolnictwa wyższego
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 816 Instytucja szkolnictwa wyższego
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o prawie podstawowym do edukacji (ustawa nr 120 z 2006 r.), art. 6 ustawa o edukacji szkolnej (ustawa nr 26 z 1947 r.), art. 2 ustawa o szkolnictwie prywatnym (ustawa nr 270 z 1949 r.), art. 3

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Usługi szkolnictwa wyższego świadczone jako kształcenie formalne w Japonii muszą być świadczone przez instytucje kształcenia formalnego. Instytucje kształcenia formalnego muszą być ustanowione przez edukacyjne osoby prawne.
2. „Instytucje kształcenia formalnego” oznaczają szkoły podstawowe, szkoły średnie pierwszego stopnia, szkoły średnie, szkoły kształcenia obowiązkowego, szkoły średnie drugiego stopnia, uniwersytety, kolegia, kolegia techniczne, szkoły dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przedszkola oraz zintegrowane ośrodki wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem.
3. „Edukacyjna osoba prawna” oznacza osobę prawną prowadzącą działalność nienastawioną na zysk ustanowioną do celów świadczenia usług edukacyjnych na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych.

9	Sektor:	Usługi finansowe
	Podsektor:	Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyjątkiem usług ubezpieczeniowych i związanych z ubezpieczeniami)
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 622 Banki, z wyjątkiem banku centralnego JSIC 631 Instytucje finansowe dla małych przedsiębiorstw
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o gwarantowaniu depozytów (ustawa nr 34 z 1971 r.), art. 2
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji</u> System gwarantowania depozytów nie obejmuje depozytów przyjmowanych przez oddziały banków zagranicznych.

10	Sektor:	Usługi finansowe	
	Podsektor:	Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 672	Podmioty oferujące ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie
		JSIC 6742	Brokerzy i agenci w dziedzinie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa o działalności ubezpieczeniowej (ustawa nr 105 z 1995 r.), art. 185, 186, 275, 276, 277, 286 i 287 rozporządzenie rządowe dotyczące wykonania przepisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej (rozporządzenie rządowe nr 425 z 1995 r.), art. 19 i 39-2 rozporządzenie ministerialne dotyczące wykonania przepisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej (rozporządzenie ministerialne Ministerstwa Finansów nr 5 z 1996 r.), art. 116 i 212-6	

Opis:

Transgraniczny handel usługami

Obecność handlowa jest zasadniczo wymagana w przypadku umów ubezpieczenia w następujących obszarach i wszelkich zobowiązań z nich wynikających:

- a) towary przewożone w ramach terytorium Japonii oraz
- b) statki zarejestrowane w Japonii, które nie są używane w międzynarodowym transporcie morskim.

11	Sektor:	Dostawy energii cieplnej
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 3511 Dostawy energii cieplnej
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹ rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży dostaw energii cieplnej w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub przeszkoda w ochronie bezpieczeństwa publicznego.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.

12	Sektor:	Informacje i komunikacja	
	Podsektor:	Telekomunikacja	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 3700	Siedziby główne zaangażowane głównie w działania zarządcze
		JSIC 3711	Regionalne usługi telekomunikacyjne, z wyjątkiem telefonów przewodowych z funkcjami nadawczymi
		JSIC 3731	Usługi związane z telekomunikacją
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7)	
		Traktowanie narodowe (art. 8.8)	
		Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 8.10)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa dotycząca Nippon Telegraph and Telephone Corporation, Etc. (ustawa nr 85 z 1984 r.), art. 6 i 10	

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Nippon Telegraph and Telephone Corporation nie może wpisać do swojej księgi akcji nazwiska i adresu następujących osób, jeżeli łączny udział praw głosu posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez osoby określone w lit. a)–c) jest równy lub większy jednej trzeciej:
 - a) osoby fizycznej nieposiadającej obywatelstwa Japonii;
 - b) rządu innego państwa lub jego przedstawiciela oraz
 - c) zagranicznej osoby prawnej lub podmiotu zagranicznego.
2. Osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa Japonii nie może objąć stanowiska dyrektora ani audytora w Nippon Telegraph and Telephone Corporation, Nippon Telegraph and Telephone East Corporation ani Nippon Telegraph and Telephone West Corporation.

13	Sektor:	Informacje i komunikacja
	Podsektor:	Usługi internetowe i telekomunikacyjne
	Klasyfikacja gospodarcza ¹ :	JSIC 3711* Regionalne usługi telekomunikacyjne, z wyjątkiem telefonów przewodowych z funkcjami nadawczymi JSIC 3712* Usługi telekomunikacji długodystansowej JSIC 3719* Pozostałe usługi telekomunikacji stacjonarnej JSIC 3721* Telekomunikacja mobilna JSIC 401* Usługi związane z internetem
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27² rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Gwiazdka (*) przy kodach JSIC wskazuje, że działalność objęta niniejszym zastrzeżeniem w ramach tych kodów jest ograniczona do działalności podlegającej wymogowi rejestracji na podstawie art. 9 ustawy o działalności telekomunikacyjnej (ustawa nr 86 z 1984 r.).

² Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży telekomunikacyjnej i w dziedzinie usług internetowych w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub przeszkoda w ochronie bezpieczeństwa publicznego.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.

14	Sektor:	Produkcja
	Podsektor:	Budownictwo okrętowe i naprawa statków oraz silniki okrętowe
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 3131 Budownictwo okrętowe i naprawa statków
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa stoczniowa (ustawa nr 129 z 1950 r.), art. od 2 do 3-2
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> Osoba, która zamierza założyć lub rozbudować doki, które mogą być użyte do budowy lub naprawy statków o pojemności brutto co najmniej 500 ton lub o długości co najmniej 50 metrów, musi uzyskać zezwolenie od Ministra ds. Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki. Wydanie licencji uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych.

15	Sektor:	Produkcja
	Podsektor:	Produkcja leków i produktów leczniczych
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 1653 Preparaty biologiczne
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹ rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży produkcji preparatów biologicznych w Japonii. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „branża produkcji preparatów biologicznych” dotyczy działalności gospodarczej w zakładach, które produkują szczepionki, surowice, toksoidy, antytoksyny i niektóre preparaty podobne do wspomnianych powyżej produktów lub produkty krwiopochodne.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub przeszkoda w ochronie bezpieczeństwa publicznego.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.

16	Sektor:	Produkcja	
	Podsektor:	Produkcja skóry i wyrobów ze skóry	
	Klasyfikacja gospodarcza ¹ :	JSIC 1189*1	Tekstylia, odzież i akcesoria, gdzie indziej niesklasyfikowane
		JSIC 1694*2	Żelatyna i kleje
		JSIC 192	Obuwie z gumy i tworzyw sztucznych i akcesoria do niego
		JSIC 2011	Garbowanie i wykańczanie skór
		JSIC 2021	Skórzane wyroby do urządzeń mechanicznych, z wyjątkiem rękawic i mitenek
		JSIC 2031	Wycinane ze skóry elementy obuwia i akcesoria do obuwia
		JSIC 2041	Obuwie skórzane
		JSIC 2051	Rękawice i mitenki skórzane
		JSIC 2061	Walizki
		JSIC 207	Torebki i małe saszetki ze skóry
		JSIC 2081	Skóry futerkowe
		JSIC 2099	Pozostałe produkty skórzane
		JSIC 3253*1	Towary związane ze sportem, w tym lekkoatletyką

¹ Gwiazdka (*1) przy kodzie JSIC wskazuje, że działalność objęta niniejszym zastrzeżeniem w ramach tego kodu jest ograniczona do działalności związanej z produkcją skóry i wyrobów ze skóry. Gwiazdka (*2) przy kodzie JSIC wskazuje, że działalność objęta niniejszym zastrzeżeniem w ramach tego kodu jest ograniczona do działalności związanej z produkcją kleju zwierzęcego (nikawa) i żelatyny.

Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹ rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży produkcji skóry i wyrobów ze skóry w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której wystąpi znaczne negatywne oddziaływanie na sprawne funkcjonowanie gospodarki japońskiej¹.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że brak odniesienia w tym opisie do „bezpieczeństwa narodowego”, o którym mowa w nr 11, 13, 15, 37, 43, 44, 52 i 54 w wykazie Japonii w niniejszym załączniku nie oznacza, że art. 1.5 nie ma zastosowania do tej kontroli ani że Japonia zrzeka się prawa do powoływania się na art. 1.5 w celu uzasadnienia kontroli.

17	Sektor:	Kwestie związane z przynależnością państwową statku
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15) Traktowanie narodowe (art. 8.8 i 8.16) Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 8.10)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o statkach (ustawa nr 46 z 1899 r.), art. 1

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Do świadczenia usług w zakresie międzynarodowego transportu morskiego (w tym usług w zakresie transportu pasażerskiego i towarowego) w drodze utworzenia zarejestrowanej spółki obsługującej flotę pływającą pod banderą Japonii ma zastosowanie wymóg przynależności państwowej.
2. „Wymóg przynależności państwowej” oznacza, że statek musi być własnością obywatela Japonii lub spółki utworzonej na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych, której wszyscy przedstawiciele i nie mniej niż dwie trzecie kadry zarządzającej są obywatelami Japonii.

18	Sektor:	Usługi metrologiczne
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7441 Usługi kontroli towarów JSIC 745 Wydawanie certyfikatów przez inspektorów
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa metrologiczna (ustawa nr 51 z 1992 r.), rozdziały 3, 5, 6 i 8 Przepisy dotyczące ustawy metrologicznej (rozporządzenie ministerialne Ministerstwa Handlu i Przemysłu Międzynarodowego nr 69 z 1993 r.) rozporządzenie ministerialne dotyczące wyznaczonego organu inspekcyjnego, wyznaczonego organu weryfikacyjnego, wyznaczonego organu ds. kontroli certyfikatów metrologicznych oraz organu ds. akredytacji podmiotów prowadzących zdefiniowaną działalność w zakresie certyfikacji metrologicznej (rozporządzenie ministerialne Ministerstwa Handlu i Przemysłu Międzynarodowego nr 72 z 1993 r.)

¹ Do celów niniejszego zastrzeżenia:

- a) „przrządy pomiarowe” oznaczają urządzenia, maszyny lub sprzęt stosowane do pomiaru;
- b) „zdefiniowane przrządy pomiarowe” oznaczają przrządy pomiarowe stosowane w transakcjach lub do celów certyfikacji lub przrządy pomiarowe wykorzystywane głównie w życiu codziennym przez ogół konsumentów oraz te zdefiniowane w rozporządzeniu rządowym w celu ustanowienia norm dotyczących ich struktury i granicy błędu w celu zagwarantowania prawidłowego wykonywania pomiarów;
- c) rodzaje „działalności w dziedzinie certyfikacji metrologicznej” w ramach wymogu opisanego w ust. 3 wymieniono poniżej, a rejestracja takiej działalności musi być zgodna z klasyfikacją działalności gospodarczej określoną rozporządzeniem Ministerstwa Gospodarki, Handlu i Przemysłu:
 - (i) działalność w zakresie wydawania certyfikatów metrologicznych poświadczających długość, wagę, powierzchnię, objętość lub temperaturę towarów przeznaczonych do załadunku lub rozładunku albo wysyłki lub nadawania do transportu, składowania lub sprzedaży, lub zakupu (z wyłączeniem certyfikatów metrologicznych dotyczących masy lub objętości towarów, które mają być załadowane na statek lub wyładowane ze statku) oraz
 - (ii) działalność w zakresie wydawania certyfikatów metrologicznych poświadczających stężenie, poziom ciśnienia akustycznego lub ilość innych zjawisk fizycznych określonych w rozporządzeniu rządowym (z wyjątkiem tych wymienionych w ppkt (i));
wymóg ten nie ma jednak zastosowania w przypadku, gdy podmiotem zajmującym się certyfikacją metrologiczną jest rząd centralny, samorząd lokalny lub zarejestrowana agencja administracyjna określona w art. 2 ust. 1 ustawy o przepisach ogólnych dotyczących zarejestrowanych agencji administracyjnych (ustawa nr 103 z 1999 r.), wyznaczony lub wyznaczona rozporządzeniem rządowym jako podmiot właściwy do prawidłowego wykonywania działalności w zakresie certyfikacji metrologicznej, lub gdy działalność w zakresie certyfikacji metrologicznej prowadzi podmiot zarejestrowany lub wyznaczony na mocy przepisów wskazanych w tym rozporządzeniu rządowym albo podmiot, który został wyznaczony do prowadzenia takiej działalności na mocy tego rozporządzenia oraz
- d) „zdefiniowana działalność w zakresie certyfikacji metrologicznej” oznacza działalność określoną rozporządzeniem rządowym jako wymagającą wysokiego poziomu technologii do poświadczenia pomiaru bardzo małych ilości zjawisk fizycznych określonych w lit. c) ppkt (ii).

1. Osoba, która zamierza świadczyć usługi przeprowadzania okresowych kontroli zdefiniowanych przyrządów pomiarowych, jest zobowiązana do ustanowienia osoby prawnej w Japonii i musi być wyznaczona przez gubernatora prefektury właściwego dla rejonu, w którym osoba ta zamierza prowadzić kontrole, albo przez burmistrza oznaczonego miasta (ang. *designated city*), albo wójta oznaczonej dzielnicy (ang. *designated ward*) lub wsi, jeżeli miejsce, w którym osoba ta zamierza prowadzić kontrole, jest zlokalizowane w rejonie należącym do tego oznaczonego miasta, dzielnicy lub wsi.
2. Osoba, która zamierza świadczyć usługi weryfikacji zdefiniowanych przyrządów pomiarowych, jest zobowiązana do ustanowienia osoby prawnej w Japonii i musi być wyznaczona przez Ministra Gospodarki, Handlu i Przemysłu.
3. Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie certyfikacji metrologicznej, w tym zdefiniowaną działalność w zakresie certyfikacji metrologicznej, jest zobowiązana do posiadania miejsca prowadzenia działalności w Japonii i zarejestrowania się w biurze gubernatora prefektury właściwego dla rejonu, w którym zlokalizowane jest miejsce prowadzenia działalności.

4. Osoba, która zamierza świadczyć usługi przeprowadzania kontroli zdefiniowanych przyrządów pomiarowych wykorzystywanych do certyfikacji metrologicznej, jest zobowiązana do ustanowienia osoby prawnej w Japonii i musi być wyznaczona przez gubernatora prefektury właściwego dla rejonu, w którym osoba ta zamierza prowadzić kontrole.
5. Osoba, która zamierza świadczyć usługi akredytacji podmiotów zajmujących się zdefiniowaną działalnością w zakresie certyfikacji metrologicznej, jest zobowiązana do ustanowienia osoby prawnej w Japonii i musi być wyznaczona przez Ministra Gospodarki, Handlu i Przemysłu.
6. Osoba, która zamierza świadczyć usługi kalibracji przyrządów pomiarowych, jest zobowiązana do ustanowienia osoby prawnej w Japonii i musi być wyznaczona przez Ministra Gospodarki, Handlu i Przemysłu.

19	Sektor:	Działalność lecznicza, opieka zdrowotna i opieka społeczna	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 8599	Pozostałe usługi zabezpieczenia społecznego i opieki społecznej oraz usługi opiekuńcze
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa dotycząca pobierania składek na ubezpieczenia pracownicze (ustawa nr 84 z 1969 r.), rozdział 4	
		Przepisy wykonawcze do ustawy dotyczącej pobierania składek na ubezpieczenia pracownicze (rozporządzenie ministerialne Ministerstwa Pracy nr 8 z 1972 r.)	

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

Wyłącznie stowarzyszenie przedsiębiorców lub federacja skupiająca takie stowarzyszenia zatwierdzone przez Ministerstwo Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych mogą prowadzić działalność w zakresie ubezpieczeń pracowniczych powierzoną im przez przedsiębiorców. Stowarzyszenie, które ma zamiar prowadzić taką działalność w zakresie ubezpieczeń pracowniczych zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Japonii jest zobowiązane do ustanowienia biura w Japonii oraz uzyskania zgody Ministra Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej.

20	Sektor:	Górnictwo i usługi związane z górnictwem
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 05 Górnictwo i wydobywanie kamieni i żwiru
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15) Traktowanie narodowe (art. 8.8 i 8.16)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa górnicza (ustawa nr 289 z 1950 r.), rozdziały 2 i 3
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> Prawo do prowadzenia działalności wydobywczej lub licencję na działalność wydobywczą może uzyskać wyłącznie obywatel Japonii lub przedsiębiorstwo japońskie ¹ .

¹ Zgodnie z rozdziałami 2 i 3 ustawy o górnictwie usługi wymagające prawa do działalności wydobywczej lub licencji na wydobycie muszą być świadczone przez obywatela japońskiego lub przedsiębiorstwo założone na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych.

21	Sektor:	Przemysł naftowy	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja	JSIC 053	Produkcja ropy naftowej i gazu ziemnego
	gospodarcza ¹ :	JSIC 1711	Rafinacja ropy naftowej
		JSIC 1721	Oleje smarowe i smary (produkowane poza rafineriami ropy naftowej)
		JSIC 1741*1	Materiały chodnikowe
		JSIC 1799*1	Pozostałe produkty naftowe i węglowe
		JSIC 4711*1	Zwykłe magazynowanie, z wyjątkiem przechowywania w chłodniach
		JSIC 4721*1	Przechowywanie w chłodniach
		JSIC 5331	Ropa naftowa
		JSIC 6051	Stacje paliw (stacje benzynowe)
		JSIC 6052*1	Sklepy z paliwami, z wyjątkiem stacji benzynowych
		JSIC 9299*2	Pozostałe usługi dla przedsiębiorstw, gdzie indziej niesklasyfikowane

¹ Gwiazdka (*1) przy kodach JSIC wskazuje, że działalność objęta niniejszym zastrzeżeniem w ramach tych kodów jest ograniczona do działalności związanej z przemysłem naftowym. Gwiazdka (*2) przy kodzie JSIC wskazuje, że działalność objęta niniejszym zastrzeżeniem w ramach tego kodu jest ograniczona do działalności związanej z przemysłem gazu płynnego (LPG).

Odnośne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹ rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w przemysł naftowy w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której wystąpi znaczne negatywne oddziaływanie na sprawne funkcjonowanie gospodarki japońskiej¹.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.
4. Żadne organiczne substancje chemiczne, takie jak etylen, glikol etylenowy i poliwęglany, nie wchodzą w zakres przemysłu naftowego. W związku z tym wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym nie mają zastosowania do inwestycji w wytwarzanie tych produktów.

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że brak odniesienia w tym opisie do „bezpieczeństwa narodowego”, o którym mowa w nr 11, 13, 15, 37, 43, 44, 52 i 54 w wykazie Japonii w niniejszym załączniku nie oznacza, że art. 1.5 nie ma zastosowania do tej kontroli ani że Japonia zrzeka się prawa do powoływania się na art. 1.5 w celu uzasadnienia kontroli.

22	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7211 Kancelarie prawne
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o adwokaturze (ustawa nr 205 z 1949 r.), rozdziały 3, 4, 4-2, 5 i 9
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi prawnicze, musi posiadać kwalifikacje adwokackie na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Bengoshi”) oraz ustanowić kancelarię w rejonie właściwości miejscowego stowarzyszenia zawodowego adwokatów, do którego należy. 2. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi prawnicze, jest zobowiązane do ustanowienia spółki prawniczej zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi („Bengoshi-Hojin”).

23	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7211 Kancelarie prawne
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o środkach specjalnych dotyczących świadczenia usług prawniczych przez zagranicznych prawników (ustawa nr 66 z 1986 r.), rozdziały 2, 4 i 5

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi doradcze w dziedzinie prawa, musi posiadać kwalifikacje zarejestrowanego prawnika zagranicznego na podstawie japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Gaikokuho-Jimu-Bengoshi”) oraz ustanowić kancelarię w rejonie właściwości miejscowego stowarzyszenia zawodowego prawników, do którego dana osoba fizyczna należy.
2. Zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi Gaikokuho-Jimu-Bengoshi ma obowiązek przebywać w Japonii nie krócej niż 180 dni w roku.
3. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi doradcze w dziedzinie prawa zagranicznego, jest zobowiązane do ustanowienia zarejestrowanej spółki prawników zagranicznych zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi („Gaikokuho-Jimu-Bengoshi-Hojin”).

24	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7212 Kancelarie rzeczników patentowych
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o rzecznikach patentowych (ustawa nr 49 z 2000 r.), rozdziały 3, 6 i 8
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi rzecznika patentowego, musi posiadać kwalifikacje rzecznika patentowego na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Benrishi”). 2. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi rzeczników patentowych, jest zobowiązane do ustanowienia spółki specjalizującej się w prawie patentowym zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi („Tokkyo-Gyomu-Hojin”).

...[Załącznik 8-B]/pl 279

26	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7221 Kancelarie notarialne i kancelarie doradców prawnych
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o doradcach prawnych (ustawa nr 197 z 1950 r.), rozdziały 3, 4, 5, 7 i 10
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi doradcy prawnego, musi posiadać kwalifikacje doradcy prawnego na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Shiho-Shoshi”) oraz ustanowić kancelarię w rejonie właściwości miejscowego stowarzyszenia zawodowego doradców prawnych, do którego dana osoba fizyczna należy. 2. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi doradców prawnych, jest zobowiązane do ustanowienia spółki doradców prawnych zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi („Shiho-Shoshi-Hojin”).

27	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7241 Biura biegłych rewidentów
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o biegłych rewidentach (ustawa nr 103 z 1948 r.), rozdziały 3, 5-2 i 7
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi biegłego rewidenta, musi posiadać kwalifikacje biegłego rewidenta na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Koninkaikeishi”). 2. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi biegłych rewidentów, jest zobowiązane do ustanowienia spółki biegłych rewidentów zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi („Kansa-Hojin”).

28	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7242 Biura księgowe ds. podatków
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o uprawnieniach licencjonowanych księgowych ds. podatków (ustawa nr 237 z 1951 r.), rozdziały 3, 4, 5-2, 6 i 7 Przepisy wykonawcze do ustawy o uprawnieniach licencjonowanych księgowych ds. podatków (rozporządzenie ministerialne Ministerstwa Finansów nr 55 z 1951 r.)
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi licencjonowanego księgowego ds. podatków, musi uzyskać kwalifikacje księgowego ds. podatków na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Zeirishi”) oraz ustanowić biuro w rejonie właściwości miejscowego stowarzyszenia zawodowego księgowych ds. podatków, do którego dana osoba fizyczna należy. 2. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi licencjonowanych księgowych ds. podatków, jest zobowiązane do ustanowienia spółki księgowych ds. podatków zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi („Zeirishi-Hojin”).

29	Sektor:	Zawody regulowane	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja	JSIC 7231	Kancelarie doradców administracyjnych
	gospodarcza:	JSIC 7294	Uprawnieni rzeczoznawcy majątkowi
		JSIC 7299	Zawody regulowane, gdzie indziej niesklasyfikowane
		JSIC 7421	Usługi projektowania architektonicznego
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa o architektach lub inżynierach budowlanych (ustawa nr 202 z 1950 r.), rozdziały 1, 2 i 6	
	Opis:	<u>Transgraniczny handel usługami</u> Architekt lub inżynier budownictwa posiadający kwalifikacje architekta lub inżyniera budownictwa na podstawie japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Kenchikushi”) lub osoba zatrudniająca takiego architekta lub inżyniera budownictwa, który lub która zamierza prowadzić działalność w zakresie projektowania, inspekcji robót budowlanych, pracy administracyjnej związanej z umowami o roboty budowlane, nadzoru robót budowlanych, badania i oceny budynków, jak również pełnić funkcję przedstawiciela w postępowaniach prowadzonych na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących robót budowlanych, na zlecenie innych osób i za wynagrodzeniem, ma obowiązek ustanowienia biura w Japonii.	

30	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7251 Biura certyfikowanych konsultantów ds. zabezpieczenia społecznego i pracy
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o uprawnieniach certyfikowanego konsultanta ds. zabezpieczenia społecznego i pracy (ustawa nr 89 z 1968 r.), rozdziały 2-2, 4-2, 4-3 i 5
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi konsultanta ds. zabezpieczenia społecznego i pracy, musi posiadać kwalifikacje konsultanta ds. zabezpieczenia społecznego i pracy na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Shakai-Hoken-Romushi”) oraz ustanowić biuro w Japonii. 2. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi konsultantów ds. zabezpieczenia społecznego i pracy, jest zobowiązane do ustanowienia spółki konsultantów ds. zabezpieczenia społecznego i pracy na podstawie japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Shakai-Hoken-Romushi-Hojin”).

31	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7231 Kancelarie doradców administracyjnych
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o doradcach administracyjnych (ustawa nr 4 z 1951 r.), rozdziały 3, 5 i 8
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi doradcy administracyjnego, musi uzyskać kwalifikacje doradcy administracyjnego na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Gyosei-Shoshi”) oraz ustanowić kancelarię w rejonie właściwości miejscowego stowarzyszenia zawodowego doradców administracyjnych, do którego dana osoba fizyczna należy. 2. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi doradców administracyjnych, jest zobowiązane do ustanowienia spółki doradców administracyjnych zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi („Gyosei-Shoshi-Hojin”).

32	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7299 Zawody regulowane, gdzie indziej niesklasyfikowane
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o agentach procedur morskich (ustawa nr 32 z 1951 r.), art. 17
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> Usługi agenta procedur morskich muszą być świadczone przez osobę fizyczną, która posiada kwalifikacje agenta procedur morskich na mocy przepisów ustawowych i wykonawczych Japonii („Kaijidairishi”).

33	Sektor:	Zawody regulowane
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7222 Biura specjalistów ds. rejestracji nieruchomości
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o specjalistach ds. rejestracji nieruchomości (ustawa nr 228 z 1950 r.), rozdziały 3, 4, 5, 7 i 10
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Osoba fizyczna, która zamierza świadczyć usługi specjalisty ds. rejestracji nieruchomości, musi posiadać uprawnienia specjalisty ds. rejestracji nieruchomości nadane na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych („Tochi-Kaoku-Chosashi”) oraz ustanowić biuro w rejonie właściwości miejscowego stowarzyszenia zawodowego specjalistów ds. rejestracji nieruchomości, do którego należy. 2. Przedsiębiorstwo, które zamierza świadczyć usługi specjalistów ds. rejestracji nieruchomości, jest zobowiązane do ustanowienia spółki specjalistów ds. rejestracji nieruchomości zgodnie z japońskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi („Tochi-Kaoku-Chosashi-Hojin”).

34	Sektor:	Nieruchomości	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja	JSIC 6811	Pośrednicy w sprzedaży budynków i domów
	gospodarcza:	JSIC 6812	Usługi podziału gruntów i usługi deweloperskie
		JSIC 6821	Pośrednicy w obrocie nieruchomościami
		JSIC 6941	Zarządcy nieruchomości
	Oдноśne	Dostęp do rynku (art. 8.15)	
	zobowiązania:		
	Szczebel	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	władzy:		
	Środki:	ustawa o działalności gospodarczej w zakresie transakcji dotyczących działek budowlanych i budynków (ustawa nr 176 z 1952 r.), rozdział 2	
		ustawa o konsorcjach zawieranych w celu sfinansowania nieruchomości (ustawa nr 77 z 1994 r.), rozdziały 2 i 4-2	
		ustawa dotycząca poprawy zarządzania kondominiami (ustawa nr 149 z 2000 r.), rozdział 3	

Opis:

Transgraniczny handel usługami

1. Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie transakcji dotyczących działek budowlanych i budynków, jest zobowiązana do ustanowienia miejsca prowadzenia działalności w Japonii i uzyskania zezwolenia od Ministra Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki lub od gubernatora prefektury właściwego dla rejonu, w którym zlokalizowane jest miejsce prowadzenia działalności.
2. Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie zarządzania nieruchomościami, jest zobowiązana do ustanowienia biura w Japonii i do uzyskania zezwolenia od właściwego ministra lub od gubernatora prefektury właściwego dla rejonu, w którym zlokalizowane jest biuro, albo do przesłania zgłoszenia do właściwego ministra.
3. Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie zarządzania kondominiami, zobowiązana jest do ustanowienia biura w Japonii i musi być zarejestrowana w wykazie prowadzonym przez Ministerstwo Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki.

35	Sektor:	Usługi w zakresie wyceny nieruchomości
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7294 Uprawnieni rzeczoznawcy majątkowi
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa dotycząca wyceny nieruchomości (ustawa nr 152 z 1963 r.), rozdział 3
	Opis:	<u>Transgraniczny handel usługami</u> Osoba, która zamierza świadczyć usługi wyceny nieruchomości, jest zobowiązana do ustanowienia biura w Japonii i musi być zarejestrowana w wykazie prowadzonym przez Ministerstwo Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki lub przez prefekturę, w której jurysdykcji znajduje się rejon, w którym mieści się biuro.

36	Sektor:	Marynarze
	Podsektor:	
	Klasyfikacja	JSIC 031 Rybołówstwo morskie
	gospodarcza:	JSIC 451 Transport oceaniczny
		JSIC 452 Transport przybrzeżny
	Oдноśne	Dostęp do rynku (art. 8.15)
	zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.16)
	Szczebel	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	władzy:	
	Środki:	ustawa o marynarzach (ustawa nr 100 z 1947 r.), rozdział 4
		Oficjalny komunikat Dyrektora Generalnego Departamentu Marynarzy Biura Technologii Morskiej i Bezpieczeństwa Morskiego Ministerstwa Transportu nr 115 z 1990 r.
		Oficjalny komunikat Dyrektora Generalnego Departamentu Marynarzy Biura Technologii Morskiej i Bezpieczeństwa Morskiego Ministerstwa Transportu nr 327 z 1990 r.
		Oficjalny komunikat Dyrektora Generalnego Biura Morskiego Ministerstwa Gruntów, Infrastruktury i Transportu nr 153 z 2004 r.
	Opis:	<u>Transgraniczny handel usługami</u>
		Cudzoziemcy zatrudnieni przez przedsiębiorstwa japońskie, z wyjątkiem marynarzy, o których mowa w stosownych oficjalnych komunikatach, nie mogą wykonywać pracy na statkach pływających pod banderą japońską.

37	Sektor:	Usługi ochroniarskie
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 923 Usługi dozoru
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹ rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży usług ochroniarskich w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub przeszkoda w ochronie bezpieczeństwa publicznego.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.

38	Sektor:	Usługi związane z BHP	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7299	Zawody regulowane, gdzie indziej niesklasyfikowane
		JSIC 7441	Usługi kontroli towarów
		JSIC 7452	Certyfikacja badań w zakresie środowiska pracy
		JSIC 8222	Ośrodki poradnictwa zawodowego
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa o bezpieczeństwie i higienie pracy (ustawa nr 57 z 1972 r.), rozdziały 5 i 8 rozporządzenie ministerialne w sprawie rejestracji i wyznaczania podmiotów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz rozporządzeń wydawanych na podstawie ustawy (rozporządzenie ministerialne Ministerstwa Pracy nr 44 z 1972 r.) ustawa dotycząca pomiarów środowiska pracy (ustawa nr 28 z 1975 r.), rozdziały 2 i 3 Przepisy wykonawcze do ustawy o pomiarach środowiska pracy (rozporządzenie ministerialne Ministerstwa Pracy nr 20 z 1975 r.)	

Opis:

Transgraniczny handel usługami

Osoba, która zamierza świadczyć usługi inspekcji lub weryfikacji maszyn roboczych, kursów umiejętności oraz inne powiązane usługi związane z bezpieczeństwem i higieną pracy lub usługami pomiaru środowiska pracy, musi mieć miejsce zamieszkania lub biuro w Japonii i być zarejestrowana w rejestrze prowadzonym przez Ministra Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej lub Dyrektora Generalnego Prefekturalnego Biura Pracy.

39	Sektor:	Usługi geodezyjne
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 7422 Usługi geodezyjne
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa geodezyjna (ustawa nr 188 z 1949 r.), rozdział 6
	Opis:	<u>Transgraniczny handel usługami</u> Osoba, która zamierza świadczyć usługi geodezyjne, jest zobowiązana do ustanowienia miejsca prowadzenia działalności w Japonii i musi być zarejestrowana w rejestrze prowadzonym przez Ministra Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki.

40	Sektor:	Usługi dla przedsiębiorstw
	Podsektor:	Rejestracja statków powietrznych w krajowym rejestrze
	Klasyfikacja gospodarcza:	
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
		Traktowanie narodowe (art. 8.8 i 8.16)
		Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 8.10)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o lotnictwie cywilnym (ustawa nr 231 z 1952 r.), rozdział 2

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Do krajowego rejestru nie można wpisać statku powietrznego będącego własnością którejkolwiek z poniższych osób fizycznych lub podmiotów:
 - a) osoby fizycznej nieposiadającej obywatelstwa Japonii;
 - b) innego państwa lub innego podmiotu publicznego lub jego odpowiednika;
 - c) osoby prawnej lub innego podmiotu ustanowionych na mocy przepisów ustawowych i wykonawczych innego kraju oraz
 - d) osoby prawnej reprezentowanej przez osoby fizyczne lub podmioty, o których mowa w lit. a), b) lub c); osoby prawnej, w której co najmniej jedna trzecia członków rady dyrektorów składa się z osób fizycznych lub podmiotów, o których mowa w lit. a), b) lub c) lub osoby prawnej, w której co najmniej jedna trzecia praw głosu znajduje się w posiadaniu osób fizycznych lub podmiotów, o których mowa w lit. a), b) lub c).
2. Zagraniczny statek powietrzny nie może zostać wpisany do rejestru krajowego.

41	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Pośrednictwo celne
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 4899 Usługi związane z transportem, gdzie indziej niesklasyfikowane
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o pośrednictwie celnym (ustawa nr 122 z 1967 r.), rozdział 2
	Opis:	<u>Transgraniczny handel usługami</u> Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie pośrednictwa celnego, musi posiadać miejsce prowadzenia działalności w Japonii i uzyskać zezwolenie Dyrektora Generalnego ds. Celnym właściwego dla rejonu, w którym osoba ta zamierza prowadzić działalność w zakresie pośrednictwa celnego.

42	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Usługi spedycji (z wyjątkiem działalności spedytorskiej z użyciem transportu lotniczego)
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 4441 Transport towarów obejmujący odbiór i dostawę JSIC 4821 Transport towarów do dostarczenia, z wyjątkiem działalności typu „collect-and-deliver”
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15) Traktowanie narodowe (art. 8.8 i 8.16) Najwyższe uprzywilejowanie (art. 8.9 i 8.17) Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd (art. 8.10)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o działalności spedycyjnej (ustawa nr 82 z 1989 r.), rozdział 2 i 4 Przepisy wykonawcze do ustawy o działalności spedycyjnej (rozporządzenie ministerialne Ministerstwa Transportu nr 20 z 1990 r.), rozdziały 3–5

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Następujące osoby fizyczne lub podmioty podlegają wymogowi rejestracji lub uzyskania zezwolenia lub zgody Ministra Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki na prowadzenie działalności spedycyjnej z wykorzystaniem międzynarodowej żeglugi morskiej. Taka rejestracja, zezwolenie lub zgoda przyznawane są na zasadzie wzajemności:
 - a) osobie fizycznej nieposiadającej obywatelstwa Japonii;
 - b) innemu państwu lub innemu podmiotowi publicznemu lub jego odpowiednikowi;
 - c) osobie prawnej lub innemu podmiotowi ustanowionym na mocy przepisów ustawowych i wykonawczych innego kraju oraz
 - d) osobie prawnej reprezentowanej przez osoby fizyczne lub podmioty, o których mowa w lit. a), b) lub c); osobie prawnej, w której co najmniej jedna trzecia członków rady dyrektorów składa się z osób fizycznych lub podmiotów, o których mowa w lit. a), b) lub c) lub osobie prawnej, w której co najmniej jedna trzecia praw głosu znajduje się w posiadaniu osób fizycznych lub podmiotów, o których mowa w lit. a), b) lub c).
2. Osoba, która zamierza prowadzić działalność spedycyjną, zobowiązana jest do ustanowienia biura w Japonii i musi być zarejestrowana w wykazie prowadzonym przez Ministra Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki lub uzyskać od niego zezwolenie lub zgodę.

43	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Transport kolejowy
	Klasyfikacja	JSIC 421 Transport kolejowy
	gospodarcza:	JSIC 4851 Usługi w zakresie infrastruktury kolejowej
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹ rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży transportu kolejowego w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub utrudnienie ochrony bezpieczeństwa publicznego.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.
4. Produkcja pojazdów lub ich części i komponentów dla branży transportu kolejowego nie wchodzi w zakres branży transportu kolejowego. W związku z tym wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym nie mają zastosowania do inwestycji w wytwarzanie tych produktów.

44	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Transport drogowy osób
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 4311 Operatorzy publicznego transportu autobusowego
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹ rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży transportu autobusowego w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub przeszkoda w ochronie bezpieczeństwa publicznego.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.
4. W zakres branży transportu autobusowego nie wchodzi produkcja pojazdów lub ich części i komponentów dla branży transportu autobusowego. W związku z tym wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym nie mają zastosowania do inwestycji w wytwarzanie tych produktów.

45	Sektor:	Transport	
	Podsektor:	Transport drogowy	
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 431	Operatorzy publicznego transportu autobusowego
		JSIC 432	Powszechni operatorzy taksówek
		JSIC 433	Operatorzy transportu autobusowego na podstawie umowy
		JSIC 4391	Przewóz osób pojazdami silnikowymi (na podstawie umowy szczegółowej)
		JSIC 441	Powszechne usługi transportu ciężarowego
		JSIC 442	Transport ciężarowy (na podstawie umowy szczegółowej)
		JSIC 443	Transport towarowy małymi pojazdami
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa o transporcie drogowym (ustawa nr 183 z 1951 r.), rozdział 2 ustawa o środkach specjalnych dotyczących właściwego zarządzania działalnością taksówkarską i jej rewitalizacji w określonych regionach (ustawa nr 64 z 2009 r.), rozdziały 2 i 7 (zwana dalej w niniejszym zastrzeżeniu „ustawą”)	
		ustawa o transporcie ciężarowym (ustawa nr 83 z 1989 r.), rozdział 2	

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie transportu drogowego osób lub towarów zobowiązana jest do ustanowienia miejsca prowadzenia działalności w Japonii oraz do uzyskania zezwolenia od Ministra Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki lub do przesłania mu zgłoszenia.
2. W odniesieniu do powszechnej działalności operatora taksówek Minister Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki nie może udzielić zezwolenia osobie, która zamierza prowadzić taką działalność, lub nie może zatwierdzić zmiany biznesplanu takiego przedsiębiorstwa w „określonych regionach” i „częściowo określonych regionach” wyznaczonych przez Ministerstwo Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki. Zezwolenie to może być przyznane a zmiana biznesplanu zatwierdzona w odniesieniu do „częściowo określonych regionów”, w przypadku gdy spełnione są normy określone w ustawie, w tym wymóg, zgodnie z którym oferta operatorów powszechnych przedsiębiorstw taksówkarskich w danym regionie nie przekracza wielkości zapotrzebowania na przewozy. Wyznaczenie takie może mieć miejsce w przypadku, gdy oferta powszechnych przedsiębiorstw taksówkarskich w danym regionie przekracza lub może przekroczyć wielkości popytu na przewozy w takim stopniu, że byłoby trudno zapewnić bezpieczeństwo transportu i korzyści dla pasażerów.

3. W odniesieniu do działalności w zakresie powszechnych usług transportu ciężarowego lub usług transportu ciężarowego (na podstawie umowy szczegółowej) Minister Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki nie może udzielić zezwolenia osobie, która zamierza prowadzić taką działalność, lub nie może zatwierdzić zmiany biznesplanu takiego przedsiębiorstwa w „określonych regionach” i „częściowo określonych regionach” wyznaczonych przez Ministerstwo Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki. Wyznaczenie takie może mieć miejsce w przypadku, gdy oferta przedsiębiorstw świadczących powszechne usługi transportu ciężarowego lub usługi transportu ciężarowego (na podstawie umowy szczegółowej) w danym regionie przekracza lub może przekroczyć wielkości popytu na transport w takim stopniu, że działanie takich przedsiębiorstw byłoby utrudnione.

46	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Usługi związane z transportem
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 4852 Infrastruktura stacjonarna do celów transportu drogowego
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o transporcie drogowym (ustawa nr 183 z 1951 r.), rozdział 4
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> Osoba, która zamierza prowadzić działalność związaną z autostradami, musi uzyskać licencję od Ministra Gruntów, Infrastruktury, Transportu i Turystyki. Wydanie licencji uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych, takich jak to, czy proponowana autostrada jest odpowiedniej wielkości w stosunku do wielkości i charakteru zapotrzebowania ruchu drogowego na proponowanym obszarze.

47	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Usługi związane z transportem
	Klasyfikacja gospodarcza:	
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15) Traktowanie narodowe (art. 8.16)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o pilotażu (ustawa nr 121 z 1949 r.), rozdziały 2 i 4
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> 1. Pilotem w Japonii może zostać wyłącznie obywatel japoński. 2. Piloci pilotujący statki w tym samym rejonie pilotażu są zobowiązani do ustanowienia stowarzyszenia pilotów w tym rejonie.

48	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Transport wodny
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 451 Transport oceaniczny
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15) Traktowanie narodowe (art. 8.16) Najwyższe uprzywilejowanie (art. 8.17)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa dotycząca szczególnych środków przeciwdziałających niekorzystnemu traktowaniu japońskich operatorów statków oceanicznych przez rządy innych krajów (ustawa nr 60 z 1977 r.)
	Opis:	<u>Transgraniczny handel usługami</u> Operatorzy statków oceanicznych państwa członkowskiego Unii Europejskiej mogą podlegać ograniczeniu lub zakazowi wpływania do japońskich portów lub załadunku i rozładunku towarów w Japonii w przypadkach, gdy operatorzy japońskich statków oceanicznych są dyskryminowani przez państwo członkowskie UE.

49	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Transport wodny
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 4542 Leasing statków żeglugi przybrzeżnej
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹ rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży transportu wodnego w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której wystąpi znaczne negatywne oddziaływanie na sprawne funkcjonowanie gospodarki japońskiej¹.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.
4. Do celów niniejszego zastrzeżenia „branża transportu wodnego” oznacza branżę leasingu statków żeglugi przybrzeżnej

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że brak odniesienia w tym opisie do „bezpieczeństwa narodowego”, o którym mowa w nr 11, 13, 15, 37, 43, 44, 52 i 54 w wykazie Japonii w niniejszym załączniku nie oznacza, że art. 1.5 nie ma zastosowania do tej kontroli ani że Japonia zrzeka się prawa do powoływania się na art. 1.5 w celu uzasadnienia kontroli.

50	Sektor:	Transport
	Podsektor:	Transport wodny
	Klasyfikacja gospodarcza:	
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15) Traktowanie narodowe (art. 8.8 i 8.16) Najwyższe uprzywilejowanie (art. 8.9 i 8.17)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o statkach (ustawa nr 46 z 1899 r.), art. 3
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> O ile w przepisach ustawowych i wykonawczych Japonii lub umowach międzynarodowych, których Japonia jest stroną, nie wskazano inaczej, statki pływające pod banderą innego kraju niż Japonia nie mogą wpływać do portów w Japonii, które nie są otwarte do celów handlu zagranicznego.

51	Sektor:	Test umiejętności zawodowych
	Podsektor:	
	Klasyfikacja gospodarcza:	
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o wspieraniu rozwoju zasobów ludzkich (ustawa nr 64 z 1969 r.), rozdział 5
	Opis:	<u>Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami</u> Usługę tę mogą świadczyć niektóre szczególne rodzaje organizacji nienastawionych na zysk (organizacje pracodawców, ich federacje, zarejestrowane stowarzyszenia, zarejestrowane fundacje, zarejestrowane związki zawodowe i inne zarejestrowane organizacje nienastawione na zysk). Organizacje, które zamierzają przeprowadzać testy umiejętności zawodowych pracowników, są zobowiązane do ustanowienia biura w Japonii i muszą być wyznaczone przez Ministra Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej.

52	Sektor:	Zaopatrywanie w wodę i wodociągi	
	Podsektor:		
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 3611	Woda dla użytkowników końcowych, z wyjątkiem użytkowników przemysłowych
	Oдноśne zobowiązania:	Traktowanie narodowe (art. 8.8)	
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym	
	Środki:	ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 ¹	
		rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3	

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w branży zaopatrzenia w wodę i wodociągów w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub przeszkoda w ochronie bezpieczeństwa publicznego.
3. Inwestor może być zobowiązany do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.

53	Sektor:	Handel hurtowy i detaliczny
	Podsektor:	Zwierzęta gospodarskie
	Klasyfikacja gospodarcza:	JSIC 5219 Pozostałe produkty rolne, zwierzęta gospodarskie i produkty akwakultury
	Oдноśne zobowiązania:	Dostęp do rynku (art. 8.15)
	Szczebel władzy:	Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
	Środki:	ustawa o handlu zwierzętami gospodarskimi (ustawa nr 208 z 1949 r.), art. 3
	Opis:	<u>Transgraniczny handel usługami</u> Osoba, która zamierza prowadzić działalność w zakresie handlu zwierzętami gospodarskimi, musi być rezydentem Japonii i uzyskać zezwoleń od gubernatora prefektury właściwego dla miejsca zamieszkania tej osoby. Dla większej pewności należy zaznaczyć, że „handel zwierzętami gospodarskimi” oznacza handel zwierzętami gospodarskimi lub ich wymianę lub dobre usługi w zakresie handlu lub wymiany.

54	Sektor:	Przemysł lotniczy i kosmiczny	
	Podsektor:	Produkcja i naprawa statków powietrznych	
	Klasyfikacja	JSIC 16*	Produkcja wyrobów chemicznych i powiązanych
	gospodarcza ¹ :	JSIC 18*	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, z wyjątkiem gdzie indziej sklasyfikowanych
		JSIC 19*	Produkcja wyrobów gumowych
		JSIC 21*	Produkcja wyrobów ceramicznych, kamiennych i glinianych
		JSIC 23*	Produkcja metali nieżelaznych i produktów z metali nieżelaznych
		JSIC 24*	Produkcja wyrobów metalowych gotowych
		JSIC 25*	Produkcja maszyn ogólnego przeznaczenia
		JSIC 27*	Produkcja maszyn przeznaczonych do działalności gospodarczej
		JSIC 28*	Części, urządzenia i obwody elektroniczne
		JSIC 29*	Produkcja maszyn, sprzętu i materiałów elektrycznych
		JSIC 30*	Produkcja urządzeń elektronicznych dla branży informatycznej i komunikacyjnej

¹ Gwiazdka (*) przy kodach JSIC wskazuje, że działalność objęta niniejszym zastrzeżeniem w ramach tych kodów jest ograniczona do działalności związanej z przemysłem lotniczym i kosmicznym.

	JSIC 31*	Produkcja sprzętu transportowego
	JSIC 39*	Usługi informacyjne
	JSIC 90*	Usługi naprawy maszyn itp., z wyjątkiem gdzie indziej sklasyfikowanych
Oдноśne zobowiązania:		Dostęp do rynku (art. 8.7 i 8.15)
		Traktowanie narodowe (art. 8.8 i 8.16)
		Zakaz nakładania wymogów dotyczących wyników (art. 8.11)
Szczebel władzy:		Instytucje rządowe na szczeblu centralnym
Środki:		ustawa o wymianie i handlu zagranicznym (ustawa nr 228 z 1949 r.), art. 27 i 30 ¹
		rozporządzenie rządu w sprawie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (rozporządzenie rządu nr 261 z 1980 r.), art. 3 i 5
		ustawa o branży produkcji statków powietrznych (ustawa nr 237 z 1952 r.), art. 2–5

¹ Dla większej pewności należy zaznaczyć, że do celów niniejszego zastrzeżenia przy jego interpretacji ma zastosowanie definicja „przychodzących bezpośrednich inwestycji zagranicznych” zawarta w art. 26 ustawy o wymianie i handlu zagranicznym.

Opis:

Liberalizacja inwestycji i transgraniczny handel usługami

1. Wymóg uprzedniego zgłoszenia i procedury kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym mają zastosowanie do inwestorów zagranicznych, którzy zamierzają dokonywać inwestycji w przemyśle lotniczym w Japonii.
2. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że inwestycja spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub przeszkoda w ochronie bezpieczeństwa publicznego.
3. Inwestorzy mogą być zobowiązani do zmiany zakresu inwestycji lub przerwania procesu inwestycyjnego, w zależności od wyniku kontroli.
4. Umowa o wprowadzenie technologii między rezydentem i nierezydentem w odniesieniu do przemysłu lotniczego podlega obowiązkowi uprzedniego zgłoszenia i procedurom kontroli na podstawie ustawy o wymianie walutowej i handlu zagranicznym.

5. Kontrola jest prowadzona pod kątem tego, czy istnieje prawdopodobieństwo, że zawarcie umowy o wprowadzenie technologii spowoduje sytuację, w której naruszone zostanie bezpieczeństwo narodowe, wystąpi zakłócenie porządku publicznego lub przeszkoda w ochronie bezpieczeństwa publicznego.
 6. Rezydent może być zobowiązany do zmiany postanowień umowy o wprowadzeniu technologii lub przerwania procesu zawierania umowy, w zależności od wyniku kontroli.
 7. Liczba licencji przyznanych producentom i usługodawcom w tych sektorach może być ograniczona.
 8. Przedsiębiorstwo, które zamierza produkować statki powietrzne oraz świadczyć usługi naprawcze jest zobowiązane założyć fabrykę związaną z produkcją lub naprawą statków powietrznych na mocy japońskich przepisów ustawowych i wykonawczych.
-